

DATED
NEWS
DELIVER BY
SATURDAY
MARCH 1

LAIKS

Published 48 times per year except the first week of May, the last week in June, the second week in September, the last week in December

Published weekly by: Latvian Newspaper "Laiks", Inc., 114 4th Ave NW, Largo, FL 33770

POSTMASTER: Send address change to: "Laiks", 114 4th Ave NW, Largo, FL 33770

Phone: 727-953-6313; Fax: 727 286 8543; E-mail: rasma@laiks.us

WEEKLY NEWS
PERIODICAL
POSTAGE PAID
AT LARGO, FL
AND ADDITIONAL
MAILING OFFICE
(USPS 301-500)
ISSN 1089-8832

Lasiet tīmeklī!
www.laiks.us

Volume LXV Nr. 9 (5659)

2014. gada 1. marts – 7. marts

Latvijas sportistiem veiksmīgākās Ziemas olimpiskās spēles ar divām sudraba un divām bronzas medalām!

23. februārī Krievijas kūrortpilsētā Sočos nodzisa olimpiskā uguns – bija beigusās XXII Ziemas olimpiskās spēles. Tās nesa milzīgu gandarījumu Latvijas sportistiem, kući četrus gadus bija gatavojušies šiem startiem ar cerībām izcīnīt medaļas. Viņu pūles vainagojās ar izcīnītajām sudraba un bronzas godalgām. Šīs Ziemas olimpiskās spēles ir veiksmīgākās Latvijas sporta vēsturē pēc valsts neatkarības atjaunošanas.

Latvijas olimpiskā komanda izcīnīja četras medaļas – divas sudraba un divas bronzas, kas komandu ierindoja 23. vietā kopējā medaļu vērtējumā. Pie godalgām Soču olimpiskajās spēlēs tika 26 valstu sportisti. No baltiešiem mēs šoreiz bijām vienīgie ar medaļu bagāžu. Līdz šim nebijuši smagu.

Latvijai sudraba medaļu izcī-

nija Martins Dukurs skeletonā un Latvijas bobsleja četrinieku ekipāža, kurā startēja pilots Oskars Melbārdis un stūmēji Daumants Dreīškens, Arvis Vilkaste un Jānis Strenga. Savukārt abas bronzas godalgas tika izcīnītas kamaniņu braukšanā. Pa divām medalām mājup aizveda brāļi Andris un Juris Šici, kući bija trešie divnieku sacensībās un trešo vietu ieguva arī komandu stafetē, kurā startēja arī Mārtiņš Rubenis un Eliza Tīruma.

Labāko desmitniekā tika arī citi Latvijas sportisti. Tomass Dukurs skeletonā palika ceturtais, Melbārdis/Dreīškens bobslejā divniekiem bija piektie, Latvijas hokeja izlase pirmo reizi olimpiskajās spēlēs tika ceturtdafinālā un ienēma astoto vietu, Andrejs Rastorgujevs finišēja devītā vietā iedzīšanas sacensībās biatlona, bet Rubenis bija 10. vietā kamaniņu

braukšanā vīriešiem.

Olimpisko spēļu nobeiguma parādē Latvijas karogu nesa sudrabi bobsleja četrinieka stūmējs pilsētā notiks XXIII Ziemas olimpiskās spēles.

Oskars Melbārdis, Daumants Dreīškens, Arvis Vilkaste un Jānis Strenga ierakstīja sudraba lappusi Latvijas bobsleja vēsturē

Sportisti atvadījās no Sočiem, lai pēc četriem gadiem tiktos Dienvidkorejā, kur Phjončhanas pilsētā notiks XXIII Ziemas olimpiskās spēles.

Bobslejā cīņa par sekundes simtdalām

Bobsleja sacensības mums sākās ar labu ziņu: Oskars Melbārdis ar stūmēju Daumantu Dreīšenu divniekos izcīnīja piektā vietu. Otra Latvijas divnieka ekipāža – Oskars Ķibermanis ar Vairi Leibomu ierindojās 16. vietā.

Ar interesi tika gaiditas četrinieku sacensības. Bobsleja eksperīti izteica prognozi, ka mūsējies ir gatavi cīņai par medalām. Pirmajā braucienā četriniekiem Oskara Melbārža ekipāža no līderā krieva Aleksandra Zubkova vadītā boba atpalika 0,28 sekundes.

Viss izšķirās pēdējā braucienā. Melbārža ekipāža izcīnīja otro vietu, no Zubkova atpaliekot tikai devīnas (!) sekundes simtdalas. Ķibermanis ierindojās 14. vietā.

(Turpināts 20. lpp.)

Tuvojas Eiropas Parlamenta vēlēšanas

Latvijā 24. maijā notiks Eiropas Parlamenta vēlēšanas, kući Latvijas pilsoņi varēs balsot par izraudzītajiem astoņiem deputātiem uz nākamajiem pieciem gadiem.

Kopš iepriekšējām vēlēšanām 2009. gadā, pamatojoties uz Lisabonas līgumu, vēlēšanu kārtībā ir notikušas vairākas pārmaiņas. Šī gada EP vēlēšanas būs samazināts ievēlējamo deputātu skaits un līdzšinējo 766 deputātu vietā nākamajos gados būs 751 EP deputāts. Tas nozīmē, ka Latvijas vēlētāji šoreiz varēs izraudzīt astoņus savus pārstāvju.

Par Eiropas Parlamenta darba pienākumiem *Latvijas Vēstneša* portālā rakstīts: "Eiropas Parlaments veic politiskās kontroles un padomdevēja funkcijas saskaņā ar nosacījumiem, kas paredzēti ES Līgumos. EP apstiprina pārīstāvi ārliečas un drošības jautājumos, kā arī ievēlē Eiropas Komisijas (EK) priekšēdi. Pirmai reizi ES vēsturē EP 2014. gada vēlēšanu rezultāti noteiks, kurš vadīs EK."

Tas nozīmē, ka, ievērojot EP vēlēšanu rezultātus, dalībvalstu vai to valdību vadītājiem ir jāizvirza EK priekšēja amata kandidāts.

EP deputātiem kandidāts ir jā-apstiprina ar absolūtu balsu vairākumu. Ar 376 balsīm no 751 tiek apstiprināts Eiropas Komisijas priekšēdis. Daži politikas analizētāji gan ir ieskatā, ka būtībā nepieciešamo balsu skaits esot 400.

Tagad jau ir zināms, ka bijušais Latvijas Ministru prezidents Valdis Dombrovskis ir pieteicis savu kandidātūru Eiropas Tautas partijas (EPT) nominācijai Eiropas Komisijas prezidenta amatam. Šobrīd ETP ir lielākā partijas grupa Eiropas Parlamentā. Ir jau zināmi vēl divi oficiālie kandidāti: Žaks Klods Junkers un 63 gadus vecais Mišels Baržē (ES iekšējā tirgus komisārs).

Politiskās grupas Eiropas Parlamenta

Eiropas Parlamentā ir septiņas politiskās grupas. Deputāti strādā politiskās grupās, kas tiek veidotās atbilstīgi politiskajai, nevis valstiskajai piederībai.

Lai izveidotu politisko grupu, tajā jābūt vismaz 25 deputātiem vismaz no vienas ceturtdaļas dalībvalstu.

Daži deputāti nav pievienojušies nevienai grupai, un tie ir pie

politiskajām grupām nepiederošie deputāti.

Septiņas politiskās grupas

Eiropas Tautas partijas (Kristīgie demokrati) grupa

Eiropas Parlamenta sociālistu un demokratu progresīvās aliances grupa

Eiropas Liberālu un demokrātu apvienība

Zaļie/Eiropas Brīvā apvienība

Eiropas Konservatīvo un reformistu grupa

Eiropas Apvienotie kreisie spēki

/Ziemeļvalstu Zaļie kreisie spēki

Grupa „Brīvības un demokrātijas Eiropa”

Pie politiskām partijām nepiederīša deputātu grupa.

Baldošanas iespējas ārvalstīs

Lai nobalsotu Eiropas Parlamenta vēlēšanās, atrodoties ārpus Latvijas, iepriekš jāpiesakās:

1. attiecīgajā Latvijas Republikas pārīstāvībā līdz 12. aprīlim vai

2. pasta baldošanas iecirknī Rīgā, Elizabetes ielā 57, līdz 23. aprīlim.

Piesakoties pasta baldošanai, jāaizpilda iesniegums (ir pieejams arī elektroniski www.cvklv.lv). Var iesniegt personiski vai sūtīt pa

pastu. Var rakstīt brīvā formā. Pieteikumā jānorāda vārds, uzvārds, personas kods, dzīvesvietas adrese un adrese ārvalstīs, pēc kuras vēlas saņemt baldošanas materiālus.

Kad iesniegums būs reģistrēts, vēlētājam pa pastu tiks nosūtīti visi nepieciešamie vēlēšanu materiāli. Tie jāaizpilda un pa pastu jānosūta atpakaļ baldošanas iecirknim Rīgā, Elizabetes ielā 57. (*europarl.lv informacija*).

„Viens vēlētājs – viena balss”

Eiropas Savienības pilsoņiem ir tiesības vēlēt tajā dalībvalstī, kurā viņi dzīvo vai strādā vēlēšanu laikā. Latvijas pilsonis, kas šīs tiesības izmanto, piesakoties balsot par šīs valsts deputātu, tiek izsvītrots no Latvijas vēlētāju saraksta. (*cvk.lv*). Plašāka informācija par EP vēlēšanām atrodama portālā www.cvklv.lv

ZIGRĪDA DAŠKEVICA

CVK informācija

Centrālā vēlēšanu komisija informē, ka ir noteiktas 42 Latvijas Republikas diplomātiskās un konzulārās pārīstāvniecības 37 valstis, kući vēlētāji ārvalstīs var iesniegt pieteikumus baldošanai pa pastu

Eiropas Parlamenta (EP) vēlēšanās.

Šajās vēlēšanās pasta balsošanai būs iespējams pieteikties 35 vēstniecībās – Amerikas Savienotajās Valstīs (Vašingtonā), Austrijā (Vīnē), Azerbaidžānā (Baku), Baltkrievijā (Minskā), Belģijā (Briselē), Čehijā (Prāgā), Dānijs (Kopenhāgenā), Ēģiptē (Kairā), Francijā (Parīzē), Grieķijā (Atēnās), Grūzijā (Tbilisi), Igaunijā (Tallinā), Īrija (Dublinā), Italijā (Romā), Izraēlā (Telavivā), Japānā (Tokijā), Kanadā (Ottavā), Kazachstānā (Astanā), Krievijā (Maskavā), Kinā (Pekinā), Lielbritanijā (Londonā), Lietuvā (Vilniā), Niderlandē (Hāgā), Norvēģijā (Oslo), Polijā (Varšavā), Portugālē (Lisbonā), Somijā (Helsinkos), Spānijā (Madridē), Šveicē (Zenēvā), Turcijā (Ankarā), Ukrainā (Kijevā), Ungarijā (Budapeštā), Uzbekistānā (Taškentā), Vācijā (Berlinē) un Zviedrijā (Stokholmā).

Tāpat pasta baldošanas pieteikumus varēs iesniegt ģenerālkonsulātā Sanktpēterburgā un Latvijas Republikas vēstniecības Krievijā Kaliњingradā, kā arī četros goda konsulātos Austrālijā (Brisbanē, Adelaidē, Melburnā, Pērtā) un goda konsulātā Čīlē (Santjago).

Latvian newspaper
LAIKS

Frequency: WKLY EXC 1ST WK - MAY; LAST WK - JUN;
 2nd WK - SEPT; LAST WK - DEC

Latviešu nedēļas laikraksts

Iznāk sestdienās, 48 reizes gadā
 Redakcija Rīgā, Ausekļa ielā 14-2, Rīga, LV-1010, Latvija.
 Tālr. +371 67326761, fax +371 67326784,
 e-pasts - redakcija@laiks.us
 mājaslapa - www.laiks.us

Abonēšanas maksa ASV dollaros: 1 gadam US \$ 144.00;
 6 mēn. US \$ 83.00; 3 mēn. US \$ 50.00.

Neizlietotus manuskriptus un fotoattēlus redakcija neuzglabā.
 Redakcijai ir tiesības iesūtītos materiālus izmantot arī saisinātus.
 Laikrakstā iespiestajos, ar autora vārdu vai iniciāliem parakstītajos
 rakstos izteiktās domas ar redakcijas viedokli par pašu jautājumu
 var arī nesaskanēt.

Par reklāmas vai sludinājuma saturu atbild reklāmdevējs.

Redaktore: Ligita Koftuna
 TĀLR.: +371 67326761, +371 29439423, fakss: +371 67326784,
 e-pasts: ligita@laiks.us
 Rīgā, Ausekļa ielā 14-2, LV-1010

Administratōre ASV: Rasma Adams
 Tālr.: 727 953 6313, fakss: 727 286 8543 e-pasts: rasma@laiks.us,
 114 4th Ave NW, Largo, FL33770

Kanadas ziņas: Mārtiņš Štauvers: tālr.: 514-639-8722,
 e-pasts: stauvers@yahoo.ca, 104-3000 Notre Dame Street,
 Lachine, QC, H8S 2H1

Reklāma laikrakstā Laiks un mājaslapā www.laiks.us
 ASV - Tālr. 727-953-6313, fax. 727-286-8543,
 e-pasts - LaiksDSR@aol.com
596 MIDDLESEX AVE, METUCHEN, NJ 08840
 Rīgā - Ausekļa ielā 14-2, Rīga, LV-1010, Latvija.
 Tālr. +371 67326761, fax +371 67326784,
 e-pasts - redakcija@laiks.us

596 Middlesex Ave
 Metuchen, NJ 08840
laiksdsl@aol.com

Lūdzu, maksāt ASV dollaros uz "Laiks" Inc. vārda

Abonējiet laikrakstu LAIKS, neizejot no mājām – lietojet
[www.laiks.us!](http://www.laiks.us)

"LAIKA" abonements maksā: 3 mēnešiem.....ASV \$ 50.00
 6 mēnešiem.....ASV \$ 83.00
 1 gadam.....ASV \$ 144.00

Florida iedzīvotāju ievēribai! Lūdzu pievienojiet 7% Floridas
 nodokli par laikraksta abonēšanu!

Gada abonentī saņems bez maksas:
 • sešus JAUNO LAIKS pielikumus;

Laiks pa gaisa pastu Amerikā

Gadā ASV \$235.00.....6 mēneši \$130.00

Laiks pa gaisa pastu Latvijā

Gadā ASV \$235.00.....6 mēneši \$130.00

Laiks pa gaisa pastu Kanadā

Gadā ASV \$260.00.....6 mēneši \$140.00

Laiks pa gaisa pastu citur ārzemēs

Gadā ASV \$330.00.....6 mēneši \$175.00

JAUNO LAIKS abonements sešas avizes

Gadā.....ASV \$30.00

Kanadā gadā.....ASV \$35.00

Ārpus ASV LAIKU var pasūtināt tikai pa gaisa pastu.

Ar šo nosūtu Jums

US \$ _____ par _____ mēn./_____ gadu

Ja abonementu nevēlaties atjaunot, lūdzu, norādīt iemeslu

Uzvārds, vārds: _____

Adrese: _____

zip: _____

LASĪTĀJU BALSIS

Quo vadis, Lettonia?

Esmu pārliecināta, ka daudzu latviešu galvās uzpeld šis jautājums, kad kārtējo reizi lasām Latvijas un pasaules latviešu avīzes par drūmo un gandrīz bezcerīgo Latvijas nākotni.

Nesen Spānijas TV rādīja spāniešus, kas dzīvo Latvijā, apprecējuši latvietes, audzina mazos „hispano-letones” un ir loti labi iedzīvojušies mūsu tautā un zemē. Viņi visi runā latviski, viņu bērni jau čivina abās valodās, un viņi visi izskatās un izklausās īaimīgi. Daži no viņiem apgalvo, ka mācīšoties runāt kieviski, nemot vērā, ka 40% (!) Latvijas iedzīvotāju ir kieviski runājošie un darbam ar publiku ir jāprot kievru valoda.

Acimredzot esam nonākuši tik tālu, ka kievru valoda klūst par „otro valsts valodu”! Un nav vairs ilgi jāgaida, ka tā klūs par pirmo valsts valodu!

Un tas viss notiek laikā, kad samazinās dzimstība un pieaug mirstība! Un simtiem tūkstošu latviešu jau ir aizbraukuši un vēl arvien aizbrauc no Latvijas

uz zemēm, kur maksā lielākas algas...

Pa to laiku arvien lielāks skaits kieviski runājošo apmetas uz dzīvi Latvijā, gan pērkot īpašumus, gan ievedot strādniekus savām fabrikām, gan apmetoties „vizītē” pie radiem... Un viņu klūst arvien vairāk. Ne tikai no Krievijas, bet arī no Baltkrievijas, Ukrainas un citām kieviski runājošām valstīm.

Un tā kā Latvijai jau trūkst strādnieku un speciālistu, mūsu Valdis Dombrovskis ierosina plašāk atvērt durvis imigrācijai... Bet kādai? Vēl vairāk imigrantu no kieviski runājošām valstīm? Un šie cilvēki noteikti negribēs un viņiem arī nevajadzēs runāt latviski, jo te visi tik un tā runā kieviski! Viņus apkalpo kieviski, un netrūkst kieviskās vides viesnīcās, restorānos, spēļu zālēs un pārējās izklaides vietās.

Latvieši drīz vien var klūt viesi paši savā zemē! Un to būs panākusi mūsu valdības un Saeimas klanīšanās un padevība kievriem! Savā 95 gadu ilgajā

mūžā esmu dzīvojusi vairākās valstīs un aplidojusi apkārt pasaulei, bet nekur neesmu redzējusi un jutusi tik lielu nacionālās pašapziņas un pašcienīgas trūkumu, kāds ir izveidojies 50 okupācijas gados mūsu dzimtenē!!!

Mums faktiski atliek ievest strādniekus no austrumiem un tādām zemēm, kuriās **nerunā kieviski**, bet kuri būtu motivēti mācīties runāt latviski. Ar to, protams, pieaugtu latviski runājošo skaits un līdz ar to latvisķā gaisotne, kultūra un ietekme.

Ir pienācis brīdis, kad latviešu tautai ir jāizšķir par savu „būt vai nebūt”. Mūsu demografiskais pulkstenis rāda 5 minūtes pirms divpadsmitiņiem, un ir pēdējais brīdis to astiprināt! Pretējā gadījumā mēs pasaules vēstures atskatā būsim iekļauti kā „**baltu tauta, kura beidza eksistēt 21. gadu simtā**”.

AINA RODRIQUEZ-MATA

Mums raksta

Cienījamie „Laika” lasītāji!

Mani sauc Valters Dakša, esmu Saldus 2. vidusskolas skolnieks un Saldus novada jauniešu domes „Es un mēs” dalībnieks. Mācos 10. klasē. Mana lielākā aizraušanās ir senu un ne tik senu grāmatu, kā arī periodikas krāšana. Vēlētos lūgt Jūsu atbalstu manai kolekcijai – vēlos savā „bibliotēkā” izveidot trimdas nodalu.

Tāpēc, ja tev ir grāmatas un periodika, kas Tev nav nepieciešamas, lūdzu, uzdāvini!

Ar mani var sazināties pa e-pastu: valtersdaksa97@inbox.lv vai pa tālr. +371 29475938.

Mana adrese: Līkā iela 37, Saldus, Saldus nov., LV 3801.

Īpaši vēlētos iegūt izdevniecības „Imanta” (Kopenhāgena) „Latviešu tautasdziesmas” izdevumu 12 sējumos.

Ar cieni,
 VALTERS DAKŠA
 13.02.2014.

Aicinājums Laika lasītājiem un krājējiem

LATVIJA –

2014

Zemākās cenas
 lidojumiem
 uz Rīgu

ar SAS un citām lidfirmām no Nujorkas,

Čikāgas un citām ASV pilsētām

* Viesnīcas * Pasūtiet lidojumus interneta

* Latvijas "Extravaganza Tour"

VYTIS TOURS

40-24 235th Street, Douglaston, NY 11363

Tel.: 718-423-6161 1-800-778-9847

Fax: 718-423-3979

E-mail: VYTTOURS@EARTHLINK.NET

Web site: www.vytistours.com

Riga Ven Travel Inc.

CEĻOJUMI AR KUĢI!

Dažādi lēti un izdevīgi piedāvājumi!

Zvaniet, pirms meklējat interneta vai citur

Inese Zakis

Tālr.: 727-623-4666

6301 D Pelican Creek Crossing

St. Petersburg, Florida 33707

E-pasts: rigaven@aol.com

Misiņa bibliotēka lūdz Jūs, ja iespējams, nosūtīt uz mūsu krātuvi Laika sējumus no 1949. līdz 1955. gadam. Esošie avizes eksemplāri ir laika zoba bojāti, trausli, un ikviens to pāršķirstīšana var nelabojami sabojāt šo bibliografisko retumu.

Iepriekš pateicamies!

Sūtījumus lūdzam adresēt:

Misiņa bibliotēka

Rūpniecības iela 10

Rīga, LV-1010

S. LUNDE

Sietlā, Ziemeļvalstu kultūras mantojuma mūzejā (*Nordic Heritage Museum*) 11. februārī notika Vašingtonas universitātes asociētā profesora Gunša Šmidchena grāmatas *The Power of Song* atklāšanas svētki. Celu uz prezentācijas telpu iezīmēja latviešu namamāšu cepto pīrādziņu un saldo maizišu smaržīgais aicinājums. Grāmatu galdos bija apskatāma un nopēkama jaunā *The Power of Song* un dažas citas vēsturiska un līdzīga rakstura gāmatas. ļaužu ielenumā tik tikko varēja pamanīt profesora slaido stāvu – jautātāji un autografu mednieki bija stipri iedegušies jau pirms referāta sākuma.

Ievadvārdos Vašingtonas universitātes Skandinavu studiju padomdevēju valdes priekšsēdis Andris Rogainis iepazīstināja klausītājus ar grāmatas autoru, profesoru Gunti Šmidchenu. Studējis Indianas universitātē, kur 1996. gadā ieguvis doktora gradu, G. Šmidchens Vašingtonas universitātes Baltijas studiju programmā 1993. gadā kļūst par lektoru, bet 2006. gadā par asistējošo profesoru. Viņš tekoši runā igaunu, latviešu, lietuviešu valodās un ir Baltijas studiju apvienības prezidents, un Baltijas studiju vasaras institūta sadarbības direktors. Profesors ir bijis arī 1997. un 2001. gadā konferences „NATO paplašināšana un Baltijas valstis” organizācijas komitejas loceklis. Par darbu Igaunijas labā Šmidchens saņemis no Igaunijas prezidenta T. H. Ilvesa rokām augstu apbalvojumu – Māras zemes krustu.

Kopš 2012. gada Guntis Šmidchens ir asociētais profesors Skandināvu studiju departamentā Vašingtonas Universitātē Sietlā, un šogad pavasarī sāksies oficiālas pārrunas par jaunu, atbilstošāku departamenta nosaukumu. Tas varētu būt *Department of Scandinavian and Baltic studies*. Andris

Rogainis pateicās mūzeja vadībai par palidzību un veiksmīgo sadarbību, un norādīja, kādās vietās nopēkama jaunā grāmata.

Un tad, A. Rogaiņa aicināts un aplausu pavadīts, referātu par savu jauno grāmatu *The Power of Song* sāk profesors Guntis Šmidchens, izmantojot arī vizuālo informāciju – nelielus videofilmas fragmentus un attēlus uz ekrāna no vēsturiskajiem, brījam visai drāmasiskajiem notikumiem trīs Baltijas valstu ceļā uz brīvību un neatkarību. Starp tiem daži ļoti zīmīgi kadri no Juļa Podnieka 1991. gadā uzņemtās dokumentālās filmas „*Krusta ceļš*” („*Postscriptum*”) – baina, patiesa liecība par nevardarbīgās cīnas procesiem Lietuvā.

Kā stāsta profesors, grāmata ir neliels, sistematizēts dokumentu klāsts, kas attiecas uz kraso pagriezienu Eiropas vēsturē. Šie dokumenti ir savākti, apkopoti un analizēti Baltijas valstu Igaunijas, Latvijas un Lietuvas dziesmotās revolūcijas kontekstā. Rakstot grāmatu, profesors ir izmantojis savas bagātīgās folkloras studiju zināšanas. Viņš ir pārtulkojis vairāk nekā 100 igaunu, latviešu un lietuviešu nevardarbīgajās brīvības cīnās dziedātās tautas, koŗa un rokdziesmas angļiski. Aplicinādams viņam piemītošās gara dāvanas, Guntis Šmidchens aizrautigi, ar iedvesmu stāsta par idejām un metodēm, kādas izmantojis dziesmu tekstu tulkošanā un dziedāšanas procesu pētīšanā, uzsvērot, cik svarīgi ir dziesmu skandēt skaļi, IZJUST tās melodiju, ritmu: „Spīguļo, saulit, spīguļo, spīguļo...” Atskatoties tālajā Baltu tautu kopdziedāšanas vēsturē, profesors piemin svarīgo, ļoti labvēlīgo vācu filozofa J. G. Herdera lomu tieši archaisko tautas dziesmu pētniecībā; stāsta par pirmajiem latviešu DZIEDĀŠANAS SVĒT-

KIEM 1873. gada jūnijā, īpaši izceļot latviešu dzejnieku Ausekli. Ausekļa slavenā dziesmas rinda „dziesmu vara aizdzina karu...” ir iedvesmas avots Gunta Šmidchena grāmatas nosaukumam „*The Power of Song*” jeb „Dziesmas vara”. Profesors uzdod jautājumu:

šingtonā D. C. 1998. gada 4. jūlijā, ASV Neatkarības svētkos, profesors vienlaikus rādīja arī videofilmu no Amerikas svarīgākās un slavenākās runu vietas Nacionālajā paviljonā. Runā etnomūzikologi Ingrīda Ritele, Zita Kelmickaite, Valdis Mukupāvels; spēlē kokli, dūdas,

Skandinavu studiju departamenta vadītājs profesors Jāns Sjaviks (Jan Sjavik) priečājās par profesora Gunta Šmidchena jauno grāmatu un panākumiem saistībā ar darbu universitātē, piemetinot, ka pats svarīgākais ir noturēt aprītē mācību programmu.

Guntis Šmidchens ar baltiešu lektorēm Vašingtona universitātē. No kreisās: /Liina Ly-Roos/, Guntis Šmidchens, Aušra Valančiauskiene, Iveta Grīnberga // FOTO: Rimas Mykss

„Vai dziedāšana un dziedātāji vajadzīgi DZIEDOŠAJĀ REVOLŪCIJĀ?” un atbildē runā par dziesmas un dziedāšanas daudzveidīgajām nozīmēm, par Baltijas tautu dziesmoto revolūciju kā stūrakmeni modernās pasaules vēsturē.

Stāstot par spilgti izgaismoto vēsturisko faktu, kad 150 igauniem, latviešiem un lietuviešiem bija iespēja savā Dziesmotās revolūcijas 10 gadu jubilejas reizē uzrunāt Amerikas tautu, atcerēties un fragmentāri demonstrēt Baltijas tautu dziesmotās revolūcijas norisi Smithsonian folkloras festivālā Va-

akordeonu; skandē un dzied Helmi un Dainis Stalni, Veronika Povilioniene un daudzi citi. Igaunijas, Latvijas, Lietuvas nacionālie karogi, dziesmas (tikai 16 no simtām), runas, mūzika, sadošanās rokās un tikai 90 minūtes! Emocijas, emocijas!

Grāmatu *The Power of Song* ir augsti novērtējušas daudzas autoritātes, kā arī mācībspēki no citām universitātēm Amerikā, minot to kā autoritātīvu, monumentālu darbu, kuŗu varētu izmantot par izziņas avotu, par paraugu attiecīgajā tematā nākamajās dekādēs.

Grāmatas atklāšanas svētku programmas izskaņā Vaira Peleke-Christopher ir Guntim Šmidchenam sagādājusi brīnišķīgu pārsteiguma dāvanu: iemīļotais ansamblis *Mägi* nodzied „Pūt, vējinji!” un sirsnīgi sabučo autoru. Baltijas studiju fonda čaklās saimnieces ceļa kājai piedāvā glāzi vīna, bet laudis nesteidzas atvadīties – vēl tik daudz jautājumu autoram un saistošu leitu, ko apspriest.

Un tā – ar visa laba vēlējumiem izcili uzrakstītā *The Power of Song* ir celā pie saviem lasītājiem. Lai veicas!

LAIMA MARTINSKIS

2. februārī Sanfrancisko mums atkal bija tā retā iespēja baudīt orķestru „Kremerata Baltica” koncertu.

Gidona Krēmera un „Kremerata Baltica” vārdi jau sen vairs nekādu reklāmu neprasa. Viņi spēlē izcili. Un atkal, viņos klausoties un skatoties, jūtos pārsteigta, ka tā ir iespējams. Gidons Krēmers tiek uzskatīts par vienu no izcilākajiem šā laikmeta vijolniekiem. Es viņam vēl piedēvēju izcilākā skolotāja titulu. Tik ļoti reti izpildītājmaķsliniekā ir apvienojušas šīs divas īpašības, ka tu vari to izdarīt pats un arī iemācīt citiem. Protams, visiem mūzikiem jau pirms noklūšanas „Kremerata Baltica” sastāvā ir bijuši savī ļoti labi pedagogi, kuŗu noplēns ir tikpat augsti

vērtējams. Tomēr Gidona Krēmera pieskāriens ir manāmi jūtams. Visi mūziķi ne vien spēlēja kā viens veselums, bet, šķita, viņi arī elpo kopā. Lai panāktu tik vienotu skanējumu, ar katru mūziķu pareizi izspēlētām notīm vien ir par maz. Tie, kas ir paši spēlējuši vai dziedājuši kādā ansamblī, jau zina, cik tas ir grūti. Pat tad, kad priekšā stāv diriģents, tas nav viegli. „Kremerata Baltica” spēleja bez diriģenta. To var tikai nojaust, cik sāls pudu kopā ir apēsts, lai iemācītos tik ļoti sajust ne tikai blakusspēlētāju, bet arī mūziķi citā instrumentu grupā. Ansambla kopskaņas kulminācija man bija tajā brīdī, kad Veinberga skaņdarbā vienu un to pašu noti sāka spēlēt pēdējā čelu pults, pakāpeniski

tai pievienojās katra nākamā, kamēr spēlēja visi. Tur nebija 23 atsevišķi locīni! Aizvēru acis un šķita, mani nes vilnis, kuŗam nav ne sākuma, ne gala, ne kāds šķērslis ceļā, kurš varētu iztraucēt skaņas straujo plūdumu.

Mēs varam lepoties ar to, ka no Latvijas nāk tik labi izpildītājmaķslinieki. Latvieši spēlē visās instrumentu grupās. Arī abi kontrabasa spēlētāji ir latvieši, un tādu pirkstu veidotu akrobātiku pa kontrabasa grifu sen nebiju redzējusi. Gidons Krēmers ir meistars mūzikas izvēlē. Šajā programmā visi spēlētāji bija solisti, tajā pašā laikā veidojot vienotu veselumu. Ir drusku žēl, ka Latvijas Mūzikas akadēmijā instrumen-talisti tiek gatavoti spēlēšanai orķestros, nevis solo karjerai, jo

// FOTO: Julien Jourde for The New York Times

katrs „Kremerata Baltica” mūzikis ir solists. Bet tā jau ir saņuna citai reizei. Man šīs koncerts bija milzīgs

baudījums ausīm un dvēselei. Apliecinājums cilvēka darba spēju un talanta neierobežotai varešanai.

“Kremerata Baltica” koncerts

LAIKA 65. GADSKĀRTU GAIDOT

Sārti iekrāsots datums šā gada Laika kalendārā 8. novembrī atgādina, ka mūsu avizei aprit 65. gadskārta. Helmara Rudzīša dibināts un jūsu, cienījamie lasītāji un autori, draugi un kritiķi, izlōlots, mūsu laikraksts nodzīvojis un turpina dzīvot – cienījamu mūžu. Lieki teikt, ka arī tā nākotne ir vien mūsu pašu rokās.

Kā citkārt nozīmīgās jubilejās, gribas ieskatīties vēsturē, atcerēties, vērtēt, vilkt paralēles ar mūsdienām. **Tālab aicinām jūs daļīties savās atmiņās par to, kā un kad „satikāties” ar Laiku, kā kopā strādājāt. Lūdzu, rakstiet un sūtiet vēsturiskus foto!**

Laika atmiņu stāstu esam nolēmuši sākt ar kādu vērienīgu notikumu, kas norisinājās pirms 63 gadiem, 1951. gada 10. martā, un par ko mūsu laikraksts sāka

vēstīt jau tā tālā gada februārī. Proti, ar Grāmatu Drauga un Helmara Rudzīša atbalstu Nujorkā tika uzvesta Latvju lūgšana ar Andreja Egliša vārdiem „Dievs, Tava zeme deg!”, kam mūzikai sarakstīja Bruno Skulte. Šo uzvedumu noskatījās 2300 cilvēku un to ierakstīja skaņuplatēs ASV lielākā raidstacija Voice of America. Aizvadītā, 2013. gada rudenī, ierakstītu diskā, Latvju lūgšanas ieskaņojumu amerikāņi uzdāvināja Latvijai un to varēja noklausīties dzīmenē, Latvijas radio Klasika raidstacijas klausītāji. Par to mums sīkāk pāstāstīs maestro Andrejs Jansons.

Par to, cik svarīgs un cik pacīlījós bija šis notikums, lai lasām Valentīna Bērzkalna rakstītā:

„Atbalss, kādas latvju tautā radīja Bruno Skultes komponētās Andreja Egliša Latvju lūgšanas

pirmatskaņojums Bruklinas Mūzikas Akadēmijas namā 10. martā, vēl ir tik tuvas, savīlojums, ar kādu tauta – ziemciete klausījās sava likteņa tulko, tik spēcīgs, ka esam vēl par tuvu, lai šo mūsu trimdas mūzikas dzīves vienu no izcilākiem notikumiem aptvertu visā tā lielumā, novērtētu īsteniem vārdiem. Savā monumentālitātē minētā diena pielīdzināma spožākajām pirmizrādēm Baltajā namā vai radiofonā, kaut arī apstākļi, kādos pirmatskaņojums notika, bija no skarbākajiem, kādi mūsu mūzikai jebkad bijuši.”

Bet Laika lasītājs Zviedrijā, literātūrzinātnieks Jānis Rudzītis pateica vārdus, kas aktuāli vēl šobaldien: „Vajag tikai gribēt, vajag saprast, ka garīgā darba nodrošināšana iekļaujama mūsu vitālajās interesēs.” RĒD.

Dievs, Tava zeme deg!

Apgāda „Grāmatu draugs” Latvju lūgšanas uzvedums Nujorkā. Ko sakā komponists, uzveduma vadītājs un dirigents Bruno Skulte

Tas bija pašā Jaunā gada dienā, kad ar viņu runāju, ar latviešu māti. Latviešu mākslas un mūzikas cienītāju, latviskās dziesmas alcēju no vientoļas Pensilvānijas farmas. Izmantojot savu pirmo brīvdienu, viņa bija braukusi uz Nujorku, lai satiktu citus latviešus, kuri varētu just un domāt atkal latviski.

Bruno Skulte

„Sakiet,” – viņa teica. – „Vai tas ir taisnība, ka laikraksts „Laiks” jau tuvākā nākotnē ir domājis Nujorkā sarīkot latviešu mūzikas uzvedumu, lai sasildītu ne tikai izslāpušas latviešu dvesēles, bet lai arī mūsu amerikāņu draugiem parādītu, kā mēs dziedam, kā mēs dziesmā lūdzam Dievu.”

„Tā ir, kundze,” – viņai atbildēju.

Apgāds „Grāmatu Draugs” un laikraksts „Laiks”, ko tas izdod, apzinādamies ne tikai to atbildibū un uzdevumu, kāds tam piekrit ar rakstītā latviskā vārda paušanu šai krastā, ir patiesi domājis savu iespējamību robežās pielikt roku katrā darbā, kas varētu stiprināt mūsu nacionālo garu, kas varētu aktivizēt, kāpīnāt un vienot mūsu spēkus Latvijai. Un mēs gribam sākt ar dziesmu, ar lūgšanu Latvijai. 10. martā Nujorkā notiks „Laika” organizēts Andreja Egliša, Bruno Skultes komponētās

lūgšanas „Dievs, Tava zeme deg!” pirmuzvedums.

Par to, kā šis uzvedums top, solījos atbildēt „Laika” slejās, lai to zinātu arī visi tie, kas šai dienā gribētu būt Nujorkā.

Vai jūs zināt, kur dzīvo komponists, dirigents un tagadējais Nujorkas ev. lut. latviešu draudzēs ērģēlnieks Bruno Skulte? Ja ne, tad kaut vēlu nakti, ejot pa Bruklinas otro ielu un 564. nama pašā augšējā stāvā redzat apgaismotu logu, tad zināt, ka tur viņš strādā – raksta mūzikai, latviešu mūzikai.

Ir jau vēla vakara stunda, kad dažus metrus platā un nedaudz garākā istabīnā silti labvakaru atnem komponists. Un pirmais, ko ieraugu, ir atvērtas klavieres un uz tām ar roku rakstītas nošu lapas. Virsraksts: „Dievs, Tava zeme deg! Latvju lūgšana. Andreja Egliša teksts. Bruno Skultes mūzika.”

Un jau pēc nedaudz mirķiņiem iztēlē mēs brienam pa sniegošiem Latvijas laukiem, un komponists stāsta: „Rakstīdams mūziku Andreja Egliša lūgšanai, esmu to novēlējis mūsu cīnītājiem, kas krituši par Latviju.”

Tad komponists strauji pieceļas un pieiet pie klavierēm. Atskan lūgšanas ievada mūzika, kas domata orķestrim, un viņš turpina: „Ar šim skaņām esmu gribējis atsaukt Ziemassvētku vakaru dzītajā zemē, kad baltām pārslām krita sniegs, un mūsu tēvu zeme vēl dzīvoja un strādāja mierā.”

Un tad it kā no jauna mājīgajā jumta istabīnā uz komponista galda ieraugu dzidru ūdens glāzi un tanī divpadsmit zaļus priežu zarus. Tiem vidū, it kā deg, sarkanai roze.

„Visu lūgšanu,” – sakā Skulte, – „esmu komponējis divdaļīgi. Sākumā izmisums, kad svešas varas kārā zābakai sabradā mūsu zemi, turpinājumam apskaidrota lūgšana pēc Visuvarenā palīdzības.”

„Kad jūs šo darbu sākāt un kad

nobeidzāt?” – starpā iespraucas avīznieka jautājums.

„Tas bija 1949. gada jūnijs Oldenburgā,” – seko atbilde, – „kad to pabeidzu. Uzrakstīju samērā ātri, apmēram četros mēnešos. Tieši šo darbu izvēlēties mani pamudināja mūsu tautas, it sevišķi mūsu cīnītāju liktenis. Kaujas laukos ir palikuši vairāki mani draugi un mani audzēknī. Andrejs Eglišis ir piekrījis, ka lūgšanas papildināšanai izmantoju atsevišķiem dziedājumiem arī citas viņa šī rakstura dzejās.”

Kā kompozīcija uzbūvēta? Un te nu komponists gan atbild, bet arī mans slēdziens ir, ka pilnīga atbilde būs tikai 10. marta vakarā, kad to klausīsimies. „Tā domāta,” – viņš saka, – „orķestrim, korim, solistiem un ērģēlēm.”

„Bet vai visu to varēs veikt,” – ir atkal žurnālista jautājums. Komponistam arī te ir atbilde: „Ar labu gribu un latvisku sirsniķu viss kas panākams. Protams, „Laikam” tas prasīs līdzekļus un te vairs nebūs runa par simtu, vai simtiem.”

Kā izrādās, mēģinājumi ar komponētāju iestātību jau pirms kādas nedēļas. Piedalās ev. lut. draudzes jaukti koris ar 72 dziedātājiem un Daugavas Vanagu viru koris ar 38 balsīm.

„Bet,” – sakā dirigents, „mēs būtu priečīgi un pateicīgi katram dziedātājam, kas šim darbam gribētu nākt mums talkā. Mēs lūdzam ieslēgties mūsu pulkā un nākt uz mēģinājumiem visus dziesmu draugus. Mēģinājumi notiek katru otrdienu un piektodienu draudzes mājā plkst. 8 vakarā.”

Solistiem mēģinājumi sāksies pēc pāris nedēļām. Izdodas noskaidrot, ka mecosoprāna partiju uzvedumā dziedās Herta Lūse un baritona – prof. Viktors Stotts. Bet kā balsis dzirdēsim soprānu un tenora partijās, par to komponists un tanī pašā reizē dirigents sakā, ka tas esot vēl noslēpums. Ērģelu mūzikas sniegus

Laikraksta „LAIKS” sarīkojums

Sestdien, 10. martā plkst. 8.30 vakarā
BROOKLYN ACADEMY OF MUSIC, OPERA
HOUSE telpās 30 Lafayette Ave, Brooklyn

LATVJU LŪGŠANAS

Dievs, Tava Zeme Deg!

PIRMATSKĀNOJUMS

Bruno Skultes mūzika, Andreja Egliša teksts
Pirmuzvedumam veltīts Andreja Egliša prologs.

Piedalās:

HERTA LŪSE, HELENA VLAŠEKA, MILDĀ
ZĪLAVA, PROF. VIKTORS STOTTS,
ARTŪRS PRIEDNIEKS-KAVARA

Dubultkvartets „TĒVIJA”
Nujorkas Ev.-lut. draudzes koris
Daugavas Vanagu viru koris

Džuljarda mūzikas augstskolas audzēkņu
sastādīts simfonisks orķestrīs

Pie ērģēlēm doc. Hugo ŠTRAUSS
Koncertmeistare NORMA AUZIŅA
Dirigents BRUNO SKULTE

Billetes: – parketā \$ 2.50 un 2.00,
pirmajā balkonā \$ 2.50, 2.00 un 1.50

Visērtākais bilēšu saņemšanas ceļš — tās pasūtināt pa pastu. Nosūtiet „Laika” apgādam pasūtinājumu uz vēlamo bilēšu skaitu, norādot, kādas biletes vēlaties un pievienojat pasūtinājumam čeku, money orderi vai skaidru naudu un sev pašam adresētu un apmaksātu aploksnī. Billetes tiks nekavējoties šai aploksnē nosūtitas pasūtinātājam. Visus pasūtinājumus izpildīsim saņemšanas kārtībā. Tādēļ – jo agrāk pasūtinājums saņems, jo labākas vietas būs iespējams saņemt pasūtinātājam.

Pasūtījumi bilētēm adresējami:
„Laiks” 66143 Bergen Place, Brooklyn 20, N.Y.

Billetes var iegādāties arī personīgi: — „Laika” redakcijā, Latvian Relief — 92, Liberty St. New York 6, Draudzes namā pie Šaumaņa kundzes 664 Second St. Brooklyn, grāmatu galdā pēc dievkalpojumiem Betlemes baznīcā un sarīkojuma dienā no plkst. 6 Opera House kasē.

Apmeklējet šo vienreizējo latviešu mākslas demonstrāciju un aiciniet līdzi savus draugus-amerikāņus!

„LAIKA” apgāds

AICINĀJUMS

Apgāds „GRĀMATU DRAUGS” un laikraksta „LAIKS” izdevējs Helmars Rudzītis ierosinājis latvju lūgšanas „Dievs, Tava zeme deg!” pirmuzvedumu Nujorkā š. g. 10. martā.

Tāpēc griezīs pie visiem dziesmu draugiem-koristiem Nujorkā ar sirsniķu lūgumu atbalstīt šo uzvedumu. Latvju lūgšanā centrālā vieta ir korim – latvju tautai, jo lielāks būs koris, jo iespaidīgāks uzvedums. Korī lūdz tu pieteikties līdz janvāra mēneša beigām katru svētdienu baznīcā pēc dievkalpojuma pie ērģēlnieka un katru otrdienu un piektodienu no plkst. 8 vakarā draudzes mājā, 564 Second St., Bruklinā, kur notiek arī mēģinājumi.

BRUNO SKULTE

mam uzvedumā saistīts doc. Hugo Štrauss. Bet tas jau vēl nav viiss. Kur tad orķestrīs? – Taču uzveduma vadītājs arī to jau nokārtojis. Un tas nebūs nekas cits, kā 36 Džuljardas mūzikas augstskolas audzēknī, bet koncertmeistarē – vijolniece Norma Auziņa.

Ne tikai viena, sarunā jau aizritējušas vairākas stundas. Istabu piesmaržinājusi paša komponistu vārīta kafija, esam domās pār-

staigājuši degošo Latviju, ir pie nācis laiks atvadīties, lai pēc kādas nedēļas no jauna satiktos mēģinājuma vakarā. Un vēlreiz skats pārslīd latviska gara piestrāvotai jumta istabīnai, lai apstātos pie grāmatu plaukta, kur paši virsū atmirdz zeltīti burti: Verdi „Aida” un vīrs tās – Bībele.

ds. (Evalds Freivalds. – Red.)
No „Laiks”, 1951. gada 10.
janvāra nr.

EDGARS
ZARIŅŠ

(Turpināts no Nr. 8)

Latviešu skautu Lielā nometne 1947. gadā Timendorfā

Desmit dienas, ko 1947. gada vasarā es pavadīju Timendorfā latviešu gaidu un skautu Lielajā nometnē, ilgu laiku bija manas skautošanas labākais piedzīvojums. Līdz pat 1982. gada augustam, kad es biju atbildīgais vadītājs par latviešu 4. Lielās skautu nometnes „Kāvu Gaismā” sarīkošanu pie Rose City pilsētīnas Mičiganas valsts mežā, ASV.

Nometne bija skaistā mežā Baltijas jūras krastā. Šai apkārtnei bija vāciešu vasaras mājas. Tagad tas ir liels vasaras kūrorts. Līča vidū esmu iezīmējis nogremdētā gūstekņu kuģa vraku. Kaŗa beigās kļūdas dēļ kuģis tika nogremdēts ar vairākiem tūkstošiem ieslodzīto.

Mūsu nometne atradās Baltijas jūras skaistā piekrastes mežā, kur visapkārt bija dārgas vāciešu vasarnīcas. Atkal tajā „aukstā kaŗa” sākuma laikā mūs uztrauca tuvā Padomju Savienības zona. Ka tikai tādu lielu nacionāli noskaņotu latviešu zēnu un meiteņu grupu nesāņem ciet un neaizved uz Sibīriju! Šī paranoja, bailes no komūnistu čekistiem vēl daudzus gadus mani baidīja un traucēja. Līdz pat Padomju Savienības sabrukšanai es rezīem piedzīvoju sapņus no tās nakts 1941. gadā, kad čekisti aplenca mūsu saimniecību, izlauza durvis un meklēja tēvu. Tas ir iemesls, kāpēc es nekad komūnistu laikos neapciemoju Latviju.

Lai arī cik savādi, nometnes galvenās nodarbības, parādes, ugunskuri un karoga sveikšana man nav palikuši atmiņā. Atceros dažādus mazus un niecīgus notikumus:

Katru rītu mazgājāmies, briēnot jūrā līdz ceļiem. Ūdens bija samērā atspirdzinošs, bet ne par aukstu. Problema bija ziepes, to laiku ziepes nepeldēja pa virsu. Ko darīt ar ziepēm, kamēr noskalojas?

Nometnes ēdiens nāca no kopējās virtuves. Lielākā daļa ēdienu tika gatavota lielos angļu armijas katlos. Katli bija tik lieli, ka varēja tajos ielist. Savā virtuves nakts sardzes reizē mēs

to izmēģinājām un nolauzām vienu krānu. Kas par ziepēm pēc tam bija!

Dažas nodarbības bija kopā ar gaidām. Kādā šķēršļu gājiena rotālā mēs sadraudzējāmies ar vienu gaidu kopu no Flensburgas DP nometnes un dalījāmies ar informāciju. Tas nebija skautiski. Mēs tomēr neuzvarējām.

Mūsu draudzība turpinājās, un mēs ar šīm meitenēm iepazīnāmies tuvāk. Es iepazinos ar meiteni vārdā Bitite. Citi manas kopas skauti par viņu smējās, jo viņai bija likas kājas, bet tas mūs netrauceja, kad mēs mīlīgi vakarā roku rokā pastaigājāmies gar Baltijas jūras krastu.

Taču tas nenozīmēja, ka gaidu nometni nevajadzētu apceļt.

meklējām amerikānu kaŗa kuģa Arizona vraka pieminekli. Tur no kuģa vraka vēl 45 gadus pēc nogremdēšanas sūcās eļļa.

Viens nepatīkams gadījums arī ir palicis man atmiņā. Nometne bija trīs apakšnometnes; mazskautu, skautu un roveru apakšnometnes. Dienā, kad roveru apakšnometnē bija pašvaldības diena, Samu diena, skauti ielīda viņu nometnē un mēģināja nozagt Sama statuju. Roveri skautus dzina ārā. Gadijās, ka viens skauts roverim uzmeta kaklā cilpu. Citi skauti roveri norāva zemē un sāka vilkt. Laimīgā kārtā, kāds ievēroja, ka cilpa roveri žņaudz, un vilkšanu apsturēja.

Netālu no skautu nometnes tani pašā laikā notika latviešu gaidu Lielā nometne. Vairākas nodarbības un ugunskuri notika kopēji. Baltijas jūras krastmalā mēs „pa kluso” pastaigājāmies ar savām paziņām, es te iepazinos ar Bitīti no Flensburgas.

Ciemošanās pirmajā pēckara vācu skautu nometnē

1947. gadā Vācija tika aicināta atjaunot skautu kustību. Viņi jau 1947. gada rudenī noorganizēja vācu pirmo pēckara skautu nometni Krēfeldā, netālu no Diseldorfas. Latviešu skautu kustība bija aicināta sūtīt uz nometni divus kopus no angļu un divus no amerikānu zonas.

Dīpītis vai dievputniņš

palika nometnē vienu nakti pēc nometnes slēgšanas un vāciešu skautu aizbraukšanas. Izplatījās baumas, ka apkārtnei kļājo kreisi noskaņotas jauniešu grupas. Vadītāji apbrunojās ar nūjām un stāvēja nakts sardzē. Neviens agresors tomēr nepārādījās.

Nepatīkami briži šai izbraukumā bija arī saistīti ar vadītājiem: mēs stacijā gaidījām vilcienu, viņi iegāja kafejnīcā, ēda smalkmaizītes un dzēra kafiju, kamēr mēs stāvējām pie loga un skatījāmies siekalām mutē.

Tas esmu es – skauts Edgars Zariņš Baltijas jūras krastā

no amerikānu zonas. Turklat nometnē bija aicināti arī amerikānu un angļu armijas un vāciešu skautu kopi.

No Kokneses (46) skautu pulciņa Vēdeles nometnē bija mans brālis Silvestris un kopnieks Guntis Priedītis. Es tajā laikā mācījos Pinnebergas ģimnāzijā, tāpēc skautu nometnē piedalījos no tās DP nometnes skautu pulciņa.

Nakts vidū ar vilcienu ieraidāmies Fišbachas stacijā. Neviens sagaidītāja nebija. Beidzot vadītāji uzzināja, ka virzienā nometnei vajadzētu būt. Ar mugursomām mugurā sākām soļot, vispirms pa šoseju, pēc tam pa meža ceļu. Līdz ar rīta gaismu nometni sasniedzām.

Lai izbaudītu isto internacionālo skautošanu, latviešu kopi bija izdalīti pa visu nometni. Mūsu grupā bija amerikānu, vāciešu un poļu kops. Saprāsnās nebija nekāda problēma, jo visi pratām runāt vāciski. Ārēji gan mums bija liela atšķirība ar amerikānu kopu. Viņiem viss bija jauns un spīdošs.

Mēs tikām vesti ekskursijā uz Nirnbergas stadionu, kur Hitleri kādreiz bija noturējis lielas tautas sanāksmes un teicis savas ugunīgās runas. Stadions bija iespaidīgs. Ironiski, ka 1948. gadā tur amerikānu kaŗavīri trenējās spēlet amerikānu futbolu. Netālu no stadiona mums bija iespēja apskatī vienu no Hitlera vilciena bruņotiem vagoniem.

Sodien izliekas absurdī jokai-

Kokneses (46) skautu vienības apvienotois Lapsu kops pie pašu gatavota galda. Priekšplānā no kreisās: kopnieks Guntis Priedītis un apakškopnieks Edgars Zariņš. Fotografija tagad ir LAPA muzejā Rīgā, Latvija

Vienā tumšā naktī mēs ielīdām gaidu nometnē un nocēlām telti no gulošām gaidām. To varēja viegli izdarīt, jo teltim grīdu nebija.

Baltijas jūras līča otrā pusē bija kāds nogrimuša kuģa vraks. Pēdējās kaŗa dienās, kad sabiedroto lidmašīnas kuģi nogremdēja, kuģi bija 1200 sabiedroto kaŗa gūstekņi un Skandinavijas politiskie cietumnieki. Ekskursijas gādi zināja stāstīt, ka tikai pāris simti tīka izglābti. Kad mūsu ekskursijas kuģītis tuvojās vrakam, varēja redzēt, ka no vraka rētām plūst eļļa. Šo skatu es atcerējos 1986. gadā, kad, būdami Havaju salās, mēs ap-

Man laimējās būt pārstāvim no Kokneses (46.) skautu vienības angļu zonas kopa. Atmiņā no šīs nometnes ir palikuši daži piedzīvojumi.

Sakarā ar to, ka vācu skautisms tikko bija atsākts, viņiem vēl nebija atļauts Valkāt kaklautus.

Nometnes vieta bija tajā Vācijas daļā, kur 1945. gadā bija notikušas kaujas. Nometnes slēgšanas ugunskura laikā uguns-kurs eksplodēja. Izrādījās, ka uguns-kurs bija uzbūvēts virs kaut kādas apraktas kaŗa munīcijas. Mēs bijām nobijušies, bet ļoti priecīgi, ka neviens netika ievainots.

Nezinu kāpēc, bet mūsu kops

Ekskursijā pie slavenā Lielvācijas stadiona Nirnbergā, kur Ādolfs Hitleris savā laikā uzrunāja savus ļaudis. Tagad tur amerikāņi spēlēja futbolu

1948. gada internacionālā skautu nometne pie Nirnbergas

IRO (International Refugee Organization), internacionāla bēgļu apgādes organizācija, kas no UNRRA bija pārņemusi dīpišu nometnu administrāciju, 1948. gada vasarā sarīkoja visu dīpišu skautu organizāciju nometni. Nometni rīkoja mežā netālu no Nirnbergas starp Valkas un Fišbachas latviešu DP nometnēm. Nometnē piedalīties tika aicināti divi latviešu skautu izlases kopi no angļu un

na lieta, ka mēs gribējām saldājam ēdienam vārīt debessmannā. Mežā bijām salasījuši dzērvenes, bija vajadzīgs tikai mannā. Gājām uz netālo Valkas DP nometni, lai nopirktu mannā. Neatradām, bet es varu teikt, ka esmu bijis slavenajā Valkas DP nometnē.

Tādi nu ir mani skautošanas piedzīvojumi līdz 1966. gadam, kad dēls Edgars A. sāka mazskauta gaitas un kad es sāku savu skautu vadītāja darbu, ko turpinu vēl šodien, lai gan vairs ne ar zēniem.

(Turpinājums sekos)

Draudzīgā aicinājuma sarīkojums Mineapoles/St. Paulas Latviešu skolā

INTA LĀČPLĒSE

Janvāra beigās latviešu skolās visā pasaulē atceras Draudzīgo aicinājumu, arī Mineapolē! 25. janvārī skolas pārzine Eva Tone uzrunā sanākušos – skolas saimi un ciemiņus, pastāstot par

(biju interesanti vērot filmā bibliotēkas celtniecības gaitu no pamatu rakšanas), gan tās saturu, ieskaitot arī digitālās kollekcijas (vai zinājāt, ka tīmekli varat klausīties, piem., Bellacord

Arī mēs savas skolas vārdu un skolēnu vārdus varēsim atrast Tautas grāmatu plauktā jaunajā bibliotēkā. Ar ALA Izglītības nozares atbalstu pašlaik pa ASV ceļo grāmata, kurā Amerikas

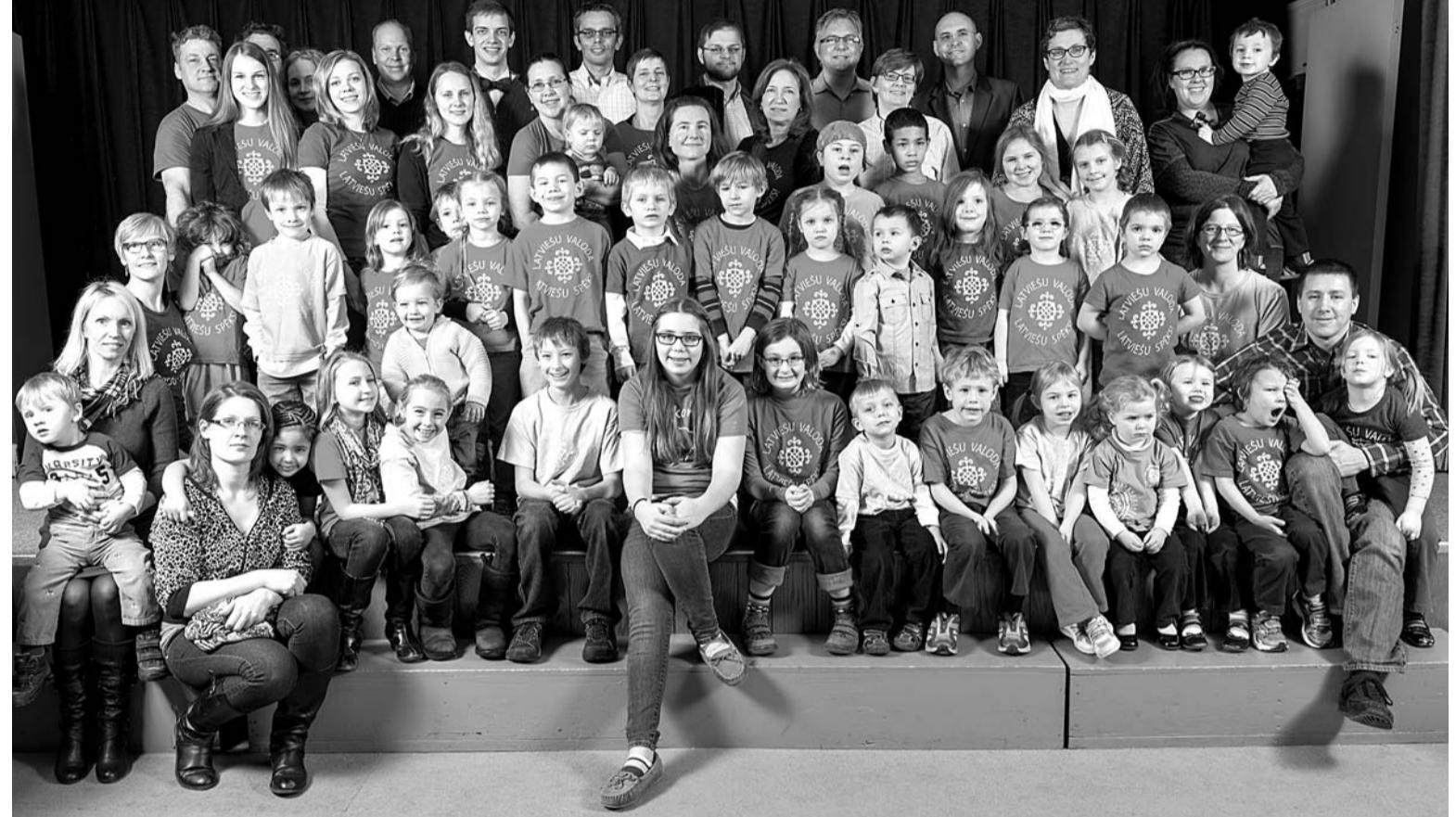
15000 cilvēku, kas bija sastājušies rindā no vecās bibliotēkas ēkas Krišjāņa Barona ielā līdz pat jaunajai ēkai Pārdaugavā, kaut arī ārā bija sals, no rokas rökā nodeva 2000 īpaši iesai-

kur nav tik garšīgs saldējums kā Latvijā un, skanot A. Legzdiņa dziesmai “Nu, sveika, Latvija”, kuŗā ir vārdi: “Mēs prombraucot visi tev solām – Mēs noteikti satiksimies”, jaunieši atzina, ka ceļojums varētu būt ilgāks un daudzās vietās viņi būtu gribējuši pakavēties ilgāk.

Visi vienprātīgi atzina, ka nekur nav tik garšīgs saldējums kā Latvijā un, skanot A. Legzdiņa dziesmai “Nu, sveika, Latvija”, kuŗā ir vārdi: “Mēs prombraucot visi tev solām – Mēs noteikti satiksimies”, jaunieši atzina, ka ceļojums varētu būt ilgāks un daudzās vietās viņi būtu gribējuši pakavēties ilgāk.

Draudzīgā aicinājuma vēsturi un nozīmi. Viņa arī pateicas par lielo atbalstu, ko latviešu skola vienmēr saņemusi un turpina saņemt no latviešu sabiedrības un organizācijām.

Skolas pārzine Indra Halvarsonē, ievadot savu prezentāciju, stāsta par to, ka bija vajadzīgi 20 gadi, lai architekta Gunara Birkerta iecere par Gaismas pili piepilditos. Tas bija dārgs projekts, bet Latvijas Nacionālā bibliotēka ir vienīgā vieta pasaulē, kur varam atrast visas grāmatas, kas publicētas latviešu valodā vai par Latviju un latviešiem. Varam priečāties gan par vizuāli interesanto ēku

Skolas saime pirms Draudzīgā aicinājuma

plates ar 30. gadu koŗa mūziku, fokstrotiem u.c. no bibliotēkas kollekcijas).

Gaismas pils būs atvērta 24 stundas diennakti, 7 dienas nedēļā, to varēs apmeklēt arī bērni (viņiem būs sava Pasaku istaba). Būs jauki uziņat pašā bibliotēkas spicē, lai vērotu Rīgas ainavu no Pārdaugavas puses.

latviešu skolu bērni pastāsta par savām skolām un izsaka vēlējumus Nacionālajai bibliotēkai.

Skatoties fotografijs ar Grāmatu draugu kēdi Rīgā 18. janvārī, arī mēs jutāmies kā daļa no šī grandiozā un emocionālā notikuma, ar kuŗu tika atklāts Eiropas kultūras galvaspilsētas gads Rīgā. Pasākuma laikā

notas grāmatas. Ceram, ka arī mūsu skolasbērni un pieaugušie Latvijas apmeklējuma laikā aizies uz Gaismas pili.

Programmu kuplināja 3., 4./5. klases skolēni, skandējot “Gaismas pili”, mazie dejotāji (skolotājas Ingrīdas Erdmanes vadībā), lielāko klašu dejotāji (skolotāja Laima Dingley). Lietie dziedātāji (skolotājs Benjaminš Alje) un visa latviešu sabiedrība kopā dziedāja “Nevi slinkojot un pūstot”.

Gaismas celš turpināsies, kamēr vien būs skolas un mēs lasīsim grāmatas! Kā apliecinājumu tam, ka skola dod labu ceļamaizi, klausījāmies 2013. gada absolventu Aleksandra Kontera, Amēlijas Lāčplēses, Marietas Pelēces un Paula Švalbes stāstijumu par piedzīvoto ceļojumā “Sveika, Latvija!” Jaunieši atzina, ka ceļojums uz Latviju vēl nav beidzies, ka viņi vēl arvien par to domā.

Visspilgtākie iespaidi bija Aleksandram, jo šis bija viņa pirmais ceļojums uz tālo Latviju, par ko tik daudz lasīts mācību grāmatās un sapņots. Draugu pulkā bija īpaši jauki sportot, sarunāties ar bobslējistu Tomasu Dukuru, izmēģināt roku pie dzintara slipēšanas un keramikas, iebrist “īstā” Baltijas jūrā, pērties pirti, plūkt jauzāles, pīt vainagus.

Patriotiskas jūtas pārnēmušas ceļotājus, kad viņi likuši ziedus pie Brīvības pieminekļa, tikušies ar Valsts prezidentu Andri Bērziņu, iestādījuši koku Likteņdārza, bijuši Brāļu kapos un, ciemojoties redakcijā, redzējuši, kā top laikraksts *Laiks*.

Visi vienprātīgi atzina, ka ne-

ka ceļojums varētu būt ilgāks un daudzās vietās viņi būtu gribējuši pakavēties ilgāk.

Īpašu paldies celotāji teica Latviešu kredītsabiedrībai, Mineapoles /Saint Paulas latviešu skolai, Daugavas Vanagiem, ALA valdei, LOAM un pārejiem, kas atbalstīja skaistāko dāvanu pagājušajā vasarā – ceļojumu uz Latviju. Īpaša pateicība audzinātājiem un fotografam sk. Dunkeram.

Pauls Švalbe un Aleksandrs Konters atcerējās vasaru Gařezera vidusskolā. Pauls stāstīja, ka pagājušajā vasarā GVV bijuši interesanti pasākumi, jauki skolotāji un audzinātāji no Latvijas, ASV un Kanadas. Karsts laiks, balles, ugunskuri, dziesmas, bērnu svētki un kārtīga mācīšanās. Pauls atzina, ka 6 nedēļas ir ilgs laiks prom no mīkstas gultas un mājām, bet, ja padomā, tad laiks paskrējis ātri. Aleksandrs piebilda, ka viņam un Paulam ļoti paticis dejot tautasdejas un piedalīties “Mūzeju naktī”.

Skolas saime pateicas Latviešu kredītsabiedrībai par pusdienu sponsorēšanu un Anitai Jurēvičai ar palīdzībā par skaisto galda klājumu un garšīgajām pusdienu.

Liels paldies arī vecāku padomei Santas Kalnītes vadībā par gardumu tirdziņu, Anita par pirāgu cepšanas vadīšanu un Lailai Švalbei par dzeltenmaizi, kā arī visiem citiem, kuŗi baigtināja gardumu tirdziņu. Paldies dāmu saimei par dāvāto naudu un visiem radiem, draugiem un vecākiem, bijušajiem skolēniem, kas atbalstīja skolu, lai varam turpināt gaismas ceļu.

Ziemas nometne Gařezera

DAINA CERS

Šī gada 1. un 2. februārī Čīkāgas gaidu un skautu vienības piedalījās gadskārtējā ziemas nometne Gařezera. Rīkotāji izvēlējās nometnes nosaukumu “Murķšķa ēna”, jo svētdien bija 2. februāris, kad ASV atzīmē Groundhog dienu. Šīnā dienā pareģo, cik vēl gaŗa būs ziemā. Uz nometni tika atsūtīts slaveināis Pensilvānijas murķšķis *Punxetawny Phil*, bet, kad nometnes atklāšanā atvēra viņa būri, tas bija tukšš! Ko nu? Ja nav murķšķa, tad nezinās, vai viņš redz savu ēnu. Tad nezinās, vai ziema beigsies. Ja ziema nebeigsies, tad nebūs vasaras. Ja nebūs vasaras, tad nenotiks Gařezera ziemas nometnes un vidusskola!

Gařezera laiks bija ideāls ziemas nometnei. Uz zemes jau bija gandrīz divas pēdas sniega, turklāt arī sestdien visu dienu sniga. Skauti pavadīja dienu, būvējot sniega mājas, kurās pārnakšņot. Gaidas siroja, briņa pa dzīlām kuponām un apbrīnoja Gařezera ziemas burvīgos skatus, kādus reti iznāk

redzēt. Guntinās un mazskauti aizsiroja no Saulgriežiem līdz Karogkalnam un tad laimīgi šūca ar kamaniņām. Vairākiem sniegs bija tik dzīlš, ka ne vienām vien zābāks iestīga sniegā, kalnā kāpjot.

Vakarā izsalkušie nometnotāji ar baudu ēda ugunskurā ceptās mežiniekus vakariņas. Jaunus spēkus ieguvuši, visi devās uz mītnes vakaru. Mitnes vakars bija izcili labs ar asprātīgiem priekšnesumiem par laika pāregošanu un uzjautrinošiem izsaucieniem, un skanīgām gaidu un skautu dziesmām. Ballītē vislielākie dejotāji bija paši jaunākie nometnotāji, kam enerģijas bija gana.

Svētdienu uzsākām kopīgi skautu apakšnometnē pie ugunskura. Lai gan saule vēl nespīdēja, mūs sildīja ugunskurs, viena otra tuvums un gaidu dziesmas vārdi “Dod mums, Dievs, ik katru brīdi sauli krāt un sirdis liet...”. Īso svētbrīdi nobeidzām ar gaidu un skautu rīta lūgšanu: „Kungs,

palīdzi mums šodien būt labākiem, nekā mēs bijām vakar!” Ar šiem spēcinošiem vārdiem izgājām pa pakāpēm iesākt dieinas nodarbības. Guntinās un mazskauti šķēršļu gājienā ceļoja pa dažādiem laikmetiem, meklējot murķšķi; gaidas mācījās iekurināt ugunskuru sniegā, un skautiem pēc nometnes nojaušanas vēl atlika laika pašlūkt pa kalnu ar kamaniņām.

Šķēršļu gājiena beigās guntiņām un mazskautiem izdevās atrast murķšķa ēnu! Lai gan vēl sešas nedēļas turpināsies mūsu neatlaidīgā ziema, visi nometnotāji, kā arī vecāki priečājās, ka BŪS vasara un BŪS Gařezera vasaras nometnes un vidusskola.

Nometnotāji un vadītāji pārbrāuca mājas noguruši, bet pilni ar labām atmiņām no ļoti ziemīgās ziemas nometnes. Tagad turpinām satikties ik nedēļu nodarbībās un gatavojamies nākamām nometnēm. Pavasarī nometnosim vienību nogales nometnē un vasarā 11. Lielā nometnē “Mantojums”.

Visi vienprātīgi atzina, ka ne-

VIEDOKLIS

JURIS PLĒSUMS

Par lauksaimniecībā izmantojamās zemes apsaimniekošanu un uzturēšanās atļaujām

Pēdējā laikā ir daudz rakstīts sakārā ar likumu, kas it kā rēgu-lētu lauksaimniecībā izmantojamā zemu (LIZ) iegādi, lai šis platības paliku Latvijas lauksaimnieku ro-kās. Likumu it kā atbalsta Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padome (LOSP), kas pārstāv praktiski visas ar lauksaimniecību saistītās ražotāju grupas un to intereses. Mana daudzgadējā pieredze, pazīstot vairākus iespaidīgos LOSP vadoņus, diemžēl no-vēd pie secinājuma, ka laika gaitā šī padome ir visvairāk strādājusi lielo lauksaimnieku interesēs, kas jau tagad ar izņēmumiem ir jaunā latviešu baronu cilts, kas gadiem saņem lielākas ES subsi-dijas un valsts dāsno finansiālo atbalstu modernizācijai. Vai tad ar visu to viņi nav spējīgi konkurēt ar ārzemniekiem, iegādajoties zemi?

Kā ASV izglītots agronomi un agrārais ekonomists, speciālists ražošanas ekonomikas, zemes ekonomikas un saimniecības vadības jomā, parasti cenšos anali-zēt saimniecības finansiālo stā-vokli, ienākumu-izdevumu attie-cības un naudas plūsmu. Kāda ir reālā patiesība, diez vai kāds zina, jo nekur neparādās skaitlisks attaisnojums lielo saimnieku apgal-vojumiem. Ja šie lielsaimnieki, kas ierodas sanāksmēs, vadot ļoti dārgus apvidus automobiļus, ap-galvo, ka viņi ir uz bankrota robežas, man rodas jautājumi par racionālitāti šo saimniecību vadībā.

Personiski esmu šokēts par jaunu-jiem noteikumiem attiecībā uz LIZ Latvijā. Neredzu kā šie notei-kumi sekmēs vidējo un mazāko saimniecību attīstību. Vienīgais, kas spilgti parādās, ir tirgus eko-nomikas iznīcināšana attiecībā uz lauku nekustamā īpašuma tirgu,

praktiski neradot nekādas iespē-jas atgriezties laukos bez lauksaim-niecības izglītības, ilggadējas pie-redzes un kapitāla. Gala rezultātā, tie pavecie cilvēki, kas driz vairs nespēs vai jau nespēj stādāt lauku darbus, tiks aplaupti, jo zemes tirgus var izvērsties par turīgo monopolu, un lauki tāpat kļūs vēl tukšāki no cilvēkiem. Ideja sniegt palīdzību jauniem saim-niekiem paplašināt viņu darbību, lai saimniecība top dzīvotspējiga, ir apsveicama.

Beidzamā laikā Zemkopības ministrija ir nākusi preti mazo un videjo saimniecību pilnveido-šanas procesā, bet tas viss ir īslai-cīgs, novēlots un ne vienmēr pie-ejams daudziem, kas būtu spējīgi savas mazās vai neadekvātā finan-cētās saimniecības padarit dzivot-spējīgas.

Tirgus ekonomikas pieredze nepārprotami un pārliecinōši rāda, ka bez mazām un vidējām saimniecībām lauku apvidos arī mazpilsētas un miestī izmirst. Tas jau tagad Latvijā notiek.

Tirgus ekonomikas lauksaim-niecībā visā pasaulei tiek kapitalizēta zemes vērtībā, un zemes cenas pieauga, kamēr vien lauksaimniecībā būs pelņa. Sub-sīdijas šo procesu tikai sekmē, bet tā jau ir sociāla un politiska rak-stura tema. Vienīgais veids, kā novērst ienākumu kapitalizāciju zemes vērtībā, ir zemi nacionā-lizēt, bet tas ir pilnīgi pret demo-kratiskiem principiem, un šī raksta autors to neatbalsta, jo, starp citu, tas radītu jaunas problēmas.

Kas būtu labāks atrisinājums Latvijas lauku apsaimniekošanai un kā piesaistīt Latvijas pilsoņu vēlmi atgriezties uz dzīvi lauku rajonos? Katrs savai ģimenei grib

to labāko, un izceļošana darbā uz ārzemēm ir veids, kā to nodro-šināt. Esmu pārliecināts, ka daudzi to nedarītu, ja rastos reāla iespēja-to pašu gūt Latvijā. Kopš tā brīža, kad piedāvāju savu īpašumu ne-kustamā īpašuma tirgū Cēsu rajonā, esmu pārliecināts, ka pircēju starp latviešiem netrūktu, ja vien būtu pieejams financējums. Līdz šim vienīgie pirkstspējīgie ir bijuši krievu tautības cilvēki no Maskavas. Tas nu mani noved pie uzturēšanās atļauju jautājuma.

Maz ticams, ka ienākumi valsts kasē attaisno šo rīcību, jo tas ir pilnīgi pretēji mūsu tautas intere-sēm. Ja vēl cena šīm atļaujām būtu vismaz pienācīgi augstāka, tad vēl varētu diskutēt, bet tagad tas ir pat smiekligi maz, un Rīga, Jūrmala un jau arī citas vietas pārtop par vēl nesen tik pretīgo ārzemnieku okupējumu. Nedomāju, ka Latvijas valsts nonāktu bankrotā, ja šīs programmas nebūtu.

Ekonomiskais uzplaukums caur-mēra latvietim un Latvijas lauku racionāla apsaimniekošana ir iespējama bez drakoniskiem no-teikumiem un ar gudrāku ressur-su izmantošanu. Viens šāds veids būtu, radot lauku kooperatīvo finanču sistēmu. Šāds modelis nav no jauna izgudrojams, tas sen jau ir sevi pierādījis praksē un dažādos paveidos darbojas daudzviet. Visplašāk un sekmīgāk tas pašlaik darbojas ASV, kur pārvarā lauksaimnieki lieto tā saukto lauku kredīta sistēmu kā nekustamā īpašuma iegādei, tech-nikas uzlabojumiem, tā arī ik-dienas saimniecības financējuma vajadzībām.

Ievērojamas ES naudas sum-mas ir līdz šim lietotas īslaicīgām levērojamas ES naudas sum-mas ir līdz šim lietotas īslaicīgām

programmām, bet neviens līdz-šinējā atbalsta programma nav bijusi pastāvīga. Komerciālās ban-kas darbojas, ievērojot īsu laika apvārsni un ātru naudas apriti, kas neatbilst lauksaimniecības prasībām. ASV *Farm Credit System* tika radīta ar valsts kapitāla aiz-devumu un lauksaimnieku koope-ratīvu piedališanos. Valsts kapita-lizācija sen jau ir atmaksāta, un sistēma sekmīgi darbojas kā lauksaimnieku un kooperatīvu īpašums, arī maksājot dividendes no peļ-ņas klientiem/līdzīpašniekiem.

Lai minētā agrārā finanču sis-tēma labi darbotos, ir nepiecie-šami vairāki priekšnoteikumi. Sistēmai vajadzīga profesionāla vadība. Klientiem ir jābūt līdz-īpašniekiem ar kapitāla ieguldī-jumu, kur pajū iegāde var būt dala no aizdevuma. Valdes dar-bībā un aizdevumu komitejā ir jābūt pieredzējušiem lauksaim-niekiem sadarbībā ar labi mācī-tiem aizdevumu speciālistiem. Augšminētie ieteikumi nebūt nav pilnīgi. Saimniecības darbība pēc kredīta izsnieguma arī ir pārbaudāma un kontrolējama, tāpat arī aizdevumu komitejas darbība ir kontrolējama, lai no-vērstu potenciālu labvēlības sniegšanu u.c.

Ja līdzšinējie izlietotie līdzekļi būtu ieguldīti šādas sistēmas ka-pitalizējumam, panākumi lauku atbalstam, iespējams, būtu bijuši daudz lielāki, lauku attīstībai un lauku ražojumu pārstrādes uzņē-mumiem jau tagad būtu spēcīga pašu finanču sistēma. Lai gan šādas sistēmas radīšana ir pavēlu mūsu valsts ekonomiskās attīstības procesā, vēl nav par vēlu, lai apturētu lauku iztukšošanos no cilvēkiem. Nav par vēlu ekono-

miskam uzplaukumam Latvijas laukos, nepielietojot pašlaik izvir-zītos drakoniskos noteikumus, kas tāpat kalpos speciālām interesēm, bet reālu LLĪ zemes apsaimnie-košanu un atgriešanos laukos tāpat nesekmēs.

Tagad jau bijušais premjers pirms pāris gadiem izteicās, ka šāda pasākuma kapitalizācija ar ES at-balstu ir iespējama. Fragmenti no šī raksta autora ieteikumiem ir ieviesti, un sāvs labums no tā ir bijis, bet, ja Latvijas iedzīvotāju aizplūde uz ārzemēm netiks apstādināta, Latvijas lauki lat-viešiem nebūs reālītē, kamēr nebūs funkcionējoša lauku attīstības finanču sistēma, pastāvīga un no politiku iejaukšanās brīva un eventuali neatkarīga. Bez droša kredīta neviens lauksaim-nieks šais laikos nevar pastāvēt.

Ar populismu vien Latvijas lauku problēmas neatrisinās. No globālizācijas ietekmes izmukt mēs nevaram ne savā individuā-lajā dzīvē, ne ekonomiskajā attīstībā. Lauksaimniecības ražojumu tirgus cenu svārstības turpmāk būs lielākas, ārzemju konkurence asāka un klimatiski ietekmēto dabas katastrofu vairāk. Klimats turpmāk būs svārstīgāks.

Lai mūsu tautai būtu griba sa-vas ģimenes dzīvi veidot Latvijā, nepietiek tikai ar finansiālu lab-klājību, ir arī jābūt stabilitātei val-dībā, lepnumam par savu valsti un uzticībai nākotnei. Ja tas viss būs, dzims arī jauni pilsoņi, bet, ja valsti trūkst labklājības, nevar arī būt kvalitatīva medicīniskā aprūpe un izglītība. Valsts nerada darba vietas, bet birokrātus. Valsts pienākums ir radīt vidi, kas sekmē darba vietu attīstību, goda prātu iedzīvotājos un patriotismu.

IN MEMORIAM

ALVĪNE ZARIŅA

Antonijs Pakers bija Lietuvas Goda konsuls Velsā no 2002. gada līdz mūža beigām (20.01.2014.). Par nopelnīem Lietuvas labā Lietuva viņu ap-balvoja ar augstāko diplomā-tisko atzinību – Diplomātijas Zvaigzni. To Antonijs Pakers saņēma, jau būdams slimības gultā.

Būdams Kārdifas universitātes lektors paidagoģijā, Antonijs Pakers bija organizējis starp-tautisku konferenci par skolu uzlabošanu. Viens no konferen-ces dalībniekiem bija akadēmiķis no Vilņas. Pakera kungs viņu uzņēma arī savā mājā. Mājastēvs un viesis 1991. gada 13. janvāri skatījušies tālraidē šausmu no-tikumus Baltijas valstīs.

Nākamajā dienā latviešu akadēmiķim bijusi izdevība iz-

teikt sašutumu par Padomju savienības vardarbību Baltijas valstīs Velsas avīzes (*Western Mail*) korespondentam un arī sarunās ar vairākiem Kārdifas sabiedriskajiem darbiniekiem. Avīzēs parādījās raksts par baltiešu protestiem. Viesis no Lie-tuvas atgriezās Vilņā, bet Antonijs Pakers pēc tam saņēmis no Lietuvas Izglītības Minis-trijas divus lūgumus. Viens bijis aicinājums palīdzēt Vilņas pil-sētai atbrīvot skolu sistēmu no okupācijas laika iespāda. Uz to viņš atsaucās, piedaloties sko-lotāju delegācijā uz Vilņu 1991. gada vasarā.

Otrs lūgums bija vispārējs uzsaukums: "Intelektuāliem un labas gribas cilvēkiem visā pa-saulē veidot komitejas Baltijas tautu brīvības aizstāvēšanai."

Antonijs Pakers

Loti drīz tika nodibināta Kārdifas Baltijas Sabiedrība (KBS). Baltiešiem radās daudz draugu. Kopš 1999. gada KBS izveido-

Velsā miris baltiešu draugs Antonijs Pakers (Anthony Paker) 1939.-2014.

gadu darbības jubileju. Viena no daudzajām apsveikuma vēstulēm bija no Lietuvas Goda konsula, kurā Antonijs Pakers citā starpā rakstīja:

"Mūsu darbība 1991. gada sākumā izraisīja jaunu respektu pret Eiropas mazajām tautām, kas lielā mērā atbalsojās mūsu pašmāju (Velsas) politikā – tajos procesos, kas deva Velsai savu Asamblejas valdību deviņdes-mito gadu beigās."

Grūtos laikos ir vajadzīgi cī-nītāji, bet gudri diplomāti ir vajadzīgi vienmēr. Nesenā saru-nā Latvijas Goda konsuls Velsā Andris Tauriņš teica, ka viņam ar Lietuvas Goda konsulu bijusi draudzīga sadarbība, reprezen-tējot attiecīgi Latviju un Lietuvu.

Baltieši var būt pateicīgi par Antonija Pakera dzīvi.

jās par Velsas Baltijas Sabiedrību (VBS), jo tai piepulcējās biedri ne tikai no Kārdifas. 2011. gada 26. februārī VBS svinēja 20

GUNĀRS LIEPINŠ

Valentīna dienas, 14. februārā, Sirsnīnu balle vienmēr ir populārākais ziemas sezonas sākumjums Floridas tautiešu saimei. Protams, palīdzēja arī tas, ka sākumjuma vadītājas Dace Kuipača-Hohlova un Irēne Ezeriņa šī vakara norisei bija varējušas „atvilināt” no aukstiem ziemeljiem Čikāgas Pieciņu slaveno dziedoni

viņš bija sagatavojis 16 savas un citu Čikāgas Pieciņu dziesmas. Koncerts sākās ar Skaidrītes Kaldupes un Armandas dziesmu „Saules diena”. Tad sekoja Pavasarū Jāņa un Armandas „Milā, mazā meitenīt”. Protams, nevarēja jau arī iztikt bez Alberta Legzdiņa dziesmām, tādām kā „Saimnieks Griķis”, „Ir 7 no rīta”, „Notikums Parīzes

zināmā „Man garšo alus”.

Kad Armands beidzot tika noskatuves nost, viņu aplenca bars sajūsmiņātu tautiešu, šķiet, vairāk gan sieviešu kārtas. Visām vajadzēja fotografēties ar Čikāgas slavenību. Armandam bija arī jāatbild uz neskaitāmiem jautājumiem gan par Čikāgas Pieciņiem, gan par paša sarakstītām dziesmām. Pēc koncerta bija parredzētas siltas vakariņas, par ko bija rūpējusies šefpavāre Inese Zākis ar palīgiem (ja kādam ma-

zāk aizņemtam tautietim gadījās iet gaŗām virtuvei pirms koncerta, tas tūlīt tika iesaukts virtuves komandā pie kartupeļu mizošanas). Vakariņās tika pāsniegti *Entrecôte de boef à la Bourguignon* ar eksotiskiem Everglades sakņu maisījumiem. Mākslinieks, *fanu* aplenkts, pie silta ēdienu gan laikam netika.

Kad viesi bija ieturējušies un vīna glāzes patukšotas, laiks bija Ilmāra Dzeņa un Pētera Ozola deju mūzikai. Dāmas labprāt

Pēc labām vakariņām, un varbūt kādas vīna glāzes, laiks uzdzancot

Armandu Birkenu. Biedrības nama zālī piepildīja 90 priežīgi tautieši un ne tikai vietējie, bet arī viesi no Brazīlijas, Grieķijas, Latvijas, Kanadas un tālākām ASV pilsētām. Pateicoties Karmenei Lūsis, zāle šīm sākumjumam bija skaisti izdekorēta ar sarkaniem siržu apliem, baloniem un pat ar bultu cauršautu elektronisko sirdi.

Vakara „nagla”, protams, bija Armands Birkens, kuŗš ar savu samtaino un maigo balsi, ģitaraspeli un humoru sajūsmiņāja klausītājus. Šīm priekšnesumam

ekspressī” un „Made in Latvia”. Sirsnīnu ballē iederejās arī pāris mazliet pikantāku dziesmu, kā Alberta Legzdiņa „Sekss ir labs” un Valža Krāslavieša un Armandas „Nerātnā dziesmiņa”. Armands koncertu mēģināja beigt ar „Mūsu mīlestība” (Alberts Legzdiņš un Armands Birkens), bet sajūsmiņātā publika ar skaļiem aplausiem nelaida viņu no skatuves tik viegli prom un pieprasīja piedevas. Kā pirmā bija Laimoņa Vāczemnieka un Alberta Legzdiņa dziesma „Vecpiebalga” un tad jau Alberta Legzdiņa visiem labi

VITA DIĶE

Caur mūziku ar cilvēkiem saņūjas Dievs. Un arī tie cilvēki, kuru dvēseles ir tik bagātas, ka allaž atrodas, ko dot citiem. Tāda ir Biruta Heistere, ilggadēja Vitolu fonda atbalstītāja un uzticams draugs, kuŗa saviem stipendiātiem ir sniegusi ne tikai materiālu atbalstu, bet arī bezgala daudz sārsnības un mīlestības. Nu viņa nolēmusi iepriecināt 70 fonda stipendiātus, dāvinot biletus uz operu „Bohēma”.

Jau devīto gadu Vitolu fonda jaunieši tiek aicināti uz Balto namu – uz vietu, kur mūzika atraisa jūtas un notiek radišanas brīnumi, kas ikvienu dara garīgi bagātāku. Iepriekšējos gados šo iespēju jauniešiem dāvāja Ozoliņu ģimene – Andrejs un *Dulcie*, taču, pagājušajā gadā tiekoties, Andrejs atzina, ka slimības dēļ šo

dzība. Uz tikšanos no Anglijas ieradusies meita Lia ar dzīves draugu, kuŗiem bija iespēja iepazīties ar Latvijas talantīgajiem jauniešiem, jo Birutas kundzes

Biruta Heistere

Dobeles rajona Bukišu un Elejas pagasta, kā arī Pļaviņu novada jauniešiem, jo tā ir Birutas dzimtā puse. Par tradīciju kļuvis kopā ar viņiem divas reizes gadā vakariņot kādā skaistā restorānā. Ar Daumanta un Birutas Heisteru stipendijām šobrīd studē trīs jaunieši, arī izskoloti jau trīs, bet Edīte Kulmane turpina studijas sirds chirurgijā. Kad 2008. gada nogalē Vitolu fonda neaizskaramais kapitāls tuvojās divu miljonu latu robežai, Birutas kundze bija tā, kuŗa uzskatīja, ka viņai jāziedo trūkstošā summa, lai kopā varētu lepoties ar sasniegto.

Šobrīd Birutas kundze uzturas gan Latvijā, gan Anglijā, viņa allaž ir darbīga, rošīga, vēl joprojām daudz strādā un palīdz dēlam biznesā. Viņas sirdsprieks ir dziedāšana Straumēnu

Birutas Heisteres meita Lia ar stipendiātiem

projektu turpmāk īstenot nevarēs. Bet ne velti saka: no sirds veikti labi darbi nezūd, tie tikai rod piepildījumu citā veidā. Un notika brīnumi – Ozoliņu ģimenes iedibināto tradīciju nolēma turpināt ziedotāja Biruta Heistere.

Birutas kundzei pašai dziedāšana un mūzika visu mūžu bijusi īpaši tuva, tāpēc iespēju izbaudīt šīs mākslas valdzinājumu viņa vēlas dāvināt ne tikai saviem trim stipendiātiem – „saviem Latvijas bērniem”, kā viņa pati allaž tos dēvē, – bet arī citiem Vitolu fonda jauniešiem, šoreiz – tikai pirmo kursu studentiem, no kuriem daudzi Operas namā, iespējams, būs pirmo reizi. Tika aicināti piedālīties arī Heisteru ģimenes bijušie stipendiāti, ar kuriem joprojām Birutas kundzi saista cieša drau-

nodomis ir nākotnē uzticēt ģimenes stipendiju fonda pārvaldišanu saviem bērniem. Vakara ievads notiek piekafijasgalda Benjamiņa nama restorāna Spoguļu zālē.

Birutas Heisteres draudzība ar Vitolu fondu aizsākās 2005. gadā. Viņa stipendijas dibināja sāpu brīdi, kad mūžības ceļos aizgāja viņas dzīvesbiedrs Daumants. Pirmie divi stipendiāti bija no vīra dzimtās vietas, Dobeles rajona Bukišu pagasta. Brīdi, kad Latvija ieguva neatkarību, viņi abi bija atgrīzušies Latvijā. Nu Daumants atdusas dzimtās zemes kapos, bet Biruta turpina sniegt gan materiālu, gan garīgu atbalstu tiem, kuriem tas visvairāk nepieciešams – trūcīgiem, bet talantīgiem jauniešiem, kuŗi vēlas iegūt augstāko izglītību. Stipendija tiek piešķirta

korī. No Birutas kundzes vienmēr starojis gaišums, iespējams tāpēc, ka viņas mūžā nekad nav trūcis mīlestības – pret vīru, bērniem, savu Tēvzemi un mūziku. Varbūt mūžā no kaut kā ir nācies arī atteikties, bet iegūts tomēr ir kas svarīgāks – dvēselēs skaistums un garīgā bagātība, kuŗa allaž nesavīgi dāvāta citiem.

Šis skaistais vakars operā patesībā ir stāsts par sapņiem – par stipendiātu sapni attaisnot ziedotājas dāvāto uzticību un par Birutas kundzes sapni būt tuvu mūzikai un saviem jauniešiem. Ir brīnišķīgi, ja kādam ir dāvāts talants no skatuves sarunāties ar cilvēkiem mūzikas valodā, bet vēl lielāka laime ir dāvāt iespēju to saklausīt citiem.

LATVIEŠI KANADĀ

Interesants koncerts Toronto

Atklājot Toronto pensionāru 20. februārā saietu, Liene Martinsone atkal atgādināja par nākamās nedēļas pilnsapulci un piekodināja samaksāt biedru naudu, lai varētu tajā piedalities ar balsstiesībām.

Pensionāriem mūzicēt bija ieradies pazīstamais mūzikas skolotājs, pianists Pēteris Zariņš. Viņš vispirms pastāstīja par jaundibināto mūzikas ansamblī „Debesmānnā”, kuŗš piedalīšoties arī Dziesmusvētkos. Kā pirmo viņš spēlēja Lūcijas Garūtas „Šūplādziesmu”, pēc tam jautāja klausītājiem, vai kāds zinot, kāpēc 1685. gads esot nozīmīgs mūzikas pasaule? Klusums. Tad Pēteris Zariņš pats arī atbildēja, ka šīnā gada pasaulē nākuši trīs slaveni klasiskās mūzikas komponisti: Johans Sebastians Bachs, Georgs Hendelis un italis Domeniks Skarlati. Illustrējot šo stilu, kas tomēr katram komponistam bija atšķirīgs, dzirdējām vienu darbu no katra. Tālāk, demonstrējot itāļu baroka mūzikas

iespaidu uz citiem komponistiem, dzirdējām pa skaņdarbam no Mocarta un Šopēna. Zariņš pastāstīja arī jocīgus gadījumus par šiem abiem komponistiem.

Iepriekš bija izsludināts, ka pianists spēlēsot vien-, div-, trīs- un pat četrrocīgi. Līdz šim tas bija, kā parasti, divrocīgi. Lai vismaz daļēji attaisnotu šo publicitāti, nākamais skaņdarbs bija vienrocīgs, to spēlēja ar kreiso roku. Tas bija pazīstamais nēģēru spirīcuels „Swing low, sweet chariot”. Tad divas īsas Jāņa Mediņa prelūdijas Šopēna tradīcijā, kur trešo roku izpildīja rotaļu lācītis, ar kēpu rūpīgi nospiezot pa vienam tonim. Sekoja Lūcijas Garūtas „Vecmāmiņas stāsts”. Un piedevās – „Trīs jaunas māsas”. Ar nepacietību bijām gaidījuši, lai redzētu, kā viens pianists spēlē četrrocīgu kompozīciju, bet tā laikam gan bija „preses pīle”. Bet paldies Pēterim Zariņam par jauku pēcpusdienu!

DA

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Valsts prezidenta Andra Bērziņa apsveikums Oskara Melbārža pilotētajai bobsleja četrinieku ekipāzai

No sirds sveicu jūs un patiesi lepojos ar Oskara Melbārža pilotētās bobsleja četrinieku ekipāzas izcīnīto sudrabu medaļu XXII Ziemas olimpiskajās spēlēs Sočos! Sportisti Oskars Melbārdis, Daumants Dreīkens, Arvis Vilkaste un Jānis Strenga, viņu treneņi un komanda olimpiskajās spēlēs spoži apliecināja savu meistarību un gribasspēku, spēju darboties vienoti un sasniegt izvirzīto augsto mērķi.

Bobslejs ir kļuvis par vienu no Latvijas ziemas sporta veidu vizit-kartēm, kas noteikti arī turpmāk laus Latvijas vārdam iemīdzēties sporta pasaules sasniegumu virsotnēs.

Dombrovskis iesniedz pieteikumu nominēšanai EK prezidenta amatam

Bijušais Ministru prezidents Valdis Dombrovskis (*Vienotība*) Briselē oficiāli pieteica savu kandidātūru Eiropas Tautas partijas (ETP) nominācijai Eiropas Komisijas (EK) prezidenta amatam. Dombrovski premjēru birojā sagaidīja Eiropas Tautas partijas prezidents Žozefs Dauls, kas patlaban vada Eiropā lielāko centriski labējo partiju koalīciju ar lielāko deputātu skaitu Eiropas Parlamentā.

Preses konferencē Dombrovskis atzina, ka lielas izredzes nelolo, taču piesaka savu kandidātūru, lai uzsvērtu Eiropai svarīgos jautājumus un darītu redzamāku Latvijas pieredzi. Dombrovskis patlaban ir pirmais, kas oficiāli pieteicies par iespējamo Eiropas Tautas partijas kandidātu uz augsto amatu, taču Briseles aizkulisēs cirkulē vēl divi citi vārdi – bijušais Luksemburgas premjēministrs, 59 gadus vecais Žans Klods Junkers un pašreizējais Eiropas Savienības iekšējā tirgus komisārs, 63 gadus vecais francūzs Mišels Barnjē.

EP deputāti ir skeptiski

par Valža Dombrovska izredzētām ievēlētam Eiropas Komisijas (EK) prezidenta amatā, taču par sasniegumu uzskata arī kandidātūras izvirzīšanu. Diskusijā

Rietumu Radio Ivars Godmanis sacīja, ka, būdams EK prezidenta amatam nominēts kandidāts, Dombrovskis to var izmantot, lai plašas publikas priekšā runātu par Eiropas Savienībai (ES) un Latvijai svarīgiem jautājumiem. „Man latvietim ir patīkami, ka mūsu valsts pārstāvis ir nominēts šim amatam, un es varu novēlēt tikai veiksmi.”

Roberts Zile (VL/TB/LNNK) atzinīgi vērtē Dombrovska paveikto gan Latvijā, gan iepriekš EP, tomēr EK prezidenta vēlēšanas uzskata par “viltus vēlēšanām” un “teātri”. “Tas būs politisks dīls, kompromiss,” sacīja Zīle. “Par to var dusmoties, taču mēs EP prezidentus arī ievēlējam slēgtās vēlēšanās, bet viss iepriekš jau ir sarunāts, un visi zina, kas būs.” Zīle arī norāda, ka absolūtais vēlētāju vairākums citu valstu politikus nepazīst un lielākajai daļai ir pilnīgi vienalga, kurū kandidātu kāda politiskā grupa virzis par EK prezidentu. “Ja tas nebūs Dombrovskis, vai kāds Latvijā balsos par Eiropas Tautas partijas vai *Vienotības* sarakstu, ja priekšgalā būs izvirzīts Žans Klods Junkers vai Mišels Barnjē?” retoriski vaicā Zīle.

Atbalsta Krišjāņa Kariņa virzīto likumprojektu

Eiropas Parlamenta (EP) ekonomikas un monētāro lietu un Pilsoņu brīvības tiesību un iekšlietu komiteju apvienotajā sēdē deputāti ar nozīmīgu balvu vairākumu atbalstīja Latvijas pārstāvja Eiropas Parlamentā Krišjāņa Kariņa (*Vienotība*) virzīto likumprojektu. Tas paredz ierobežot naudas „atmazgāšanu” un ārzemju uzņēmumu darbību, atklājot to patiesos labuma guyējus. Naudas „atmazgāšana” ir globāla problēma, un tās apjomī ir līdz 5% pasaules kopējā IKP.

Ārlietu ministra darba vizīte Nujorkā

Ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs darba vizītē Nujorkā ANO Drošības Padomē piedalījās diskusijā par likuma varu, ko organizē Lietuva – prezidējošā valsts Drošības Padomē februārī. Vizītes laikā ārlietu ministrs tikās ar augstām ANO amatpersonām, kā arī ar latviešu kopienas pārstāvjiem.

Ārlietu ministrijas paziņojums

24. februārī Ārlietu ministrijas valsts sekretārs Andrejs Pildegovičs ar Krievijas vēstnieku Alekandru Vešņakovu pārrunāja viņa izteikumus par bijušo Latvijas Valsts prezidenti Vairu Viķi-Freibergu, norādot uz to nekorrektumu un nepieņemamo valodu. “Krievijas vēstnieka izteikumi par bijušo Latvijas Valsts prezidenti Vairu Viķi-Freibergu nav pieņemami un ir nosodāmi, diplomātiem jābūt korrektiem,” uzsver Latvijas ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs.

Vešņakovs Krievijas vēstniecības portālā *Facebook.com* bija rakstījis: “Žēl, ka - atšķirībā no sportistiem - politiķiem, tostarp bijušajiem, pirms viņu uzstāšā-

nās nav pienākums veikt dopinoga kontroli.”

Ēģiptē apcietinātā žurnālista Pētera Grestes tēvs lūdz palīdzību. Parakstiet petīciju!

Aprit divi mēneši, kopš Ēģiptes cietumā ieslodzīts latviešu izceļsmes *Al Jazeera* žurnālists Pēteris Greste. Ēģiptes varas iestādes viņu apsūdz terroristu atbalstīšanā, bet Grestes ģimene un cilvēktiesību organizācijas Pētera Grestes un viņa kollēgu vajāšanu uzskata par uzbrukumu vārda brīvībai.

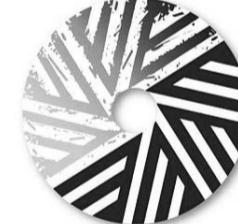

Apcietinātā Pētera Grestes vecāki – Loisa un Juris Greste – aicina visus parakstīt petīciju, lai Ēģiptes varas iestādes no ciesuma atbrīvotu viņu dēlu

To var izdarīt tīmekļa vietnē: http://www.avaaz.org/en/free_peter_greste_loc Petīciju līdz 25. februārim bija parakstījuši vairāk nekā 42 000 cilvēku.

Prezidentūras logo

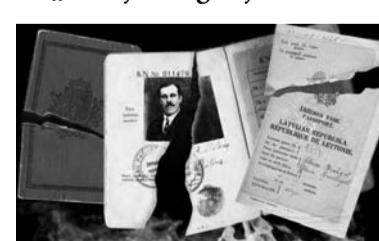
Eiropas Savienības Padomē mūsu valsts logo pamatā likts ar chetipisks dzirnakmens tēls. Latvijas prezidentūras logo autors ir dizaina grafiķis, Latvijas metalla naudas koncepcijas un dizaina autors Gunārs Lūsis.

LATVIJAS SARKANAIS KRUSTS

Ministru kabinets apstiprināja Latvijas prezidentūras logo. “Latvijas prezidentūra – kā pamatlīdzīgā dzirnakmens, kas griežas un dzēn uz priekšu Eiropas Savienību, lai gan risinātu problēmas, gan nostiprinātu pašas savienības lomu,” atzīst ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs. Latvijas prezidentūra ES Padomē norisināsies 2015. gada pirmajā pusgadā.

Kievā atklāj ceļojošo izstādi „Latvijas traģēdija. 1941”

Kievā, Nacionālajā mūzejā „Golodomora upuru piemiņas memoriāls”, atklāta Latvijas Okupācijas mūzeja (LOM) un mūzeja „Ebreji Latvijā” veidotā ceļojošā izstāde „Latvijas traģēdija. 1941”. Izstādi atklāja Latvijas vēstniece Argita Daudze, iz-

SPILGTS CITĀTS

Kā radies vārds *Latvija*

Jānis Stradiņš

Ar akadēmiķa Jāna Stradiņa gādību tapis akadēmisko rakstu krājums *Latvieši un Latvija*.

Cetros biezos sējumos sakopoti 83 autoru sarakstīti darbi par Latviju un latviešiem. Pētījumi atspēko mītus, kas iesaknojušies mūsu apzinā. Tagad ir skaidrs, ka latvieši nav nekāda bārenīšu tauta, kas 700 verdzības gadus rījusi gaužas asaras. Mūsos ir daudz spēka, izturības, spīta. Vislielākās cerības likt lietā savas prasmes.

Pētījuma pirmajā sējumā aplūkota vārda *Latvija* un *latvieši* cilme, autors ir docents Ojārs Bušs. Tas ir samērā jauns vārds, kas radīs Lietuvā no robežupes „Latupe” nosaukuma. Vārda sakne *lat* norāda uz dublānu, miklu vietu. Ojārs Bušs izpētījis vārda *Latvija* rašanos, līdz šim šāda sakopojoša pētījuma nav bijis. Izpētīta arī rakstības attīstība, dialekta veidošanās, latviešu simbolika.

stādes autors, LOM ekspozīcijas kurātors Ritvars Jansons, LOM direktora vietnieks attīstības jau-tājumos Gunārs Nāgels un Golodomora upuru piemiņas memoriāla direktors Viktors Didenko.

Izstāde stāsta par traģiskāko gadu Latvijas 20.gadsimta vēsturē, kas izdzēsa daudzu Latvijas iedzī-votāju dzīvību, sašķela ģimenes un izputināja mūžus. Centrālā tema izstādē ir deportācijas un holokausta, taču akcentēti arī citi svarīgi 1941. gada notikumi – komūnistiskā okupācijas režima politika un represijas, Latvijas armijas virsnieku iznīcināšana Litenē.

Savukārt Eiropas Parlamenta Ārlietu komitejas vadītājs Elmārs Broks paziņojis, ka pēc jaunas Ukrainas valdības izveidošanas Eiropas Savienība ir gatava tai piešķirt 20 miljardus eiro reformu veikšanai.

cīniskai šūšanai paredzētie materiāli. Tomēr situācija Ukrainā dažu dienu laikā ir mainījusies, un iespējams, ka nu nepieciešami citi materiāli. Tāpēc valdība atbalstīja ieceri, ka Latvijas humānā palīdzība tiks piešķirta 30 tūkstošu eiro apmērā, bet konkrētos materiālus precīzēs Latvijas vēstniecībā Ukrainā. Palīdzība tiks nodota ar Latvijas Sarkanā Krusta starpniecību.

Savukārt Eiropas Parlamenta Ārlietu komitejas vadītājs Elmārs Broks paziņojis, ka pēc jaunas Ukrainas valdības izveidošanas Eiropas Savienība ir gatava tai piešķirt 20 miljardus eiro reformu veikšanai.

Pretvēža medikaments Rigvir Latvijas iedzīvotājiem būs bez maksas

Latvijas pretvēža medikaments *Rigvir*, kas paredzēts smagākās ādas vēža formas – melanomas – ārstēšanai, valsts iedzīvotājiem būs pieejams bez maksas, aģentūru LETA informēja Latvijas Viroterapijas centra izpilddirektore Gunta Kalniņa. Latvija šobrīd ir vienīgā valsts pasaulē, kur pieejama pretvēža vienīgajā onkoloģijas nozarē esošajām zālēm – *Rigvir*.

Rigvir izgudrotāja un viroterapijas pamatlīcēja ir ziņāmiece profesore Aina Muceniece. Viroterapijas centra pazīnojumā ie-vērota Ainas Mucenieces testamētis.

(Turpinājums 10. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 9. lpp)

Krievu analitikšs: Pēc Gruzijas - Ukraina, pēc Ukrainas - Baltijas valstis

Ukrainas notikumi vedina domāt, ka Rietumi joprojām nav izpratuši Krievijas prezidenta Vladimira Putina režīma patieso būtību, tāpēc Eiropas Savienības (ES) un ASV bezzobainās politikas dēļ par Kremļa ekspansīvās politikas mērķi pēc Gruzijas un Ukrainas varētu kļūt Baltijas valstis. Šādu viedokli Lietuvas Radio un televīzijas ziņu portālam *Lrt.lt* paudis pazīstamais krievu analitikšs Andrejs Piontovskis. Pēc viņa teiktā, domājams, ka Ukrainas notikumos piedalījušies arī Krievijas specvienību kaujnieki. Kremlis šobrīd tiecas sadaļit Ukrainu un anektēt Krimu, bet Rietumi nespēj Krieviju savaldīt.

42 valstis atspoguļoja Rīgas tapšanu par Eiropas kultūras galvaspilsētu

Rīgas - Eiropas kultūras galvas-

Malaizija un Indija. No visām publikācijām 40 ir TV sižeti, kas publicēti Vācijas televīzijas ZDF un NRD, *Euronews*, Krievijas "TV Kultūra" un "1 kanāls", Zviedrijas televīzijā SVT, kā arī Igaunijas EER, Polijas TVP un citu valstu televīzijās.

Par *Rīga 2014* atklāšanas sarikojumiem ārzemju radiostacijas publicēta 21 radio reportāža. Par sarikojumiem Rīgā stāstīts Austrijas ORF, Francijas *Radio France*, Polijas *Radio 1*, Lielbritānijas BBC *Radio 3* un *Radio 4*, kā arī Italijas *Rai 1*. Par Rīgu - Eiropas kultūras galvaspilsētu ir rakstījuši arī liekākie ārvalstu plašsaziņas līdzekļi. Lielbritānijas *The Spectator* rakstīts, ka "Rīga - Hanzas savienības ostas pilsēta, kuļu kolonizējuši vācieši, polji, zviedri un krievi, - ir bijusi starptautiska pilseša kopš viduslaikiem". Žurnālā uzsvērts, ka atklāšanas programma 2014. gadam apstiprina Rīgas kosmopolītiskās īpašības.

Kultūras ministre iestājusies VL/TB/LNNK

Kultūras ministre Dace Melbārde ir oficiāli iestājusies Nacionālajā apvienībā *Visu Latvijai! Tēvzemei un Brivibai/LNNK* (VL/TB/LNNK). Nacionālās apvienības līdzpriekšsēdis Raivis Dzintars apliecinā, ka Melbārde iestājusies partijā, jau pirms VL/TB/LNNK oficiāli pārtapusi par vienotu partiju.

Melbārde iestājusies partijā *Visu Latvijai!* Pašlaik VL/TB/LNNK ir oficiāli pārtapusi par vienotu partiju. Melbārde veic kultūras ministres pienākumus kopš pagājušā gada oktobra un ir kļuvusi par kultūras ministri arī pāvreizējā valdībā.

RĪGA|2014

EUROPAS KULTŪRAS GALVASPILSETA

pilsētas atklāšanas notikumiem 42 valstis veltīti 408 raksti, reportāžas un sižeti, informēja nodibinājuma *Rīga 2014* sabiedrisko attiecību programmas vadītājs Mārtiņš Drēgeris.

Ziņas par Rīgas - Eiropas kultūras galvaspilsētas atklāšanas sarikojumiem ir sasniegušas pat tādas valstis kā Filipīnas, Ēģipte,

Žurnālisti. Zīmējums: Zemgus Zaharāns

Dace Melbārde

Niderlandes Nacionālais studentu orķestrīs koncertē Lielajā ģildē

Niderlandes Nacionālais studentu orķestrīs 23. februārī sniedza koncertu Lielajā ģildē. Programmā bija īpaši šim orķestrīm komponētais Matiasa Kadara skaņdarbs, Edvarda Elgāra „Jūras ainavas”, Dmitrija Šostakoviča „Simfonija Nr.10” un Emīla Dārziņa „Melancholiskais valsis”.

Niderlandes Nacionālajā studentu orķestrī ir 100 īpaši atlasiți studenti no visas valsts. Vienu mēnesi gadā šie jaunie, talantīgie muzikanti nolieks malā studijas, lai ļautos iedvesmojošas muzikas programmas izaicinājumam slavena diriģenta vadībā. Pēc desmit dienu intensīviem mēģinājumiem orķestrī sniedz koncertus lielākajās un nozīmīgākajās Niderlandes koncertzālēs, tūri beižot Amsterdamas *Concertgebouw*. Pēc tam orķestrī dodas nedēļu ilgā koncerttūrē ārpus Niderlandes. Pēdējo gadu laikā orķestrīs uzstājies Romā, Zagrebā, Sanktpēterburgā un Nujorkā.

Ar Kremerata Baltica uzstāšanos sākas Rīga 2014 koncertu cikls „Dzimuši Rīga”

Ar izcilā vijolnieka Gidona Krēmera un orķestra *Kremerata Baltica* koncertu 7. martā sāksies pirmais Rīgas - Eiropas kultūras galvaspilsētas koncertu cikls „Dzimuši Rīga”. Šis cikls ir viens no Eiropas kultūras galvaspilsētas programmas muzikālajiem notikumiem, kurā ietvaros uzstāsies Rīgā dzimušas akadēmiskās muzikas izcilības - Gidons Krēmers, Baiba Skride, Miša Maiskis, Mariss Jansons un daudzi citi pasauļes slavu ieguvuši muzikanti, kuŗu dzimtās saknes ir meklējamas Rīgā.

17.maijā Latvijas Nacionālajā operā koncertu ciklā „Dzimuši Rīga” turpinās operādziedātāja Inga Kalna, sniedzot krāšņu solokoncertu ievērojamā britu diriģenta Džuliana Reinoldsa muzikālajā vadībā. Programmā: Gaetāno Doniceti, Džoakīno Rosīni, Džuzepes Verdi u. c. mūzika.

6. jūlijā krāšņā koncertā pie Latvijas Nacionālās operas uzstāsies Rīgā dzimušās akadēmiskās muzikas zvaigznes - Maija Kovaļevska, Inese Galante, Aleksandrs Antonenko, Egils Siliņš, Gidons Krēmers, Miša Maiskis, Baiba Skride, Iveta Apkalna, Vestards Šimkus, Raimonds Pauls un Laima Jansone, kā arī korī un orķestrīs Andra Pogas vadībā.

Tallinā demonstrē režisores Rūtas Celmas-Kello filmu „Brāmss un kazas piens”

Ar Latvijas vēstniecības Igauņijā atbalstu Tallinas kinoteātri „Artis” tika izrādīta latviešu režisores Rūtas Celmas-Kello jaunā dokumentālā pilnmetrāžas videofilma „Brāmss un kazas piens” (operātori Aivars Kalniņš un Arvo Vilu). Pirms seansa režisore pastāstīja par filmas tapšanu un iepazīstināja auditoriju ar operātoru A. Vilu.

Komentāri pēc filmas noskatīšanās liecināja, ka skatītāji ar patiesu interesu sekojuši stāstam par pianista Vestarda Šimkus pasauļes redzējumu un tā atspoguļojumu mūzikā.

Latvijas vēstniecībā Belģijā runā par Latvijas vēstures dzīvo atminu

19. februārī Briselē, Latvijas vēstniecībā, *Rīga 2014* sarīkojumu programmas ietvaros iepazīstināja ar savu jauno dokumentālo filmu „Četrreiz katrs viens”. Viesojās žurnālists un publicists Atis Klimovičs, kā arī dzejniece Inese Zandere.

No kreisās: LBB priekšēde Ilze Spīgule Bautenvega (Spīgule-Buijtenweg), Latvijas vēstniecības Belģijā pirmā sekretāre Sanita Pēkale, Inese Zandere, Latvijas vēstniecības Belģijā Lelde Lice-Licīte, Atis Klimovičs un Latvijas vēstniecības Belģijā pirmā sekretāre Vita Timermane-Moora Latvijas vēstniecība Belģijā 2014. gada 19. februārī

Filmas dokumentālā distancētais un tomēr emocionālais vēstījums izraisīja daudz pārdomu un sarunu sarīkojuma saviesīgajā daļā. Abi filmas autori stāstīja par vēsturisko temu nozīmi un secīgo filmas tapšanu, sākot ar grāmatu „Personiskā Latvija”, to turpinot ar četrām spilgtām personībām filmā „Četrreiz katrs viens”. Atis Klimovičs aicināja kupli apmeklētā sarīkojuma dalībniekus latviešu tautas vēsturiskos likločus pārrunāt arī savā ģimenes lokā, gan turklāt dokumentējot

dzīvās liecības, gan ar bērniem runājot par vēstures notikumu nozīmi mūsdienā Latvijā. Līdztekus filmas izrādei vēstniecībā notika arī pirmsskolas un sākumskolas vecuma bērnu sarunas, kā arī spēles ar dzējnieci Inesi Zanderi, bet vēlāk – bērnu grāmatu darbnīca ar mākslinieci Ūnu Laukmani.

Latvijas un Zviedrijas vēstnieces Belģijā kopīgi prezentē *Rīga 2014* un Ūmeo 2014 Reģionu komitejā Briselē

Briselē, Eiropas Savienības Reģionu komitejas zālē, notika 2014. gada Eiropas kultūras galvaspilsētu Rīgas un Ūmeo kopīga prezentācija.

ES Reģionu komitejas pārstāvis Lorāns Tjils, Latvijas vēstniece Belģijā Lelde Lice-Licīte un Zviedrijas vēstniece Belģijā Ulrika Sundberga.

Atklājot sarīkojumu, Latvijas vēstniecība Belģijā Lelde Lice-Licīte sacīja: „*Rīgas 2014* programmas nosaukums *Force Majeur* kā juridisks termins ir labi pazīstams Eiropas Savienības lēmumu pieņemšanas procesā. *Rīga 2014* aicina šo terminu skatīt kultūras kontekstā: kultūra kā vērā nemams pozitīvs spēks. *Rīga 2014* programma ir uzdrošināšanās un pārsteigumi visa gada gaumā.” Vēstniece aicināja klātesošos izbaudīt *Rīga 2014* klātieni arī Belģijā 18 dažādos sarīkojumos, kuros būs dzirdams un redzams *Rīga 2014* vārds.

Zviedrijas vēstniecība Belģijā Ulrika Sundberga savā uzrunā apliecināja Ūmeo programmas fokusēšanos uz sāmu kultūru un tradīcijām. Ūmeo pilsētas galva Marija Luīze Ronmarka uzsvēra mūsdienā kultūras un vēsturisko tradīciju mijiedarbības nozīmi pilsētas attīstībā.

Sogad atklās jaunu koncertzāli *Rīga*

Pēc dažiem mēnešiem – 20. septembrī Rīgā tiks atklāta jauna koncertzāle *Rīga*, kuras mājvieta būs Latvijas Zinātņu akadēmijas Lielajā zālē. Tā būs savulaik populārās, bet nu jau vairākus gadus desmitus plašākai sabiedrībai nepieejamas kultūras telpas atdzīšana. 1955. gadā uzbūvētā zāle daudzus gadus kalpojusi ne tikai par zinātnieku sapulču, bet arī par teātra izrāžu un koncertu norises vietu – te bija profesionāli aprīkota skatuve, vienīgā amfiteātra tipa zāle Latvijā ar izcilu akustiku un pat speciāli izbūvētu orķestra bedri, par ko īpaši priečājās Latvijas Filharmonijas mūzikā, kuri te bija raduši mājvietu Lielās ģildes rekonstrukcijas laikā.

Ziņas sakopojis
P. KARLSONS

LAIKU UN VIETU MIJĀS

FRANKS
GORDONS

Mūsu cunfte - žurnālisti... 1994. gadā, kad pēc 22 gadu promenes ierados dzimtajā Rīgā, mani iepazīstināja ar žurnālistu **Juri Paideru**, kurš, kā man teica, esot labs ekonomisko problēmu paziņējs. Šī iepazīšanās notika Kongresu namā Preses balles ietvaros. Kopš tā laika Juris Paiders reizumis pavēd manā redzesloka, un daži viņa profesionālās darbības aspekti ir saistījuši manu uzmanību.

Patlaban Rīgā ir divas apvienības, kas pārstāv "mūsu cunftes" - plašsaziņas līdzekļu jeb mediju darbinieku intereses: Latvijas žurnālistu savienība (LŽS) un Latvijas žurnālistu asociācija (LŽA). Tās ir stipri atšķirīgas "pēc sava gara un būtības".

Juris Paiders nu jau ilgus gados ar drošu roku vada Latvijas žurnālistu savienību, reizē būdamas *Neatkarīgās (NRA)* publi-

Piederīgs mūsu cunftei – un kam vēl?

VĒROJUMI UN PĀRDOMAS

cists. Paskatisimies, kas ir Juŗa Paidera vadītās savienības valdē: no sešiem valdes locekļiem trīs darbojas krievvalodīgajos medijs – Ina Oškāja, Ksenija Zagorovska un Igors Vatoļins – diezgan odiozs rakstonis, ks neslēpj savu antilatviskumu. Un Dainis Lemešonoks, kas ievēlēts LŽS Reģizijas komisijā, pēdējā laikā kļuvis, tēlaini izsakoties, par "polītisku mizantropu".

Krass pretstāts Paidera vadītajai LŽS ir Latvijas žurnālistu asociācija (LŽA), kuŗas priekšēde ir Anda Rožkalne, kas sarakstījusi ļoti vērtīgu un noderīgu grāmatu „Kam pieder Latvijas mediji?”. LŽA valdē ir tādi pazīstami žurnālisti kā Pēteris Zirnis, Dita Arāja, Nellija Ločmele – žurnāla *IR* galvenā redaktore. Starp LŽA 113 biedriem minami, piemēram, Aivars Ozoliņš, Pauls Raudseps, Baiba Strautmane, Māra

Libeka no LA un LAIKA/BL autori Kārlis Streips un Sallija Benfelde. Sie vārdi vien rāda, ka LŽA no LŽS atšķiras – manuprāt – pozitīvi.

Tātad – Juris Paiders. No viņa mēs reizēm dzirdam "atklājumus", ka – piedodiet – mute paliek valā. Nekad neaizmiršu bridi, kad izlasīju Juŗa Paidera Katiņas traģēdijas vērtējumu: sak, ka poļu virsniekus nošāvuši vācieši. Ne tikai Gorbačovs un Jelčins, bet arī Putins atzinuši, ka poļu virsniekus Katiņā un diņavās citās vietās nošāvuši NKVD bendres. Bet Paideru sen pierādītie fakti nepārliecina...

Kā zināms, ļoti nelabu iespādu atstājuši trīs sējumi – „Nākotnes melnraksti”, ko sarakstījusi īpatnēja trijotne: *Saskaņas centra* līderis Jānis Urbanovičs, no Maskavas mūs "aplaimojušais"

Igors Jurgens un Juris Paiders, kurš šai diždarbā "ielicis" visu savu žurnālista (un vēsturniekaamatīe) māku. Šajos sējumos Latvijas vēsture pasniegta viscaur promaskaviskā garā.

Visjaunākie Juŗa Paidera domu graudi, kas datēti ar š. g. februāri, atspoguļo to pašu tendenci – austrumu virzienā. Intervijā Rīgas krievvalodīgajam portālam www.freecity.lv Paiders izsakās, ka "nacionālistiski noskaņotās partijas, piedaloties koalicijās, novedīs latviešu nāciju līdz bojāejai (...) Tas, ko nodarīja šie tā devētie nacionālisti, atrodoties pie varas stūres, ir briesmīgāks par visu okupāciju."

„Dziesma kā kliedziens” – tā sauc Paidera rakstu, kuŗu NRA publicēja 11. februārī un kurā cildināts Ievas Dāboliņas dzeļoju krājums „Lieta LR2”. Juris Paiders iipaši izceļ dzejnieces rindas,

kas vērstas pret gejiem un lesbietēm. Paiders turpat "no sevis" piebilst, ka "Latvijas varas elite" par mērķi piesauca "iestāšanos NATO, ES vai eirozonā. Tikai tad, kad vairs nav kur iestāties, Latvijas varenie nosauca mērķi Latvijai – būvēsim labklājību." Dzejnieces kliedzienā, uzsvej Paiders, skan sāpes un "atteikšanās pieņemt starptautiskā biznesa uzspiesto lietu kārtību".

17. februārī tai pašā NRA lāsām Paidera rakstu „Demokrātijas krize”. Aplūkojis stāvokli Bosnijā un Ukrainā (un apšaubījis turienes "revolucionāru" demokratiskumu), Juris Paiders prāto par "vienveidīgas un primītīvas demokrātijas variantu", ko "globālais finanču kapitāls ar Rietumu demokratiju rokām cenšas uzspiest visām tautām".

Kur un kad mēs tādas frazes jau esam lasījuši?

SALLIJA
BENFELDE

Pēdējo mēnešu un it sevišķi pēdējo nedēļu notikumi Ukrainā ir kārtējais atgādinājums par Krievijas interesēm un par to, ka Putins nekautrējas līdzekļu izvēlē, lai panāktu savu. Pirmajā brīdī var šķist, ka Ukrainā notiekošais Latviju neskār, tomēr tātās nav, jo Ukraina no mums ir tikai 1000 kilometru attālumā, mums ir robeža ar Krieviju, un tās un vietējo Putina piekritēju intereses Latvijā var just vai ik dienu.

Lai labāk saprastu, kas, kā un kāpēc notiek Ukrainā, jāatgādina pēdējo trīs mēnešu notikumi Kijevā. Kā zināms, Ukraina jau labu laiku raudzījusies Eiropas Savienības (ES) virzienā, tomēr valdošās Reģionu partijas un tās vadītāja, Ukrainas prezidenta Viktors Janukovičs nostāja visu laiku bijusi nenoteikta, lai gan viņš bija solījis Ukrainas tuvināšanos ES. Pagājušā gada novembrī beigās Lietuvā, Viļnā, notika ES Austrumu partnerības galotņu sanāksme, un Ukrainas prezidents neparakstīja asociācijas un tirdzniecības līgumu ar ES. Pēc tam Ukrainas opozīcijas pārstāvji preses konferencē paziņoja, ka Ukrainas prezidents Janukovičs ir nodevis savas tautas pēdējās cerības. Viens no opozīcijas līderiem, partijas *Batkivščina* („Tēvzeme”) vadītājs Arsēnijs Jaceņuks toreiz sacīja: „Ir pilnīgi skaidrs, ka prezidents Viktors Janukovičs, cenšoties noturēties pie varas un 2015. gadā sagrabt valsts vadītāja amatā, pārdevišs Ukrainas likteni un nākotni, un to viņš darījis Krievijas prezidenta Vladimira Putina aizgādnībā. Putins uzvarējis, bet Uk-

raina saskārusies ar milzīgu izaicinājumu – kurp tai tālāk iet.”

Jau pirms prezidenta galīgā lēmuma neparakstīt līgumu ar ES Ukrainas galvaspilsētā Kijevā notika protesta demonstrācija, kurā pēdējās aptuveni 50 tūkstoši cilvēku, jo pirms Viļnās sanāksmes negaidīti tika paziņots, ka ir pārtraukta gatavošanās šajā sanāksmē parakstīt ES asociācijas līgumu. 19. decembrī Krievija un Ukraina vienojās par Ukrainai piegādājamās gāzes cenas samazināšanu, un Krievija Ukrainas valdības vērtspapiros investēs 15 miljardus dolaru, lai atbalstītu Ukrainas budžetu, pēc tikšanās ar Janukoviču Kremlī paziņoja Putins. Opozīcijas līderi toreiz izteicās, ka prezidents Viktors Janukovičs Maskavā „nodevis ukraiņus lombarda”.

Kopš novembra, kad kļuva skaidrs – Ukraina asociācijas līgumu ar ES neparakstīs, Kijevā notika plašas demonstrācijas, kuŗas piedalījās aizvien vairāk cilvēku. Ukrainas un Krievijas vienošanās situāciju tikai saasināja, protesti notika Neatkarības jeb Maidana laukumā, un protesta kustība ieguva maidana nosaukumu. Prezidentu atbalstītājs vairākums Ukrainas parlamentā jeb Augstākajā Radā 16. janvārī pieņēma pret protesta akcijām vērstu likumu, kas atlāva krimināli sodīt pret valdību vērsto demonstrāciju dalībniekus. Jāpiebilst, ka Ukrainas austrumos un Krimā dzīvo ap 60 procentu krievvalodīgo, kas lielākoties ir Krievijas un Putina piekritēji. Skaidrojums tādai situācijai ir meklējams visai senā vēsturē.

Padomju vara no 1932. līdz 1933. gadam Ukrainā izraisīja mākslīgu badu, kas vēsturē iegājis ar nosaukumu „golodomors” (bada nāve), kurā pēc dažādiem daudziem gājuši bojā 2 – 10 miljoni cilvēku. Ukrainu zemnieku ģimenēm atnēma absolūti visu pārtiku, pat sēklas graudus. Acīmredzot bads tika izraisīts, lai apspiestu ukraiņu nacionālismu un iznīcinātu ukraiņu tautu. Savukārt 1944. gadā Stalina deportācijās uz Centrālāziju tika izsūtīti teju visi Krimas tatāri, kuŗu skaits jau Krievijas imperijas laikā pēc represijām bija sarucis no 5 miljoniem līdz 300 tūkstošiem. Protams, badā nomērēto un izsūtīto iedzīvotāju vietā ieradās ļaudis no toreizējās PSRS, lielākoties krievu valodā runājošie. Jāpiebilst, ka 2008. gada martā Ukrainas parlaments atzina Padomju Savienības rīcību bāda izraisīšanā par genocīdu. 2008. gada 23. oktobri Eiropas Parlaments pieņēma rezolūciju, kurā golodomors tika atzīts par noziegumu pret cilvēci.

Pēc 16. janvāra, kad tika pieņemts likums pret demonstrācijām, Ukrainas vara sāka lietot pret protestētājiem bruņotu spēku, bija cilvēku upuri. Maidana laukumā tika celtas barikādes, visu diennakti tur atradās tūkstoši cilvēki. Protesta akcijas un bruņotas sadursmes ar varas pārstāvjiem sākās arī citās Ukrainas pilsētās valsts rietumos. Notiekošais pamazām kļuva par Ukrainas iedzīvotāju un varas konfliktu, kuŗā pret protestētājiem tika izmantoti ieroči. Latvija un arī citas Austrumeiropas valstis jau labu laiku centās

Ukrainas mācība latviešiem

Kijevā notiekošajam pievērst ES uzmanību, atgādinot, ka vara pārkāpj cilvēktiesības un ignorē ukraiņu tautas gribu. Situācija vēl vairāk saasinājās 18. februārī, kad Augstākās Radas oposīcijas partijas mēģināja iesniegt pieprasījumu atcelt spēkā esošo Ukrainas konstitūciju un atgriezties pie 2004. gadā pieņemtās konstitūcijas. Pieprasījums tika norādīts. Opozīcijas partiju pārstāvji tomēr varu piespieda šo pieprasījumu reģistrēt. Vairāki oposīcijas deputāti sarikoja protesta gājienu uz Ukrainas parlamenta ēku, taču tur atdūrās pret milicijas kravas automašīnām un uzsāka ielu kaujas. Tuvīnā Marijas parkā protestētāji sāka celt jaunas barikādes un ieņēma Kijevas virsnieku namu, kuŗā iekārtota medicīnas punktu ievainotajiem. Pēcpusdienā demonstranti iebruka valdošās Reģionu partijas ēku. Pievakarē specvienības kaujinieki atspieda protestētājus no valdības ēku kvartāliem, un Ukrainas Iekšlietu ministrija paziņoja, ka līdz plkst. 18.00 jāpārtrauc nemieri, pretējā gadījumā tiks ieviesta kārtība ar likumā paredzētiem paņēmieniem. Savukārt oposīcija aicināja nekavējoties izsludināt prezidenta un parlamenta pirmsterīņa vēlēšanas, kā arī izvest specvienības no Kijevu centra.

Beidzot arī ES nolēma iesaistīties konflikta risināšanā, Briselē tika sasaukta ES ārlietu ministru apspriede, lai lemtu par sankcijām pret Ukrainas amatpersonām (aizliegums iebraukt ES un kontu bloķēšana). Uz Kijevu devās Vācijas, Polijas ārlietu ministri, Francijas Ārlietu ministrijas Kontinentālās Eiropas departamenta vadītājs. Putinam zvanīja gan Vācijas kanclere Merkele, gan ASV prezidents Obama, kas ar Krievijas prezidentu Vladimiemu Putini telefoniski vienojās, ka nav pieļaujamas turpmākas sadursmes un upuri.

(Turpinājums 13. lpp.)

AIVARS KALNINŠ

(Turpinājums no Nr. 8)

Ojārs strādā ar pilnu slodzi divās darbavietās: *Dārziņskolā* un *Ope-rā*. Tur uz skatuves vairāki Ojāra radinieki no mātes puses, piemēram, Herberts Ozolitīs un Jānis Zābers. Dīvaini jūtas Ojārs, kad spēlē vijoli "Zelta zirgā" Richarda Glāzupa vadībā, bet *Saulcerīti* dzied Auguste Klinka. Ojārs zina, ka *Gustiņas* tēvs bez pēdām pazi-dis Gulagā jau 1945. gadā, bet māte ar māsām un brāli deportēti 1949. gadā. Sirsnīgas attiecības orķestri Ojāram izveidojas ar flautistu Jāni Moricu. Nomaļā stūrītī viņi atceras, ka viņu tēvi bijuši domubiedri Saeimā, par ko arī no-nākuši Gulagā. Tad Ojāram nākas izšķirties par vienu darbavietu. Viņš paliek *Dārziņskolā*, jo tur var panemt vairāk stundu, ari vēl privāti piestrādāt ar turīgu vecāku atvasēm. Ojāram gan ilgi neiznāk būt atraitņa lomā, jo kolleģē, matēmatikas skolotāja Laima Ziediņa 1971. gadā veikli ievilina viņu savos tīklos. Šī laulība bija pagalam nelaimīga.

Šķirtena lomā Ojārs nodzīvo pavism Neilgi. Viņš pamet darbu *Dārziņskolā* un sāk strādāt Jūrmalā, kur ierodas kā prasmīgs un pie-redzējis vijoles spēles paidagogs.

1972. gadā Jūrmalas mūzikas skolā Ojārs satiek savu nākamo dzivesbiedri Ausmu Kreicbergu, ar kuru kopā pavada sava mūža atlikušos 37 gadus. Dzīve Jūrmalā iesākumā ir grūta. Apdzīvojamā platība divu mūzikas paidagogu ģimenei Jaundubultos ir ārkārtīgi saura. Paiet vairāki gadi, līdz iz-

Ojārs 1988. gadā

dodas tikt pie sava dzīvokļa Kauguros. Tā ir pasakaina veiksme, un jaunā dzīvokļa iesvētīšana skan pāri visam Jūrmalas pilsētas rietumu rajonam.

1948. gadā *Sibirijas bērns* Ojārs Rīgā sagādā sava tēva miršanas aplieci, izpelnoties padomju *varnešu* apbrīnu par drosmi. Diemžēl jaunekļa cerības, ka šāds dokuments palīdzēs pārējiem ģimenes locekļiem izcīnīt atlauju atgriezties dzimtenē, nepiepildās.

Kad 1977. gadā Ojāra vecākais brālis ierosina ģimenes galvas Nikolaja Kalniņa rehabilitāciju, padomju varas tramditais un čekas iebiedētais Ojārs tam katēgoriski nepiekrit. Viņš brāli baida: "Ko, tu atkal uz Sibīriju esi sagribējies?" Galu galā Nikolajs Kalniņš safabericētajā "krimināllietā" tiek rehabilitēts, jo viņš neesot veicis nekādu grausošu darbību pret padomju varu, viņa legālā darbība bur-

žuaziskās iekārtas laikā bijusi virzīta uz darba īemēju tiesību aizsardzību, bet atteikšanās sadarboties ar KGB neav varējusi būt par likumīgu iemeslu viņa arestatam. Kad viss laimīgi nokārtojies, Ojārs sirds nomierinās. Viņa māte saņem kompensāciju par vīru, ko *Vjatлага* pratināšanās čekisti nobendējuši jau pirms piespriestā augstākā soda mērā izpildīšanas. Summa ir smiekliga – simt rubļi – advokāta toreizejā mēneša alga.

Prokurātūras sagatavotajā rehabilitācijas lēmumā ir vēl viens punkts, kas nekrietni tiek slēpts no tuviniekiem. Par to viņi uzziņa tikai Atmodas laikā. Protī, ģimenes galva rehabilitēts, bet ģimenes locekļi deportēti pamatooti, jo ekspluatējuši darbaudis. Sa-nāk, ka veltī priecājušies.

Ojārs ir čakls cilvēks un domā par papildu ienākumiem. Paidagogs Jūrmalā prasmīgi iekopj vai-

Ojārs un Ausma 1976. gadā

rakus zemeņu dārzus un nekautrējas ar ogu grozījumi braukāt uz Rīgas Centrāltirgu. Kad pašvaldība šos dārzus atsavina apbūvei, Ojārs apgūst jaunas zemeņu plantācijas, kas katru gadu dod tik labu ražu, ka kaimiņi nobīnās vien. Šīs Jūrmalas klimatam specifiski piemērotās kultūras audzēšanas tehnoloģiju viņš apguvis no tēva-mās Paulines Cačes, kas pirms kāra aktīvi darbojusies biedribā "Zemene".

Pienāk Atmoda un Latvijas neatkarības atjaunošana, bet Ojārs, kaut neatlaidīgi aicināts, nekādā politiskās aktivitātēs neiesaistās. Viņš ar jaunu sparu un pilnu atdevi turpina jauno vijolnieku audzināšanu. Kad atgūtas tēva mājas Koknesē un sadalītas mantinieku starpā, nostalgijas apmātais Ojārs sākumā izjūt energijas pieplūdu-mu un kēras pie izpostīto ēku atjaunošanas. Pārvarot totālu celt-

niecības materiālu trūkumu, viņš iespēju robežās izremontē dzīvo-jamo ēku, iekopj jaunu ābeļu dārzu un atkal stāda zemenes, šoreiz vedot ogas uz Aizkraukles tirgu. Tirumā audzē kartupeļus, kūti baro sīvēnu, diķī peldina zosis. Valas brīžos zvejo Daugavā, kas pienākusi dažu solu attālumā no istabas logiem. Taču zemesrūķis aizmirst *ielūkoties pasē*, pārvērtē savus spēkus un nonāk slimnīcā uz operāciju galda.

Kalnavotos Ojārs nodzīvo vairāk nekā astoņus gadus. Viņš iemācās apvienot rosiņos dārzā un kūti ar paidagoga darbu savā profesijā. Viņš nomazgā lauku darbos apreprejušās rokas un pats ar savu auto braukā uz Aizkraukles mūzikas skolu. Tur arī viņš atklāj tīradni Elinu Bukšu. Kad pēc dažādiem sarežģījumiem dzimtās mājas Koknesē nākas pamest, Ojāram ir kur atgriezties, jo Ausma, nepakļaujoties vīra spiedienam, Kauguru dzīvokli tālredzīgi saglabājusi. Jūrmalas mūzikas skolā *pa-zudušo dēlu* silti sagaida un iekārto darbā. Viņa pensija ar katru gadu pieaug, tāpat paidagoga algū pa-pildina vēl nelieli ienākumi no privātstundām. Var izdzīvot bez tirgošanās ar zemenēm, bet no sa-va valasprieka – zvejošanas visa ga-da garumā Ojārs neatsakās. Jūr-malā Ojārs atgriežas kopā ar savu perspektīvāko skolnieci, uzņemot to savā pilnā apgādībā. Mazā Elina pieradusi dzīvot Ojāra ģimenē jau *Kalnavotu* laikā. Kā pati kādā intervjū stāsta: "No rīta pabarojām vistas un suni, tad sākām spēlēt."

(Nobeigums sekos)

PAULS DAMBIS

Pašreiz Latvijas koncertdzīvē iestājies bula laiks. Ziemsvētku un gadu mijas koncertdrudzis, kad Latvijā, īpaši Rīgā, mūzicēja visās iespējamās vietās, norimis. Janvāra koncertu programma bija tāda pašķidra. Arī 31. janvāra koklētājas *Laimas Jansones un Sinfonietta Rīga* kopkoncertā manāma bija laba griba, mazāk māksliniecisku veiksmju. Bija griba demonstrēt koklites „ezote-riskās” iespējas no etnografiski diatoniskas līdz elektroniski mo-dificētam (chromatiskam) instru-menta variantam. Jāsaka gan, ka kокlētāja nu jau vairākus gadus „elektronizē” latvisko kokles dvē-seli. Ne vienmēr tas nesis veiks-mes, jo kokle nav ungāru cimbo-le vai modernā arfa. Tai ir savs specifisks, intims, ne īpašu ska-ņu krāsu bagāts tembris. Taču, ja kokle ir īsta meistara rokās, tā pārvēršas skaņu brūnumā, kā vienkāršs ganu meitēns Volstrīta baņķieri. Laima Jansone ir teica-ma kокlētāja, taču kokļu mūziki ir cits ceļš ejams, netuvinot to komercmūzikas, izklaides stilam. Varbūt drīzāk kombinējot to ar arfu, čelestu, klavesīnu vai cim-boli. Elektroniski pastiprināta skaņa mazina klusās koka un sti-gu intimās spēles, kuļas pazīst koklētājas sensenis. Par Laimas

Laima Jansone

oriģinālmūziku vai, varbūt parei-zāk, – pseudooriģinālmūziku šo-reiz neizteikšos.

Šajā sakarā rodas jautājums – kādas tad īsti ir mūzikas funk-cijas? Vai izklaidēt, aizmidzināt, illistrēt? Jeb vai manifestēties sa-tracīnāta pūļa brēcienos? Vai no-mierināt bērnu ar mātes dziedā-tu šūplā dziesmu? Katram uz šis planētas dzīvojošajam būs sava izpratne par mūzikas lomu viņa dzīvē. Pat tiem, kas noliedz, ka ir draugos ar šo mākslu.

Ieklausīsimies uz bridi sev ap-kārt. Vai visas dzīrdamās skaņas, trokšņi neskan citādi, individuā-

lizēti? Un cik īpaši vērtīgs pēc katra troksnīša ir klusums. Klu-sums, kuļā katrs troksnis noslīgst un no kuļa izaug katras skaņa. Te nu varētu gāri un aizrautīgi dis-kutēt par skaņas – trokšņa un klusuma attiecībām. Mani šī te-me sen interesē, un brīžiem es savos vērojumos esmu aizlidojis kosmosā. Jeb „Vienaldzīgajā Vi-suma klusumā, kuļš mūs biedē”, kā savulaik apgalvoja Blēzs Pas-kāls. Savulaik mani aizrāva Džo-na Keidža nemirstīgais apgalvo-jums, ka klusums ir skaņu kon-teiners. Tā nu ir. No klusuma dzimst skaņa, un tajā arī tā mirst.

Labs mūzikis to saprot un spēj klausītāju vest pa visu plašo skaņu pasauli.

Dažs gudrinieks apgalvo, ka **mūzikai ir valoda**. Kā ir skaņas un vārda kognifikanti. Šāds uz-skats bija īpaši attīstīts Padomijā. Mūzikologi (Holopova, Asafjevs, Meduševskis) centās mūzikālās skaņu zīmes skaidrot ar konkrē-tiem priekšstatiem. Tas bija īpaši nepieciešams, lai padomju ideo-logi beidzot varetu iekļūt noslē-pumainajā un noslēgtajā mūzi-ka pasaulē. Dažbrīd šīm proce-sam piepalīdzēja paši kompo-nisti – Sergejs Prokofjevs ar savu orātoriju, kas veltīta PSRS 20. gadadienai, kuļā „iekomponēja” Marks, Engels, Lepina un Sta-līna runu tekstus. Tādējādi centās paskaidrot, kā katrs vārds skan, kā šī skaņa uztverērama un „integ-rējama” klausītāja apzinā vai aiz-apzinā. Šo „diždarbu”, kas pirm-atskanojuma laikā piedzīvoja sa-kāvi, bija par novātorisku atzi-nuši *Rīgas Laika* festivāla orga-nizētāji. Primitīvi teksti, mūzikas „pielīmēšana” tiem dod vienīgi bai-gu, rēgainu vēstures atgādināju-mu.

Kāds vecs kīniets 4. g.s. pirms Kristus jautāja: „Kas ir tīkamāk, vai vienam izbaudīt mūziku vai kopā ar citiem?” - „Labāk kopā

ar citiem,” atbildējis valdnieks. Protams, jo mūzika ir divvirzie-nu individuāli un personiski ejams celš, pretī sagaidot kultūras tradīciju, sociālizētu, empi-riskās pieredzes uzlādētu trans-portu. Līdz ar to mūsu personiskajā mūzikas pieredzē nāk klāt priekšmetiskās pasaules attēlo-jumi, ideju vētras, emociju no-vērtējuma iespējas un citas psī-choloģiski emocionālās padari-šanas. Tās aizrauj mūs pasaules un savas tautas kultūras talajos celos.

Lai lasītāji mani nepārprastu: es neesmu pret mākslas, mūzikas lietisko lietojamību kino, teātri un citur, pret mūzikas iz-mantojumu terapeutiskiem no-lūkiem. Taču vienmēr nostājos pret mūzikas mākslas nozīmes noniecinājumu, izpratnes sašau-rināšanu mūsdienu komercpa-saulē. Bet te jau ir jautājums par mākslas, tostarp mūzikas vērtī-bas apzināšanu.

Laima Jansone ir jauna, domā-joša mūziķe. Kokle viņai ir mīļa, tāpat kā man. Ja nedaudz papla-šinātos mūzikas jēdzienisko no-zīmju pasaule, tad arī viņas jaunrade kļūtu individuālāka, bagā-tāka ar folkloras mantojuma rau-dzēto zeltu un pasaules mūzikas vērtīgāko, saglabāto pieredzi.

VIJOLE VARNEŠU VALGOS

AR TAUTASDZIESMU APKĀRT PASAULEI

Ar Ivaru Cinkusu sarunājas Dace Micāne Zālīte

Latviešu tautas mūzikas koncertā Bostonā, kuru aizvadītajā gadā sniedza *Trio Šmite, Kārkles, Cinkuss*, mūzikā pastāstīja par savu jaunieguvumu – indiānu bungām –, ko saņēmuši dāvanā no *nez perce* cilts indiāņa. Šī cilts dzīvo Aidaho pavalstī. Bungas darinājis Minesotas cilts meistars. Dāvinātājs bijis mūsu tautītes Tijas Kārkles dzīvesbiedrs *Jaime Pinkham* ar indiāņa vārdu *Čik-čih-pa*, kas ir slavenā *nez perce* virsaiša *Chief Joseph* pēctecis un pats savulaik bijis cilts vadībā. *Čik-čih-pa* koncerta laikā Amerikā spēlēja bungas un tālajiem Latvijas ciemiņiem pievienoja arī savu balsi.

„Es izjāju prūšu zemi, dziedādamis, spēlēdamis,” kuplais klausītāju koris zālē dzied mūzikām līdzi. Un tad vēl „Bēdu manu, lielu bēdu”, un nav vairs tāluma, nav robežu, ir tautasdziesmas laiks. Tas mūžigais laiks, kurš aizvien pastāv un kurā ieiet var ik brīdi, kad savu dvēseli tu laid ganīties tautasdziesmas plāvā, peldini tautasdziesmu jūrā, mazgā tautasdziesmas rasā, ietin tautasdziesmas jostā.

Kā tu izjūti šo tautisko, latvisko saiti ar tautasdziesmām šeit, Amerikā?

Mēs ar savu braucienu stipri nām Amerikas latviešu tautisko saiti. Ja es visai Ziemeļamerikai cauri kartē ievilktu mūsu maršrutu, varētu *riktīgi* savilk ar jostu kopā visus Amerikas *letinu* vienā „tautiskā savienībā”.

To mēs arī mēģinām darīt, protams, nosacītā veidā – mūzicēšanā. Ar savu mūzicēšanu uzrunāt tautiešus. Liela daļa aistētiskās pieredzes latviešiem visā pasaulei ir saistīta ar pagājušā gadīmāta tautas mūzikas aistētiku, kas saknējas Cimzes devumā, kurš nāk no vācu kultūras. Mēs mēģinām šo virsslāni, šo uzslānojumu noņemt nost. Mēs redzam, ka Amerikas latviešiem ir interesanti, jo tas ir kaut kas tīrs. Kāpēc tas ir interesanti man? Es jau neesmu *tīrs* tautas mūzikā, esmu faktiski ienācējs šajā

pasaulei, jūtos kā puisis, kuŗš mācās kaut ko jaunu. Tā man ir relatīvi jauna pasaule, kurā esmu tikai kādus sešus gadus. Mani šī pasaule saista ar to, ka tas ir latviešu džezs, latviešu blūzs, kaut kas mūžīgi mainīgs. Cilvēks atrod to sakni, to kodu, un tad viņš var ar to dzīvoties, to apspēlēt.

Mūsu koncerti ļoti bieži ir improvizācija, tāpēc es minēju parallēli ar džezu. Mums nav neviens vienāda koncerta, kā tas varētu būt, teiksim, koja mūzikā, kur atskāpo vienas un tās pašas notis. Mūsu gadījumā katrā koncertā ir krietni liels procents improvizācijas, un tas manā iešķāta tautas mūziku padara ļoti dzīvu un interesantu. Un es prieķojos, ka mēs ar šādu nostādni varam pārliecināt arī ārzemju latviešus, ka latviešu mūzika ir kaut kas dzīvs, kas mūžīgi attīstās. Man kādā vietā jautāja: „Kā to sauc – folkloru vai postfolkloru?” Es atteicu, ka uz šo jautājumu nevaru īsti precīzi atbildēt. Tā ir dzīvā folkloru, jo mainās. Mēs katru reizi radām savu folkloru, varam pat kādus tautasdziesmas vārdus sajaukt, saglabājot domu, pēkšņi pateikt citu vārdu, un tā jau tas viss veidojas.

Es nevaru iedomāties, ka pagātnē – senajos slāņos – būtu bijis viens komponists, kas radījis tautas mūziku. Tā nāk no mutēs mutē. Katrā vieta, katrā cilvēks, katra izpratne dod savu uzslānojumu, kas līdz mums ar Krišjāņa Barona palīdzību ir nonācis fiksētā veidā, bet tas nenozīmē, ka šis ir vienīgais pareizais un visi pārējie ir nepareizi varianti.

Vairāk nekā sešus gadus darbojies ar tautas mūziku, vai vari atbildēt – kāds ir latviešu temperaments? Jūsu konerts arī sākas meditātīvi mierīgi, bet izskan ar kulmināciju, kad visi dzied līdzi.

Latviešu folklorā un mūsu kultūrā nav ne smakas no tā pelēkā latvieša, par kādu mēs sevi dēvējam, tās ir absolūtas mulķības. Krāsas, kas ir tekstos, ir tik spilgtas un tik stipras! Indiāni un

indiski krāsainas! Un tik tibetiski viedas, tik kristīgi skaistas un cēlas! Visa pasaule ir mūsos iekšā, jautājums – kur tā latviešu pelēcība mums radusies? No kādas sabiedriskas vai no sociālpolitiskas iekārtas, kurā esam radījis kādus noteikumus? Visas sabiedrības kaut kādā veidā ir spiedušas latviešus ielikties kaut kādos rāmjos, un tas arī rada sa-

duši cits citu.

Jā, mēs esam ansamblis, un kopīga mūzicēšana ir ansambla būtība, slikts ansamblis ir tas, kuŗā cits citu nejūt. Mūzicējot tik mazā sastāvā, bez ansambla izjūtas nevar iztikt. Mēs pietiekami daudz esam bijuši kopā, līdzīgi domājuši, mums ir līdzīgs temperaments, mēs esam labi draugi, līdzīgi izjūtam mūziku, un šie aspekti tad arī palīdz. Plūs

Ivars Cinkuss: Līgo mums ir viss – auglība, turpinājums, rituāls, ziedojuums. Un vēl karogā stāv krīvu krīvs ar nepabeigtu vainagu. Starp citu, ja kāds ir ievērojis, viņš stāv, uz ziedojuuma altāra nolicis nepabeigtu vainagu.

jūtu, ka mēs kaut kā pielāgojāmies. Patiesībā cilvēka dzīvē ir pilns emociju spektrs. Dzīve ne-sastāv tikai no tā, ka cilvēks no rīta pamostas un iedzēj kafiju un vakarā aiziet gulēt. Tā ir pilna ar visu ko, tieši tāda ir arī tautasdziesmas mums tikai pašiem tās krāsas jāatrod... „Dzīvās krāsas ir jāmeklē,” – tā rakstījis kāds Latvijas vārddaris.

Vēl mani pārsteidz jūsu balsu maigā saplūsme. Tā ir viena liela veiksme, ka jūs esat atra-

vēl tas, ka ar savu vokālo techniku spejām strādāt tā, lai mēs skānētu līdzīgi. Katrā esam dziedājuši ļoti dažādās vokālās technikās. Mums tikai vajadzējis atrast ko vienojošu. No sākta gala kaut kas jau saskanēja.

Tā kā tu esi Dziesmu svētku virsdiriģents un viens no šī procesa veidotājiem un virzītājiem, pavaicāšu: ja pie tevis atnāktu kāds no citas pasaules, kurš nezina, kas ir dziedāšana, tu viņam dziedātu priekšā un

viņš vaicātu - kas tas ir? Kāpēc tas ir jādara? Ko tu teiku? Kas ar cilvēku notiek brīdī, kad viņš dzied?

Tā ir viena no cilvēka nepieciešamībām. Lai mēs eksistētu, nepieciešams elpot, uzņemt barību, mums ir dažādas absolūti nepieciešamas vajadzības, kas iedarbojas uz dvēseli, uz garu. Viena no tām ir dziedāšana. Es nevaru pateikt – kāpēc jādzied. Varbūt vajadzīgs skriet. Forests Gamps savulaik filmā *Forest Gump* skrēja trīs reizes pāri Amerikai. Viņam tā bija nepieciešamība konkrētā dzīves situācijā. Pajautājiet viņam, kāpēc, un viņš atbildētu: „Es skrienu tāpēc, ka man ir jāskrien.” Es dziedu tāpēc, ka man ir jādzied. Tā vienmēr ir bijusi manas dzīves sastāvdaļa, kopš sevi atceros. Un tas nenozīmē, ka citam arī būtu tāpat. Viņš uz mani paskatītos kā uz dīvainu cilvēku. Tā ka uz šo jautājumu konkrēti nevar atbildēt.

Kāpēc cilvēkam būtu jādzied?
Tas ir ļoti spilgts veids, kā var izteikt savu emocionālo pasauli.

Un kāpēc Amerikā latviešiem būtu jādzied tautasdziesmas?

Šeit ir daudz cilvēku, kuriem tautasdziesma ir vajadzīga, kuri ar tautasdziesmu ir auguši. Varbūt citā mūzikālā aistētikā, bet tautasdziesma ir bijusi vienmēr vajadzīga. Mēs savos koncertos parādām mazliet citu aspektu, mazliet svaigāku, nedaudz atvērātāku, tiešāku veidu, kā var uztvert tautasdziesmu. Un tikpat daudzām šeit varbūt arī nevajag dziedāt...

Kā tu skaidrotu, kas ir Līgo, - vārds kas ieausta Dziesmu svētku karogā?

Dziesmu svētku karogā mums ir ziedokļa altāris. Līgo mums ir viss – auglība, turpinājums, rituāls, ziedojuums. Un vēl karogā stāv krīvu krīvs ar nepabeigtu vainagu. Starp citu, ja kāds ir ievērojis, viņš stāv, uz ziedojuuma altāra nolicis nepabeigtu vainagu.

Tātad...

Tas nozīmē, ka mēs visu laiku kaut kādā veidā to turpinām un cenšamies pabeigt.

Ukrainas mācība latviešiem

(Turpināts no 11. lpp.)

Uz Kijevu devās arī Saeimas Ārlietu komisijas vadītājs Ojārs Ēriks Kalniņš un Eiroparlamenta deputāte Sandra Kalniete. Ukrainas prezidents Janukovičs parakstīja vienošanos par Ukrainas konflikta norēgulējumu.

Pēc tam notikumi risinājās ļoti ātri. Daudzi Janukoviča partijas biedri pameta Reģionu partiju parlamentā un pievienojaši opozīcijas deputātiem. Daudzi prezidenta partijas biedri un amatpersonas kopā ar ģimenēm un milzīgām ceļa somām čarterlidojumos devās prom no Ukrainas, tika ziņots par 51 čarterlidojumu. Prezidents Janukovičs no Kijevas vispirms devās uz savas partijas sanāksmi Čačkovā, bet pēc tam

nedorīja savas valsts un cilvēku labā, bet izzaga Ukrainu neiedomājamos apmēros.

Savukārt Putins labprāt atbalstīja Janukoviča rīcību, lai palīlinātu savu ietekmi Ukrainā. Starp citu, Krievijas premjērmīnistrs Dmitrijs Medvedevs nuput nācis klajā ar paziņojumu, ka Ukrainas varas iestāžu legitimitāte ir apšaubāma. Saliekot kopā Ukrainas austrumu reģiona un Krimas krievvalodīgo iedzīvotāju simpatijas pret Krieviju un jau izskanējušas runas, ka Ukrainas austrumu reģioni nepaklausies Kijevai, – un Krievijas analītiķa Andreja Piontovska sacīto: Ukrainas notikumi vedina domāt, ka Rietumi joprojām nav izprā-

tuši Krievijas prezidenta Vladimiira Putina režīma patieso būtību un ka par Kremļa ekspansīvās politikas mērķi pēc Gruzijas un Ukrainas varētu kļūt Baltijas valstis, – atliek vienīgi priecāties, ka esam ES un NATO saimē.

Latvijas eksprezidente Vaira Viķe-Freiberga sacīja: „Mēs tiešām tagad esam uz naža asmens. Uz paša naža asmens. Scēnāriji ir iespējami vairāki.” Eksprezidente atgādināja, ka savulaik Krievija ir pieņēmusi oficiālu nostāju, ka savus tautiešus tā var aizstāvēt arī citās valstīs ar bruņota spēka palīdzību, ja tiks aizskartas viņu intereses. Notiek, kā angļi saka, zobenu žvadzināšana un draudi – ja dala Ukrai-

nas atdalīties un būs mēģinājums ar varu to paturēt Ukrainas territorijā, tad, protams, vajadzēs savējos glābt un tiks atkārtots Dienvidosetijas un Abchāzijas variants Gruzijā. Un nu ir noticis tas, kā bist eksprezidente, „par ko es ļoti baidījos – par buntavniekiem padarīti tie austrumu un dienvidu reģioni, kas ir vairāk krievvalodīgo apdzīvoti, kur Janukovičam ir savs atbalsts.”

Skaidrs ir viens – notikumi Ukrainā rāda, ka Krievija nerimies un mums jābūt gan ļoti uzmanīgiem, gan arī ar stingru mugurkaulu, ja negribam piedzīvot nopietnas Krievijas pro-vokācijas Latvijā.

Edvīns Šnore: Baltijas tautas nepadevās tad, kad bija okupācija

Kamēr vien labību šais laukos sēs,
Jūs slavinās un godam pieminēs.

E.Virza

Šīs intervijas sākums ir kāds notikums pagājušā gada nogalē, kad Kaņa mūzejā, kur Daugavas Vanagu Centrālās valdes un Daugavas Vanagu Latvijā pārstāvji, tostarp Daugavas Vanagu Centrālās valdes priekšsēdis A. Mežmalis, sarīkojumā piedaloties toreizējam aizsardzības ministram A. Pabrikam un tieslietu ministram J. Bordānam, kā arī ārvalstu vēstniekiem, informēja par PSRS okupācijas nodarītajiem zaudējumiem, kādi ir sagādāti Latvijai.

Šo zaudējumu apzināšanā intensīvi strādā Latvijas Okupācijas izpētes biedrība, kas aktīvi piedalās visos darbos, kuri ir saistīti ar PSRS nodarīto zaudējumu izvērtēšanu un apzināšanu. Latvijas Okupācijas izpētes biedrības valdes loceklis, vēstures zinātnu doktors, pasaules rezonānci guvušās filmas „Padomju stāsts” autors Edvīns Šnore šobrīd strādā ar jaunu, šodienas paauzdei ļoti būtisku filmu, kurās sākšanai daļu finansējuma piešķīris Kultūrapitāla fonds, bet vēl nepieciešami papildu līdzekļi tās pabeigšanai. Atbalstu varētu sniegt arī Daugavas Vanagu organizācija. Edvīna Šnores iepriekšējais darbs ir guvis visplašāko atzinību ne tikai Eiropas Savienībā, bet arī ASV un daudzās citās pasaules valstīs. Filma „Padomju stāsts” ir demonstrēta daudzu valstu TV kanālos, arī Eiropas Parlamentā un Latvijas skolās. Tā ir saņēmusi balvu Bostonas filmu festivālā ASV un neskaitāmas atzinības no visplašākās auditorijas.

Ar vēstures zinātnu doktoru Edvīnu Šnoru tikāmies Latvijas Universitātē, kur mūsu *Alma mater* gaisotne pēc būtības saucās ar akadēmiski rūpīgo zinātnieka pieeju visam, ko Edvīns dara vēstures dokumentēšanā un liecību saglabāšanā. Tas īpaši svarīgi ir šodien, kad mankurstisms un tendence pārrakstīt vēsturisko patiesību arvien pieņemas spēkā daždažādās formās. Jautājumi vēsturniekam un režisoram par to, kādi darbi kopš „Padomju stāsta” pabeigšanas paveikti, kādi iecerēti un kā viņš jūt šo laiku, – tie ir jautājumi saistībā ar jauno, topošo filmu.

E.S. Es uzņēmu „Padomju stāstu” 2008. gadā. Pēc tam studēju doktorantūrā, aizstāvēju doktora darbu. Ieguvu doktora gradu. Šis darbs beidzās. Tad es uzsāku darbu ar jaunu filmu, kas būs veltīta, manuprāt, ļoti aktuālai temai, kura visai maz līdz šim ir parādīta un atspoguļota filmās. Runa ir par pretošanās kustību Latvija pēc Otrā pasaules karā, konkrēti, par jauniešu organizācijām, kas tajā laikā pretojās varai. Tādas bija vairākas pa visu Latviju, šos cilvēkus pēc tam represēja, izsūtīja uz Sibīriju. Un izsūtīja nevis tā vienkārši, bet arestēja, vini nonāca gulaga nometnēs. Vairākus esmu

Edvīns Šnore: Tā būs dokumentāla filma, kas pamatosies lielākoties uz intervijām, jo vēl, paldies Dievam, ir cilvēki, kuri bijuši jaunatnes pretošanās grupās. Viņiem nu jau ir vissmaz 80 gadu, un cilvēku, protams, vairāk neklūst, liecinieku ir arvien mazāk. Tātad filma pamatosies uz intervijām. Un arī uz archīva materiāliem, uz čekas archīva materiāliem, ne tikai uz pētījumiem par pretošanās kustību. Auditorija, kam tā domāta, no vienas puses, ir Rietumu sabiedrība. Baltijas valstis fatāli nepieņēma okupācijas varu, visi ar ziediem to ne-sagaidīja. Tagad, protams, no Krievijas nāk ļoti izteikta propaganda, ka četrdesmitā gadā un arī pēc tam viss ticis pieņemts lielā mērā brīvprātīgi un nekādas pretošanās nav bijis.

intervējis līdz šim, vācu māte-riālus. Tie pārkājas ar mežabrālu temu.

Mežabrāļi ar šiem jauniešiem sadarbojās, viņiem palīdzēja. Ideja ir šo filmu veidot arī angļu valodā, parādīt Rietumu publikai ne tikai Latviju, bet visas Baltijas valstis kopumā. Jo arī Lietuvā un Igaunijā bija ļoti liela pretošanās kustība, it sevišķi Lietuvā. Skaitā liela, ja salīdzina ar Latviju un Igauniju. Lūk, parādīt arī to un sadarbību, kāda bija starp latviešiem un lietuviešiem, latviešiem un igauņiem. Ir vairāki diezgan plaši aprakstīti gadījumi, piemēram, kā igauņu mežabrālis uz Latvijas robežas pie Alūksnes slēpies mežā. Ar vienu roku, jo otra bija ievainota, viņš izraka bunkuru. Igaunis prata arī

pretošanās grupās. Viņiem nu jau ir vissmaz 80 gadu, un cilvēku, protams, vairāk neklūst, liecinieku ir arvien mazāk. Tātad filma pamatosies uz intervijām. Un arī uz archīva materiāliem, uz čekas archīva materiāliem, ne tikai uz pētījumiem par pretošanās kustību. Auditorija, kam tā domāta, no vienas puses, ir Rietumu sabiedrība. Baltijas valstis fatāli nepieņēma okupācijas varu, visi ar ziediem to ne-sagaidīja. Tagad, protams, no Krievijas nāk ļoti izteikta propaganda, ka četrdesmitā gadā un arī pēc tam viss ticis pieņemts lielā mērā brīvprātīgi un nekādas pretošanās nav bijis.

Vestures pārskatīšanas periods...

Ļoti izteikti. Tāpēc, ka tagad liecinieki nomirst, tātad nav vairs liecinieku, un tagad tādus brinumus stāsta Krievijas jaunie vēsturnieki, kas paši to nav piedzīvojuši. Viņi izvelk kaut kādus materiālus no čekas archīva un visvisādi mēģina pierādīt, ka šeit visi brīvprātīgi sagaiditi utt. Tie, kas to laiku piedzīvoja, piemēram, mana vecāmāte, stāstīja, ka tas ir galīgs murgs, galīgs absurds. Taču tas tagad notiek, to dara ļoti konsekventi. Tātad filma paredzēta Rietumu auditorijai, betes domāju, ka ļoti svētīgi būtu vispār šo periodu parādīt, tiesi šo pretošanās momentu, - Latvijas, Baltijas valstu jaunatnei arī skolās.

Pretošanās okupācijai, izpratne par to ir būtiska.

Jā, es, piemēram, esmu arī Okupācijas mūzeja Vestures un zinātnes padomē, tur mēs arī spriežam par Okupācijas mūzeja vestijumu un ekspozīciju, kādā būtu tā nostādne, tas, ko mēs gribam parādīt. No mūzeja darbiniekiem dzirdēta arī doma, ka jaunatne varbūt ir pieradusi pie tā, ka visu laiku skan tieši tāds upura stāsts, ka mēs esam bijuši pilnīgi upuri. Jaunatne gribētu dzirdēt arī to, ka mēs esam pretojušies, ka tajā laikā bijuši arī varoņi. Ka visi nebija kā aitas, ko tolaik nēma un iekrāva vagonos. Es esmu paspējis parunāt ar tiem, kuri tajā laikā bija šajās jaunatnes pretošanās organizācijās, dažus arī intervējus. Pats biju pārsteigts. Piemēram, tāds gadījums, ko pastāstīja kāda dā-

ma. Viņa mācījusies medicīnas māsu skolā 1947. gadā. Nu, cik viņai tolaik varēja būt gadu – 17 varbūt. Izrādās, šeit, Rīgā, viņiem bijis plāns uzspridzināt virsnieku namu, sagādājuši mīnu, un viņa pati to glabājusi savā dzīvoklī. Pēc tam viņi visi saņemti ciet. Protams, bija arī nodevība.

Kad iecerēts jauno filmu pabeigt, un kad tā varētu iznākt uz ekrāniem?

Tas varētu būt 2014.gadā. Tas ir diezgan liels, nopietns darbs. Varētu būt vairākas daļas, taču viss būs ļoti atkarīgs no tā, ar cik cilvēkiem runāsim, cik plašu materiālu apstrādāsim, jo vairāk ar cilvēkiem tiks runāts, jo vairāk ļoti labu epizodu nāks filmai klāt. Pie viena cilvēka biju aizbraucis, un viņš norādīja vēl ci-tus avotus. Tas ir arī plānošanas darbs. Esmu pieteicies Kultūrapitāla fondā, kur neliels financējums sākumam ir piešķirts.

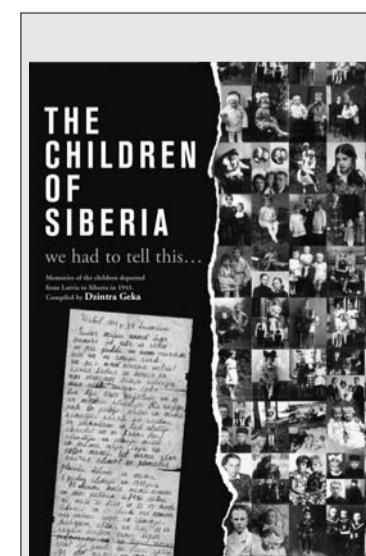
Domāju, ka atsaucīgi būs arī gan Daugavas Vanagi, gan ārzemju latvieši, gan cilvēki tepat Latvijā, jo tas ir ļoti vērtīgs, nepieciešams darbs patiesai vēstures izpratnei ne tikai Latvijā, bet daudz plašāk pasaulei. Aicināsim atbalstīt jauno filmu.

Jā, filmā plašāks - visas Baltijas konteksts paredzēts vēl tādēļ, lai to noskatītos arī igauņi, lietuvieši, vēl plašāka auditorija. Līdzīgi kā tas bija ar „Padomju stāstu”, kas aptvēra diezgan plašu laika posmu un lielu reģionu.

Vēstures zinātnu doktors, režisors Edvīns Šnore ir viens no tiem cilvēkiem, kuri darbos atspoguļojas vesels laikmets. Tā ir dzīļa, patiesa, faktos un liecībās pamatota izpratne par laiku, notikumiem un cilvēkiem, - tā aizrauj un sniedz mums kultūrzīmi, pieturzīmi, celazīmi, parādot, ka Latvija nekad nav pakļāvusies okupācijas varai un ka tā ir sargājama aizvien, arī pašreiz.

Daudzi varoņi, bieži plašāk nezināmi, bet patiesi varoņi ir tepat mums līdzās. Ar savu gara spēku un varoņstāstu Latvijai, tās šodienai un rītdienai.

Ar Edvīnu Šnoru sarunājās Silvija Kaugere, In Patria Credere, DVL informācijas daļa

Aicinām iegādāties grāmatas „Sibirijas bērni” abus sējumus latviešu un angļu valodā. Grāmatas varam nosūtīt pa pastu.

Pirmais sējums ar piegādi ASV 70 USD vai 53 euro

Otrais sējums ar piegādi ASV 80 USD vai 60 euro

Abi sējumi ar piegādi ASV 150 USD vai 115 euro

Tālr. +(371) 26598498 vai

e-pasts: sibirijasberni@gmail.com

ASV čekus sūtit A. Jerumanim, 1600 El. Rito Ave, Glendale, CA 91208, USA, Tel - 818-247-8390

Fonds „Sibirijas bērni”

LEGIONĀRA LIKTENSTĀSTS

OĻĢERTS LUDVIGSONS

Viņa dzīve sākās klusā lauku sētā „Zeltinī” Vipes pagastā, tolaik Daugavpils aprīnķī. Olgerta tēvu sauc Roberts Ludvigsons, māti - Minna Ludvigsons, dziņi - Kļavinš. Olgerts piedzima 1926. gada 14. jūnijā. Vecākiem vairāk bērnu nebija. Toreiz dzīve tur ritēja kā jau visās Latvijas neielajās lauku saimniecībās. Olgerta tēvs bija viens no daudzajiem jaunekļiem, kuri piedalījās Pirmajā pasaules karā Latvijas atbrīvošanas cīņās un pēckara miera dzīves atjaunošanā. Par to viņam piešķira 18 hektarus lielu aģamzemi no Krustpils barona fon Korfa Mežmuižas platības. „Zeltinī” mājas veidojās vietā, kur vēl atradās bijušās muižas grausti, vienu mūru sienu patrēja vēlāk celtajai ratnīcai un lauku darba mašīnu nojumei.

Olgertam savā dzīves gājumā nācās būt vai visās „lomās”, kādas bija tolaiku zemnieka bērnam. Piecas vasaras puika bija ganīn „Zeltinī” mājas dažādu lopu barām, beidzot jau nācās strādāt puiša darbus. Viņš „stūrēja” divzirgu arklu, staigāja aiz ečēsām, skaldīja malku un ziemās, kad negāja skolā, brauca tēvam līdzi un palīdzēja meža darbos. Pēdējā pavasarī Olgerts viens pats apseja visus saimniecības laukus, jo tēvam nebija labi ar veselību. Olgerts redzēja savus sējumus augam un priečajās par tiem, bet viņa sēto labību noplāva lielgabali un sveši laudis 1944. gadā.

Dzimtās mājas „Zeltinī” atradās tur, kur nelielā Vipītes upīte ietek Neretā. Otrā pusē Nereatas upei bija sešgadīgā, sākumā sauktā Mežmuīžas pamatskola. Pār Neretas koka tiltu un pa ceļu caur bijušās muižas, vēlāk Vipes pagasta nama pagalmu līdz sko-

lai veda pavisam iss celš. Olgerta „izglītības” posma sākumam nav noteikta viena rūdens, pavasaņa vai vispār gada skaitīta. Reizes trīs puika tika „nodots” skolas varā, bet dažādu iemeslu pēc ilgi tur *nesabija*. Vienreiz iemesls bija saslimšana ar kādu nelāgu kaiti. Tagad, raktot par tālajām skolas dienām, prātā nāk atmiņas par daļēju saules aptumšošanos, kad mūsu skolā bija Bērnu svētki. To tad gribu arī pienemt par savu skolas gaitu sākumu. Gadu gan nezini - 1931., 1932. vai varbūt 1933. Zinu gan pavisam droši, kūrā gadā mani skolas gadi beidzās, tas bija „Baigajā gadā”. Es biju beidzis sešgadīgo pamatskolu, pārceļts uz septīto klasi, bet tādas mūsu skolā nebija. Tālāk būtu varējis mācīties vidusskolā Jēkabpili vai Dzelzceļa technikumā Daugavpilī. Tur es loti vēlējos mācīties, bet bija kāra laiks, biju vajadzīgs saimniecībā, un tēvs nelaida, teikdam: „Iesi, kad kārš beigies...”

1944. gada sākumā tiku izsaukts uz komisiju pārbaudei par derīgumu vācu Darba dienestam. Biju „derīgs” un tā paša gada vienpadsmitā jūlijā atvadījos no tēva un dzimtajām mājām. Māte mani aizveda uz Krustpils dzelzceļa staciju, un es aizbraucu. Bija jāpieteicas Jelgavā. Tur mūs apgērba Darba dienesta uniformās. Gaidījām vilcienu, lai brauktu uz Vāciju. Nekas nešanāca. Kāra darbība sagrāva ceļu, palikām Latvijā, rakām pozīciju grāvju, būvējām bunkurus un gatavojām aizstāvēšanās līnijas pret krievu uzbrukumiem Vēcumnieku un Birzgales pagastā. Septembrī mums bija jāpārbrauc uz Rīgu. Tur pāris dienu

laikā mūs „darba dienestniekus”, atlaida un dažus solus tālāk pie cita galda pierakstīja Brīvprātīgajā Latviešu legionā.

Ar kugi braucām uz Liepāju. Dažas dienas pavadījām Karostas kazarmās, līdz kugis *Mardelplata* pēc diviem bīstamiem Sarkanās armijas aviācijas uzbrukumiem atstāja Liepāju - laikam astotajā

vai desmitajā oktobrī. Tā vieta, kur nakts tumsā mēs kāpām krasītā, tagad kartē ir nosaukta *Kaliningrad*. Ar vilcienu braucām dzīlāk Pomerānijā. Dzīvojām dažādās sādžās un kaut ko strādājām, jaucām nost kaut kādus graustus, labojām citas ēkas. Daudz strādājām vietējos mežos, sagatavojot balķus bunku-

ru būvei. Apmēram decembra vidū tikām nometināti bunkuros *Sofienwald* ezera tuvumā. Notika ierindas apmācības, bijām iedalīti vienībās. Mani iedalīja ceturtajā rotā, kurās komandieris bija leitnants Goppers, liktenīgā ģenerāla dēls. Skaitījās piecpadsmitais *Ersatz Batallion* - piecpadsmitā divīzija.

1944./1945. gada ziema tajā apvidū bija ļoti auksta. Salām, bija trūcīga pārtika, un daži zēni saslima, man vienai kājai uzmetās nedziedējamas valējās brūces. Tiku nosūtīts uz Vāciju ārstēties. Mani ievietoja Hanoveras Otrajā *Feld* lazaretē. Tā es izkluvu no tās briesmīgās vietas, kur krievu lieluzbrukumos mani biedri izmīsīgi atkāpās, cīnījās un krita kaujas laukos svešā zemē. Daudzus krievi sagūstīja. Tie izgāja garos mokū ceļus un atgriezās Latvijā. Vienu savu skolas biedru, ar kuriu bijām kopā Darba dienestā - Jelgavā, es satiku, ciemodamies dzimtenē. (Paskaidrošu: es pauzēju piezīmu bloku, kūrā biju ierakstījis vietu nosaukumus, datumus, kad kaut kas svarīgs tika piedzīvots, un bez šiem pierakstiem man ir grūti salikt notikumus pareizā secībā.)

1945. gada pavasarī ap Lieldienu laiku amerikāņu armija ātrā tempā virzījās uz priekšu savā „uzvaras gājiņā”. Hanoveras *Feld* lazareti evakuēja, tādiem, kas paši varēja pāriet, iedeva kāra zābakus un pavēlēja no „šīs vietas iet prom”. Es kaut kā aizkūlos līdz garnizona pilsētai *Friedrichruhe* un galīgi piekritis saņiedzu kādu ambulanci. Dabūju gultu un *paiku*, bet jenki dzinās man pakal. Pavēlēja man atkal būt zaldātam.

(Turpinājums sekos)

Olgerts pēc kaŗa

LĀSĪTĀJS VĒRTĒ

Augsti godātais Gordona kungs!

Vissirsnīgākais paldies par Jūsu „Mijkrēslī mikrorajonā”! Es padaviju pāris bezgala emocionāli piesātinātas stundas, izlasot Jūsu grāmatu, kā saka, vienā stiepīnā. Laikmeta aina ir perfekta un dzīva, romāna tēli tīk reāli, katra aina tik ietilpīga, ka, lasot romānu, tekstam neviļus klājās pāri manas paša atmiņas par pagājušā gadīsimta sešdesmito, septiņdesmito, arī astoņdesmito gadu sākuma dzīvi padomju okupētajā Latvijā. Es atkal izjutu skolas un augstskolas obligāto politinformāciju bezjēdzību, kurās ikdienas dzīvē it kā normāli cilvēki nolaidās līdz pilnīga plānprātiņa līmenim, piemēram, teju gatavodamies pie teikt kaŗu ASV pēc Džeka Metloka paziņojuma Čatkovas konferencē Jūrmalā. Es atkal izdzīvoju mūsu katedras sēdes, kūrās saprātīgi mācībspēki, dažs pat bez īpašas kautribas, varēja stundām spriedelēt par studentu komūnistisko audzināšanu “caur

priekšmetu” un rakstīt šīs nejēdzības savos kalendārajos plānos un tā saucamajās sociālistiskajās saistībās, vai arī tās sanāksmes, kas speciāli tika rīkotas 24. decembra pēcpusdienās, bezgalīgi ievēlkot līdz vakaram, lai ģimenei nebūtu iespējams kopa svētit Ziemsvētku vakaru. Jūsu grāmata atsauca no pagātnes aizmirstības arī to neatkārtojamo prieku, kas valdīja virtuvē, ja tēvam bija izdevies izstāvēt bezgalīgu rindu un nopirkāt *doktora* desu vai cīsinus.

Es esmu dzimis 1959. gadā, tātad pašam personiskas stālinlaika pieredzes man nav. Toreiz, sešdesmito beigās, man likās pārspīlēti, ka radu viesībās, kad ap galdu sāka sprēgāt politiskie anekdoti, mamma vēra logus ciet. Tikai vēlāk, jau brieduma gados, runājot ar cilvēkiem, kas to visu pārdzivojuši, es sapratu, ka tādu traumu dīvselē izārstēt praktiski nav iespējams. Jūsu ro-

māna tēli to vēlreiz apliecinā. Tik daudzi latvieši arī aizgāja Harija Riekstiņa ceļu, un Jūsu romāns ir skaudrs atgādinājums par necilvēcisko režīmu, kas nolika cilvēkus šādas izvēles priekšā - nodot vai ciest pašam. Romānā vārdā nenosauktais čekas vervētājs vai bijušais partorgs, komjaunatnes līderis, karjērists un pielīdejs, tie visi arī šodien ir mūsu vidū, tostarp politiķu aprindās. Tagad tie ir kvēlākie Latvijas neatkarības aizstāvji. Mans bijušais katedras vadītājs, Latvijas krievs, izcils matēmatiķis un godavīrs, šādus ļaudus saucā par pludiņiem. Lai kādi laiki - viņi ir virspusē.

Kad es reizēm dzirdu sūrošanos par šodienas nebūšanām ar piebildi, sak, tad jau bolševiku laikos bija labāk, man gribas iesaukties - ja jūs tikai uz vienu dienu ieliktu atpakaļ tai melu, izlikšanās, gara verdzības, pazejojumu un nodevību pagātnē, jūs sajuktu prātā!

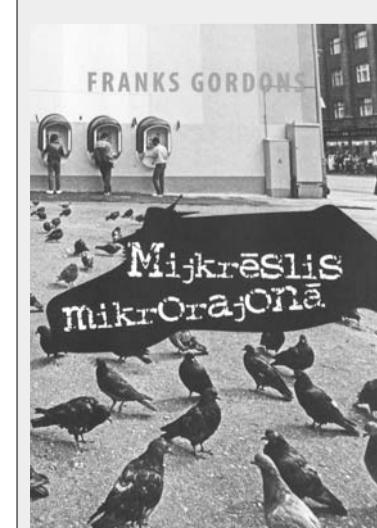
“Mijkrēslīs mikrorajonā” skaidri izgaismo šo pagātnes rēgu. Smagīgais padomijas slogs ir gandrīz fiziski izjūtams. Vēlreiz paldies Jums, Gordona kungs. Šī grāmata mums ir ļoti vajadzīga kā etalonu, ar kuriu kalibrēt savus dzīves

vērtību svarus.

Visdzīlākajā cieņā Jums, patiesam Latvijas draugam,
Kārlis Šadurskis, profesors,

Eiropas Parlamenta deputāts

Briselē, 2014. gada 18. februāri

Grāmatu var iegādāties Latvijas grāmatu tirdzniecības vietas, kā arī sazinoties ar Rīgas redakciju, nosūtot savu pasta adresi un ieskaitot norādītajā bankas kontā USD 15,- (ja sūtījums ir uz Ameriku) vai EUR 10,- (ja sūtījums ir uz kādu Eiropas valsti). Pasta izdevumi iekļauti šai cenā.

SIA „VESTA-LK”
AS SEB banka, kods UNLALV2X
Konts:
LV90UNLA0050009776346

Putnu mīlotāji – uz Latviju!

Tā jūs uzaicina Deivids Lindo (*David Lindo*), slavenais pilsētu putnu novērotājs, rakstnieks, gids savā rakstā *Putnu Vērotāju Ceļveža žurnāla* šī gada februāra izdevumā.

Deivida dzīvesvieta nu jau daudzus gadus ir Ziemellondona, tuvu pie lielā cietuma *Wormwood Scrubs*.

„Tvičers” esmu bijis jau dzemdē un piedzimu, sagraabis tālskati,” saka autors par savu bērniņu. Vēlākā dzīvē viņš ir apceļojis labu daļu pasaules ar šo savu vairāk nekā jājamzirdziņu. Latvija, visneapdzīvotākā vieta Eiropā (D.L.), šajā ziņā esot vēl arvien neatklāta zeme, un iiešana *eirozonā* varētu drīz vien izpostīt tās vēl neizpostīto dabu – mežus un ūdeņus. Līdz šim Deivids par Latviju dzirdējis tikai kā par garda, lēta alus un citu skaistu „putnu” zemi.

Ieradies Latvijā pagājušā gada maijā un izgājis cauri pases kontrolei, Deivids tūlit metās pilsētas putnu pētišanā – un tad uz Bolderāju. No šīs vietas viņa Latvijas dabas un putnu apraksti gājas ārā kā no pārpilnības raga. Vietējie jau šos putnus, ja nu ne visus, pazīst pēc nosaukumiem un vismaz ir kārtēji redzējuši un izbaudījuši ikdienā. Deivids, vienalga - mežā vai purvainē, - ir kā „puika, kas ielaists kumpekšbodē” bez ierobežojumiem. Viņš it kā bez atelpas uzskaita vanagu šķirnes, rubēņus, teterus, stārkus un visus mazos putniņus, par ūdensputniem un pūcēm nemaz nerunājot.

Sastādījusi DAIGA KALNS (ASV)

Deivids Lindo

No Bolderājas uz Kengaragu, caur mežiem uz Liepāju, par kuģu Deivids saka: „Es apsēdos krēslā un paskatījos augšup... tās bija visaizrāvigākās četras stundas manā „putnošanas” mūžā.” – Šim jauneklim ir 48 gadi. Viņa gidi ir mūsu pašu ļaudis no *Dabas tūres*, tāpēc arī latviešu īpašvārdi rakstīti ar visiem mīkstinājumiem un gaŗumzīmēm. No 4. līdz 11. maijam viņš pats vadis šādu astoņdienu tūri ar *airBaltic* no Londonas uz Rīgu: Daugavgrīva, Gaŗkalne, Upesciems, Odiņi, Ķemeru Nacionālais parks, Kaniežezers, Dunduruplavas. Tālāk uz Liepāju, Slīteres Nacionālo parku, pa ceļam Užavas plāvās, nobeidzot ar

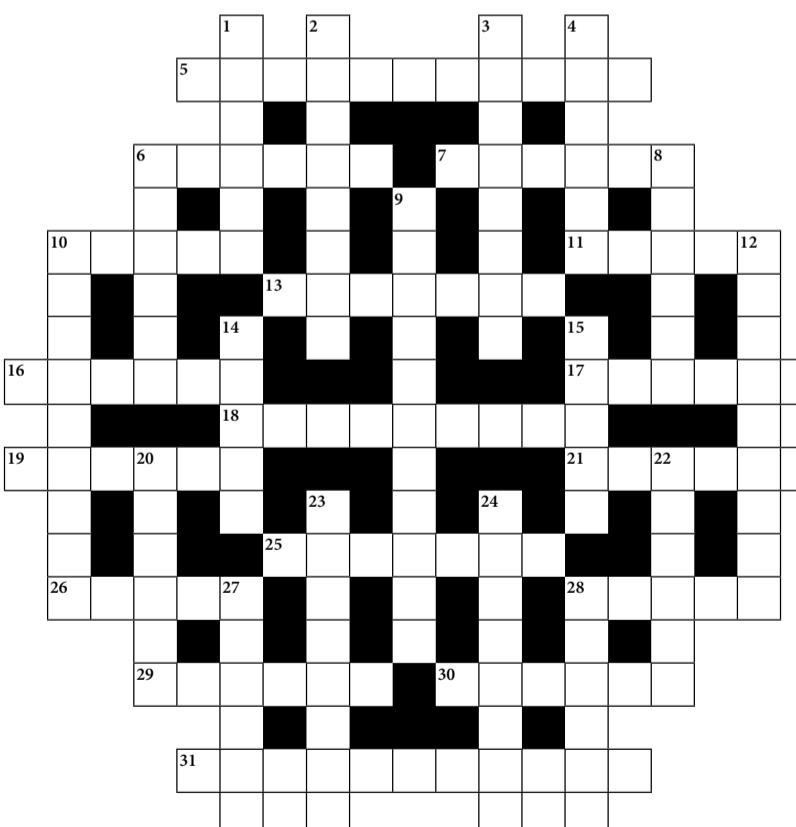
Kolku pirms atgriešanās Rīgā. Atskaitot lidojumu, visi izdevumi ieskaitīti cenā (€1390.-), tostarp gīda honorārs, transports Latvijā, uzturēšanās viesnīcās/viesu mājās, maltītes un ieejas biljetes visos nacionālajos parkos un rezervātos.

(*Saldejums jāpērk pašiem.*) – Krika

*Par „bird”(putns) angļi sauc jaunu, pievilcīgu sievieti.

Papildinformācija:
Zvanīt TRAVEL THE UNKNOWN (ATOL 9854) 0207 183 6375, vai online.traveltheunknown.com/urbanbirder

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Līmeniski. 1. Augstākā vieta Rīgas centra daļā. 6. Ventas pieteika. 7. Sastapt. 10. Cilvēku grupa, kas apvienojušies savīgus nolūkos. 11. Pievilcība, valdzinājums. 13. Zvejas kuģi. 16. Sala personificējums latviešu folklorā. 17. Sienot apņemt apkārt. 18. Dzīves uztvere, kam raksturīgs dzīvesprieks, ticība nākot-

aplodas sānu mala. 3. Vakarpuše. 4. Darbības persona Raina lugā „Zelta zirgs”. 6. Slinkš; kūtrs. 8. Mūru graujamā ierīce. 9. Necerēti veikties, izdoties. 10. Kādas liektikās mākslas nozares speciālists. 12. Sait kopā, apvienoties (*sar.*). 14. Dzelzceļa pietura Krustpils rajonā. 15. Metalla konstrukcija, ko stateniski nostiprina uz ūdens transportlīdzekļa klāja. 20. Skaitlis gada, mēneša, dieinasapzīmējums. 22. Doktrīna. 23. Lodēšanas sildāmierīce. 24. Jēdziens, kas izsaka daudzumu, skaitu. 27. Darbības, norises sekas. 28. Posmtārps, kas dzīvo augsnē.

Krustvārdu mīklas (BL Nr. 8) atrisinājums

Līmeniski. 1. Tosts. 4. Saiva. 6. Paliene. 7. Turaida. 8. Sekvoja. 10. Skumbrija. 13. Svainis. 15. Sieksta. 17. Braki. 19. Baritons. 20. Trembita. 21. Ezera. 23. Panamas. 26. Karalis. 29. Skrjabins. 30. Asistēt. 31. Arizona. 32. Apdaiks. 33. Ezers. 34. Arēna.

Stateniski. 1. Turbīna. 2. Spaskis. 3. Lisabona. 4. Sesijas. 5. Amofoss. 7. Tilts. 9. Aloja. 11. Angstrēms. 12. Perimetrs. 14. Vakanta. 16. Tritoni. 17. Biste. 18. Istra. 22. Eskadras. 23. Panda. 24. Narcise. 25. Sekstas. 26. Kinšasa. 27. Londona. 28. Sloka.

nei. 19. Mērcēt, slapināt (par lietu). 21. Naktenu dzimtas dārzenis. 25. Likumsakarīgi pamatots. 26. Debessķermenis. 28. Tieksme panākt savu gribu. 29. Sloksnes, joslas. 30. Rosība, ātrums steidzoties. 31. Tāds, kam ir daudz fiziska spēka.

Stateniski. 1. Plāni nesaldinātas mīklas cepumi. 2. Durvju

ZINAS ĪSUMĀ

Latvijas līdzdalības platformā www.manabalss.lv par Lauksaimnieku organizācijas sadarbības padomes (LOSP) iniciatīvu „LATVIJAS ZEME LATVIJAS PILSONIEM” jau parakstījušies 5056 cilvēki. Vēl vajadzīgas 4944 balsis, lai to varētu iesniegt izskaitīšanai Saeimā un izsludināt tautas nobalsošanu.

Daugavpils korķiriģentei, mūzikas paidagoģei, Vispārējo dziesmu svētku virsdiriģentei Terēzijai Brokai piešķirta Gada balva “Boņuks 2013” par mūža ieguldījumu latgaliešu kultūras attīstībā. Viņa ir Latvijas Nopelniem bagātā mākslas darbiniece (1977), Latvijas Tautas skatuves māksliniece (1986), Triju Zvaigžņu ordeņa virsniece (1995), saņēmusi Kultūras ministrijas balvu Tautas mākslā un Spīdolas balvu (1998), Lielo mūzikas balvu (2003), Latvijas Republikas Ministru kabineta goda diplomu un balvu (2005), kā arī nomināciju „Goda daugavpiliete” (2005).

Priekules novada dome ik mēnesi piešķir stipendiju vietējās vidusskolas labākajiem skolēniem, kas piedalās arī mācību olimpiādās un ir sabiedriski aktīvi. Caurmēra stipendija ir 30 eiro. Pieci skolēni jau saņēmuši stipendiju par mācību rezultātiem janvāri.

Rēzeknes Augstskolā (RA) izdots piektais zinātnisko rakstu krājums *Via Latgalica*, RA literātu darbu kopkrājums „Pieturas punkti bez pieturām” un, turpinot augstskolas iesākto tradīciju, folkloras ekspedicijas laikā savāktā materiālu sakopojums DVD „Kaunatys vītu vuordu stuosti”.

Daugavpili 19.februārī apmeklēja jaunais *Vides aizsardzības un reģionālās attīstības (VĀRAM) ministrs* Einārs Cilinskis. Pilsetas attīstības programmā „Manā pils - Daugavpils” par pilsētas vīziju teikts: Daugavpils ir Austrumbaltijas zināšanu, ekonomikas lokomotīve un labsajūtas pilsēta.

Latvijas Zemkopības ministrija sagatavojuusi jaunu Medību noteikumu projektu, kas izstrādāts saskaņā ar grozījumiem Medību likumā. Tas paredz dzīvnieku medījamo sugu sarakstā iekļaut Latvijas faunai neraksturīgas, invāzīvas sugas - Amerikas ūdeles, jenotsuņus, dambriežus, muflonus, jenotus, zeltainos šakāļus, nūtrijas un jūraskraukļus. Izplatoties Latvijā, šie dzīvnieki nelabvēlīgi ietekmē ekoloģisko stāvokli.

Pāvilostas ostas padzīlināšanai nepieciešamā zemessūcēja iegādei banka Citadele piešķirusi kreditu 170 000 ASV dollarus (125 000 eiro) uz četriem gadiem. Zemessūcējs tiks iegādāts no ražotāja Ukrainā. Lielāko daļu samaksās ostas pārvalde, bet pārējo segs no Pāvilostas novada domes budžeta.

Daugavpils Marka Rotko mākslas centrš šogad no 8. līdz 26. septembrim rīkos ikgadējo starptautisko rezidenci Daugavpili *Mark Rothko 2014*. Sākusies mākslinieku pieteikšanās. Nobeiguma izstādē tiks atklāta M. Rotko 111. dzimšanas dienā, kad centrā notiks arī Starptautiskā konference „Abstraktais ekspresionisms – emociju valoda”, kas pulcēs daudzus ievērojamus mākslas zinātniekus un māksliniekus no visas pasaules. Konference ir viens no *Riga 2014* notikumiem.

Kuldīgas Mākslas namā līdz 23. martam apskatāma glezniecības izstāde „Marks Rotko 2013”, kur redzami 10 autoru 25 gleznas, kas tapušas Starptautiskās rezidences „Marks Rotko 2013” laikā. Šīs ir jau otrs projekts, kurš tapis, sadarbojoties Kuldīgas Mākslas namam, Kuldīgas Mākslas rezidencei un Marka Rotko Mākslas centram Daugavpili.

Nīcas novadā izdots tūrisma ceļvedis par Nīcas un Otaņķu pagastu, kurš jau vēsturiski ir bijuši saistīti. Tur ir Liepājas un Papes ezers, Dabas parks „Bernāti”, kas ir Eiropā aizsargājama *Natura 2000* dabas teritorija. Baltijas jūras krasts (24 km) ar baltajām smiltīm, kāpas un priežu mežs vilina gan ziemā, gan vasarā. Senajā zvejnieku ciemā - Jūrmalciemā ik gadu jūlijā notiek Zvejnieku svētki. Novādā atrodas Prenclava dzirnavas.

Jēkabpils autoostai 20. februārī nosvinēta 10 gadu jubileja. Autoosta reģistrēta Satiksmes ministrijas Autoostu reģistrā un ir izveidojusies par pilna pakalpojuma autoostu. Šeit iespējams ne tikai siltās telpās nopirkst biletī un gaidīt autobusa atiešanas laiku, bet arī iegādāties jaunākos preses izdevumus, ieturēt maltīti kafejnīcā un izmantot frizētavas pakalpojumus.

Latgales Kultūrvēstures mūzejā Rēzeknē no 21. februāra līdz 21. martam piektīnā vakaros notiek lekciju cikla „Kristīgā lūgšana” priekšslasījumi, kuŗos tiek aplūkoti jautājumi par lūgšanām no senatnes līdz mūsdienām un to formām.

Liepājas mūzejā līdz 23. martam apskatāma piemiņas izstāde „Skaidrite Elksnīte. Kurzemes ritmi.” Pēc Latvijas Mākslas akademijas absolvēšanas 1965. gadā Liepāja kļuva par mākslinieces dzīves un darba vietu, viņa strādāja par zīmēšanas un gleznošanas paidagoģi Liepājas Lietiskās mākslas vidusskolā. Mākslinieces darbi atrodas daudzos Latvijas mūzejos, kā arī privātkollekcijās Latvijā un ārvalstīs.

Īzinās sagatavojuusi **Valija Berkina**

DIEVKALPOJUMI

(Turpināts no 17. lpp.)

Seko pusdienas-studenšu korporāciju locekļu izkārtojumā. **16. martā** 11:00 dievk., sekos pusdienas iesvētāmo jauniešu izkārtojumā LELBA projektam "Priecīgas pēdas" – apavi bērniem un pieaugušajiem Kurzemē. **23. martā** 11:00 dievk. Vilmingtonā ar Sv. vakarēdienu, sekos kafijas galds *Good Shepherd bazn.* (1530 Foulk Rd-Rt.261). **30. martā** 11:00 angļu val. dievk. ar Sv. vakarēdienu.

• **Kalamazū latv. apv. ev. lut. dr.**: (122 Cherry Hill St, Kalamazoo, MI 49996). **2. martā**

10:00 dievk. ar dievg., sekos kafija. Māc. Ilze Larsen. **9. martā** 10:00 dievk. angļu val., sekos kafija. Māc. Roberts Franklins. **16. martā** 10:00 dievk. ar dievg., sekos kafija. Māc. D.Zušmanis. **23. martā** 10:00 dievk., sekos kafija. Māc. Aija Graham. **30. martā** 10:00 dievk., sekos kafija. Māc. Aina Pūliņa.

• **Klīvlandes Apvienotā latv. ev. lut. dr.**: (1385 Andrews Ave, Lakewood, OH 44107). **Katru svētdienu** 11:00 dievk. Baptisti dr. dievk. notiek svētdienās, 14:30. Māc. Dr. Pauls Barbins.

• **Lankastera**: Mt. Calvary

Lutheran Church (308 East Petersburg Rd, Lititz Lancaster, PA 17543). Māc. Dr. Ruta S. Ziedone (PO Box 380, Henryville PA 18332), mob. tālr.: 570-460-5375, e-pasts: silver11@ptd.net un emer. māc. Dr. Arviðs Ziedonis (529 Linden Place, Cresco PA 18326-7248), tālr.: 570-629-6349, e-pasts: zie-donis@ptd.net

- **Mančesteras latv. ev. lut. dr.**: (21 Garden St, Manchester, CT 06040). **22. martā** 11:00 dievk., sekos pilnsapulce. Māc. Daina Salnīte. Dr. Pr. A. Grase, tālr.: 860-649-1362.

- **Milvoku latv. ev. lut. Sv. Trīsvienības dr.**: (1853 N 75th Str, Milwaukee, WI 53213), tālr.: 414-258-8070. Prāv. L. Zuševica, tālr.: 414-421-3934, e-pasts: pastorlauma@gmail.com, Dr. pr. Š. Kalve, tālr.: 414-536-0358. Info: www.milwaukee-mndraudze.org

- **Mineapolis un St. Paulas latv. ev. lut. dr.**: (3152 17th Ave S, Minneapolis, MN 55407), tālr.: 612-722-4622. Info: www.mndraudze.org. **2. martā** 11:00 Epifānijas laika pēdējā svētd.-mūsu Kunga apskaidroš. dienas dievk., kuru kuplinās Mineapolis Dvēsele.

ANTRA ŠTĀLE

Dzimusi 1959. gada 25. februārī – mirusi 2013. gada 9. marta

ELGA SMILDZINA

Dzimusi 1922. gada 9. februārī – mirusi 2013. gada 1. aprīlī

ARTŪRS KRŪMINŠ

Dzimis 1940. gada 17. jūnijā – miris 2013. gada 27. aprīlī

ALBĪNS KORNEJS

Miris 2013. gada 24. maijā

VILMA KARĪNA JANSONE

Dzimusi 1926. gada 21. septembrī – mirusi 2013. gada 8. augustā

ZIGRĪDA DZENIS

Dzimusi 1938. gada 7. jūnijā – mirusi 2013. gada 2. septembrī

ZIGRĪDA ZIEDONIS

Dzimusi 1930. gada 21. aprīlī – mirusi 2013. gada 4. novembrī

ELVĪRA LEVĀNS

Dzimusi 1922. gada 21. oktobrī – mirusi 2013. gada 17. novembrī

LIGIJA ROZE

Dzimusi 1928. gada 27. decembrī – mirusi 2013. gada 23. decembrī

Mūsu aizgājušos biedrus mīlā piemiņā paturēs
NUDŽERSIJAS LATVIEŠU BIEDRĪBA

Aiz katras paliek dzīve
Un pasacītais vārds,
Bet atmiņas tik dārgās
Sirds ilgi saglabās.

LATVIJAS VĒSTNIECĪBAS ASV DIPLOMĀTI UN DARBINIEKI
IZSAKA VISDZIĻĀKO LĪDZJUTĪBU LATVIJAS VĒSTNIEKAM ASV
ANDRIM RAZĀNAM AR GIMENI, MĀTI MŪŽĪBĀ PAVADOT.

Mūžībā aizgājusi mūsu mīlā

REGĪNA BALTKĀJIS, dzimus BAŠKO

Dzimusi 1914. gada 8. maijā Petrogradā, Krievijā, mirusi 2013. gada 26. februārī Santa Monica, California

BRĀĻADĒLS DR. JĀZEPS BAŠKO III AR GIMENI LATVIJĀ
SVAINE VALENTINA BAŠKO LATVIJĀ
KRUSTMEITA IRENA ANTONOVA LATVIJĀ UN
KRUSTDĒLS LAIMONS LAURINOVICĀS AMERIKĀ
DRAUGI EDGAR B. ANDERSON, MARY DEVALL UN TOBENETTE HOLTZ AMERIKĀ

No šīs zemes šķīries mūsu tēvs, vectētiņš, brālis un onkulis

MODRIS NOVICKIS

Dzimis 1931. gada 20. martā Laidos, miris 2014. gada 11. februārī Klīvlandē, Ohio

Vainags irst, vainags irst,
Manu dienu vainags irst.

Sēro

DĒLS RICHARDS, VEDEKLA LORI, MAZBĒRNI VICTORIA UN
ZACHARY, MĀSAS VALDA BAUMANE UN RASMA SOCKA UN GIMENES

No mums aizgājis

Prof. JĀNIS GABLIKS

Dzimis 1924. gada 1. novembrī, miris 2013. gada 22. decembrī

Mīli viņu atcerēsies
RASMA, SILVIJA UN PĒTERIS SOCKI
VALDA, AIVARS, RONALDS UN ANDRIS BAUMĀNI

No mums aizgājis

JĀNIS KALNIŅŠ

Dzimis 1926. gada 10. janvārī Ķēčos, miris 2013. gada 26. novembrī Toronto

Skrien gadi prom kā bezdelīgas žiglas,
Nes visu līdz, tik atstāj atmiņas.

Draudzībā piemin

BIJUŠĀS SAULES ĢIMNAZIJAS III IZLAIDUMA ABSOLVENTI

Mūžībā aizgājusi mūsu „Baciņa”

MIRDZA OZOLINA, dzim. ŠVEDRIS

Dzimusi 1922. gada 27. augustā Rīgā, miris 2013. gada 28. decembrī Čikāgā

Zvans kad atskan pēdējais,
Šķirstu apkāj kapa mētras,
Dvēsle viegli aizlido
Turp, kur apklust visas vētras.
Dieva dārzos mūžīgos
Viņš mums jaunu dzīvi dos.

Amālija Breikša

Mīlā piemiņā viņu paturēs
MEITA RŪTA AR ANDRI, MAZDĒLS RAIMONDS
MAZMEITA KRISTĪNA AR GUNDARU, DĀVI UN MIJU

DĒLS ANDRIS AR SANDRU UN MAZDĒLI ĒRIKS, KEVIN UN ANDREW

2013. gadā Dieva mūžībā aizsaukti draudzes locekļi:

Helene Grauds, dzim. Laizans
dzimusi 1917. gada 6. jūlijā
mirusi 2013. gada 1. februārī

Ērika Eglīte, dzim. Reisels
dzimusi 1914. gada 2. augustā
mirusi 2013. gada 3. februārī

Vilnis Otto Bērziņš
dzimis 1927. gada 28. jūlijā
miris 2013. gada 7. februārī

Zenta Dauge, dzim. Liepa
dzimusi 1925. gada 2. oktobrī
mirusi 2013. gada 13. martā

Alise Plūme, dzim. Puriņa
dzimusi 1914. gada 3. jūlijā
mirusi 2013. gada 7. aprīlī

Aija Kusiņa-Augīs, dzim. Kusiņa
dzimusi 1952. gada 21. novembrī
mirusi 2013. gada 24. maijā

„Es esmu augšāmcelšanās un dzīvība;
kas man tic, dzīvos, arī ja tas mirs.”
(Jāņa ev. 11:25)

Anna Amoliņa, dzim. Bendiks
dzimusi 1921. gada 8. decembrī
mirusi 2013. gada 26. maijā

Amanda Lejniete, dzim. Dalmanis
dzimusi 1915. gada 1. oktobrī
mirusi 2013. gada 26. jūlijā

Jānis Kusiņš
dzimis 1920. gada 9. decembrī
miris 2013. gada 31. jūlijā

Ilga Rudzroga, dzim. Iršs-Hiršs
dzimusi 1927. gada 20. janvārī
mirusi 2013. gada 6. novembrī

Emīlija Desaine, dzim. Trusle
dzimusi 1913. gada 7. maijā
mirusi 2013. gada 26. novembrī

Jānis Gablikš
dzimis 1924. gada 1. novembrī
miris 2013. gada 22. decembrī

Milestībā piemin Bostonas latviešu ev. lut. Trimdas draudze

DIEVKALPOJUMI

Sekos sadraudzība. **9. martā** 11:00 Ciešanu laika 1. svētd. – plkv. Oskara Kalpaka piemiņas dievk. ar Sv. vakarēdienu. Dievk. kuplinās Benjamiņš Alle ar trompeti. Sekos sadraudzība. **16. martā** 11:00 Ciešanu laika 2. svētd. dievk., sekos sadraudzība. **20. martā** 11:00 Bībeles stunda, tiek dzīlāk pētīts Marka evaņģēlijs. **23. martā** 11:00 Ciešanu laika 3. svētd. dievk. ar Sv. vakarēdienu. Būs uzruna bērniem un svētdienas skola. Dievk. kuplinās Benjamiņš Alle un Rasa Zeltiņa – trompetes un saksofona duets. **30. martā** 11:00 Ciešanu laika 4. svētd. dievk., sekos sadraudzība. Ar mūsu māc. Dāgu Demandtu var satikties pēc dievk., kā arī trešdienās baznīcā no 10:00 – 14:00 un sestdienās latviešu skolas laikā. Visi laipni lūgti! Dāga tālr.: 612-280-9333, e-pasts: dagdemandt@hotmail.com

- **Montrealas latv. Trīsvieņības ev. lut. dr.**: (Trinity Latvian Church, P.O. Box 39, Station NDG, Montreal QC H4A 3P7). **2. martā** 15:00 dievk. **12. martā** 19:00 Valdes sēde. **14. martā** 13:00 pensionāru saiets. **16. martā** 15:00 dievk.. Draudzes māc. Gundars Bērziņš, tālr.: 613-851-8281, e-pasts: rev@draudze.org. Dr. pr. Jānis Mateus, tālr.: 514-481-2530, e-pasts: prez@draudze.org

- **Nujorkas latv. ev. lut. dr.**: **9. martā** 10:00 Jonkeru bazn. (254 Valentine Ln, Yonkers NY) pulkv. O. Kalpaka piemiņas dievk. ar Korporāciju kopas un DV apvienības piedalīšanos. Dievk. kuplinās Michelle Tippets (soprāns), Kārlis Vilciņš (fagots) un Inese Cederbaums pie klavierēm. Atklāšanas runu teiks LR vēstnieks ANO Jānis Mažeiks. Sekos Nujorkas Stu-denšu Korp. Kopas sagādāts cienasts. Gājiens dalībniekiem lūgts ierasties 9:30 lejas zālē uz fotografēšana.

- **Ročesteras latv. ev. lut. Krusta dr.**: Atonement Lutheran Church (1900 Westfall Rd, Rochester NY). **9. martā** 14:00 Ciešanu laika dievk., pulkv. O. Kalpaka pieminēšana. **23. martā** 14:00 Ciešanu laika dievk.. Prāv. Olģerts Sniedze un Linda Sniedze Taggart.

- **Saginavas latv. ev. lut. dr.**: (128 N Elm Str). **16. martā** 13:00 dievk., pēc dievk. kafija. Kalpos māc. R. Franklins. Dr. sekretāre Vija Arins, e-pasts: vijaarins@yahoo.com

- **San Diego latv. ev. lut. dr.**: Grace Lutheran Church (3967 Park Blvd, San Diego, CA 92103, ieeja no sētas). **22. martā** 12:00 dievk., sekos kafijas galds un Draudzes gada pilnsapulce. Prāvests Kārlis Žols, tālr.: 925-788-1101, e-pasts: kazols@msn.com. Dr. pr. Jānis Legzdīņš, tālr.: 858-598-5451, e-pasts: jlegzdins@sbcglobal.net

- **Sentluisas latv. ev. lut. dr.**: Christ Lutheran bazn (#1 Selma Ave, Webster Groves, MO 63119) katra mēneša trešajā svētdienā 14:00 dievk. Pēc dievk. saiets ar grozinjiem. Māc. A. Kalniņa. Dr. pr. Ī. Kalniņa, tālr.: 314-457-1830, e-pasts: kalninsis@charter.net

- **Sietlas latv. ev. lut. dr.**: (11710 3rd Ave N E Seattle, WA 98125). **2. martā** 10:30 angļu val. dievk., sekos Bībeles stunda. **9. martā** 10:30 O. Kalpaka atcere. Varonu piemiņas dievk., sekos draudzes gada sapulce. **16. martā** 10:30 dievk. ar dievg. Bībeles stunda. **23. martā** 10:30 dievk. ar dievg. **30. martā** 10:30 dievk. ar dievg. Māc. D. Cilne, tālr.: 206-674-9600, e-pasts: cilnis@earthlink.net. Info: www.seattlelatvianchurch.org

- **Skenektedijas latv. ev. lut. dr.**: Trinity Lutheran Church (35 Furman St, Schenectady, NY 12308). **16. martā** 14:00 dievk. ar dievg., dz. grāmatas. Prāv. O. Sniedze, asistē Linda Sniedze-Taggart. Sekos gada sapulce.

- **St. Pētersburgas (FL) latv. ev. lut. dr.**: visi dievk. notiek **Mūsu Pestītāja (Our Savior)** bazn. (301 – 58th Street S, St. Petersburg, FL 33707). **2. martā** 14:00 dievk., kuļu kuplinās Andris Ritums. **5. martā** 13:00 biedrības namā Sveciņu svētdiņis. Māc. Aivars Pelds, tālr.: 727-368-0935. Dr. pr. Aija Norbergs, tālr.: 727-367-6001.

- **Toronto – Sv. Jāņa ev. lut. latv. dr.**: (200 Balmoral Ave, Toronto, ON M4V 1J6), tālr.: 416-921-3327, e-pasts: baznica@bellnet.ca. Māc. prāv. Dr. Fritz Traugott Kristbergs, tālr.: 905-827-8326, e-pasts: fritz_kristbergs@sympatico.ca. Māc. Dr. Anita Gaide, tālr.: 905-477-7042, e-pasts: aigaide@yahoo.com. Diakone Aina Avotiņa, tālr.: 416-920-8491, e-pasts: avotinsa@aol.com. Dr. pr. Valda Kalniņa, tālr.: 613-471-1180, e-pasts: valda43@yahoo.com.

- **Vašingtonas (DC) latv. ev. lut. dr.**: Draudzes nams (400 Hurley Ave, Rockville, MD 20850-3121) **Svētdienās**: 9:15 Latviešu skola, 10:00 Zaķiši, 11:00 dievk. Kafijas galds. Grāmatu galds. **2. martā** 9:30-10:45 LASL pieņems pakas sūtišanai uz Latviju. **5. martā** Pelnu die-na – Ciešanu laika sākums. **9. martā** plkv. O. Kalpaka piemiņas dievk. **16. martā** Ģimeņu dievk. ar 1. dievg. saņemšanu, sekos SAL Zupas pusdienas. **23. martā** draudzes pilnsapulce. **29. martā** dāmu komiteju konference Salas bazn., NY. **30. martā** 14:00 Dzintara flautu kvarteta koncerts. Riko LOV. Prāv. Anita Vārsberga Pāža. Tālr. baznīca: 301-251-4151, e-pasts: dcdradze@verizon.net. Info: www.dcdraudze.org

- **Vilimantikas latv. ev. lut. dr.**: (76 Windham Rd, Willimantic, CT). **8. martā** 11:00 dievk., sekos draudzes pilnsapulce. **15. martā** 15:00 dievk. ar dievg. Kopā ar Mančesteras draudzi. Dievk. vadis māc. Daina Salnīte un arhibīskaps Elmārs E. Rozītis. Dr. pr. Vija Bachmute, tālr.: 860-644-3268.

- **Lūgums sūtīt SARĪKOJUMU un DIEVKALPOJUMU ziņas uz e-pastu: rasma@laiks.us**

Kārtējam avīzes numuram ziņas uz redakciju tiek nosūtītas PIRMDIENĀS.

**Mūžībā aizgājis mūsu biedrs
mākslinieks un patriots**

+

ĒRIKS DZENIS

Dzimis 1925. gada 28. majā Ozolos, Latvijā,
miris 2014. gada 19. janvārī Thornhill, Kanādā

Par viņu sēro
MĀKSLINIEKU VIENĪBA LATVIS BIEDRI

Dieva mierā aizmigusi

+

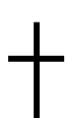
VELTA AUZĀNS, dzim. ROLLE

Dzimus 1927. gada 23. martā Rīgā,
mirusi 2014. gada 27. janvārī Rīgā

Par viņu sēro

no Fischbachas un Minchenes līdz Čikāgai par apglabāto tēvzemē
STUDIJU BIEDRENES, MIRDZA UDENANS UN KRUSTMEITA VIJA DETROITĀ
DZIDRA UN JĀNIS APSITE GRAND RAPIDS

Vieglas smiltis...

105 gadu vecumā Dieva mierā aizgāja

ALISE (Smite Jegere) LANGE

Dzimus 1908. gada 12. novembrī Lugažu pagastā, Valkā,
mirusi 2014. gada 30. janvārī Mankato, Minnesota

Skumjās

MEITA ANITA JEGERE DITTRICH, MANKATO, MN, MARKS, INGRIDA, TONY, ARVIDS
DĒLS MARIS JEGERIS, LEAD, SD (SIEVA BETTIJA MIRA 2/2/14),
TANYA, NICOLE, KARL
RADI UN DRAUGI LATVIJĀ, AMERIKĀ, KANADĀ UN AUSTRĀLIJĀ

